

Cơ quan ngôn luận của Hội Người Việt Tỵ nạn tại Na uy

VƯỢT SÓNG

Lạnh
đàn

VƯỢT SÓNG

Chủ nhiệm : Đỗ Văn Thành
Chủ bút : Lâm viết Trường
Tổng thư ký : Dương Khuê
Thủ quỹ : Lâm Tiến Dũng
Trình bày : Nguyễn thị Lệ Hằng
Minh họa : Đỗ thị Kiều Na
: Đào vũ Hoài

THỰC HIỆN :

* Đỗ thị Kiều Na * Hà Quỳnh Uyển * Thy Hường * Huỳnh Thanh Tú * Đỗ Xuân Thiều * Lê anh Tuấn * Lạc Long * Nguyễn phú Hữu * Khánh Ti * Đỗ Xuân Thi * Ung Đức Hỷ * Dương Qua * Đào Vũ Hoài * Bác Học *

VƯỢT SÓNG là cơ quan thông tin, ngôn luận của Hội Người Việt Tỵ Nạn tại Na Uy, phát hành sáu lần mỗi năm, vào ngày 20 các tháng chẵn.

VƯỢT SÓNG rất ước mong nhận được bài vở và thư từ của bạn đọc xa gần. Xin ghi rõ tên thật và địa chỉ để tiện liên lạc. Tòa soạn không trả lời bằng thư riêng. Bài không đăng không hoàn lại bản thảo. Tòa soạn dành toàn quyền thu gọn và sửa đổi bài vở cho thích hợp nhưng vẫn giữ nguyên ý tác giả. Tòa soạn không chịu trách nhiệm về nội dung các bài cây đăng.

Bài vở, thư từ xin gửi về địa chỉ :

VƯỢT SÓNG
Postboks 8376 Hammersborg
0129 OSLO 1

HỘI NGƯỜI VIỆT TỴ NẠN TẠI NA UY

ĐỊA CHỈ LIÊN LẠC BAN CHẤP HÀNH TRUNG ƯƠNG VÀ CÁC CHI HỘI

BAN CHẤP HÀNH TRUNG ƯƠNG &
CHI HỘI VÙNG ĐÔNG

ĐỖ VĂN THÀNH
Postboks 8376
HAMMERSBORG
0129 OSLO 1

CHI HỘI STAVANGER

ĐỖ ANH VŨ
Storaberget terrasse 60
4033 FORUS

CHI HỘI HAUGESUND
& KARMØY

TRẦN VĂN TRƯỞNG
Bjorneveien 1
5500 HAUGESUND

CHI HỘI KRISTIANSAND

ĐOÀN VĂN THẢO
Parkveien 9
4700 VENNESLA

CHI HỘI ÅLESUND

LÊ KHẮC MINH SỸ
Fjelltunveien 55A
6000 ÅLESUND

CHI HỘI TRONDHEIM

TRẦN DUY QUANG
Starmyra 4
7075 TILLER

CHI HỘI LILLEHAMMER

DIỆP MỸ VÂN
Masahaugen 80
2600 LILLEHAMMER

CHI HỘI KONGSVINGER

LÊ ĐÌNH PHÚC
Grasurveien 79
2200 KONGSVINGER

CHI HỘI SANDNES

HOÀNG VĂN ĐÔNG
Draugveien 33
4300 SANDNES

GIÁ BIỂU VÀ THỂ THỨC ĐẶT MUA BÁO DÀI HẠN

- * Giá báo dài hạn 1 năm (6 số) :
 - Ở Na Uy & các nước Bắc Âu : 150 N.kr.
 - Các nước khác : 200 NOK
- * Điền vào phiếu đặt mua báo nơi trang cuối, gửi về địa chỉ tòa soạn.
- * Tiền mua báo có thể trả bằng một trong những cách sau:
 - Tại Na Uy:
Tòa soạn sẽ gửi kèm phiếu trả tiền (qua Postgiro) đến quý vị trong số báo đầu tiên.
 - Ngoài Na Uy:
 1. Kèm ngân phiếu trong thư bảo đảm gửi về:
VƯỢT SÓNG v/ Lâm Tiến Dũng
Postboks 8376 Hammersborg - 0129 OSLO 1
 2. Gửi bằng bưu phiếu (Post Giro/Mandat Postale) về:
VƯỢT SÓNG v/ Lâm Tiến Dũng
Postboks 8376 Hammersborg - 0129 OSLO 1
 3. Chuyển ngân vào trương mục:
VƯỢT SÓNG v/ Lâm Tiến Dũng
Postgirokontonr. 0813 2480754

XIN LƯU Ý: Đừng gửi kèm tiền mặt trong thư !

GIÁ BIỂU VÀ THỂ THỨC ĐẶT ĐĂNG QUẢNG CÁO

- * Giá biểu:
 - 1/1 trang : 500 N.kr.
 - 1/2 trang : 300 N.kr.
 - 1/4 trang : 200 N.kr.
 - trang bìa (nguyên trang) : 1000 N.kr.
 - Chia buồn, tin mừng, rao vặt có tính cách cá nhân:
 - + Một cột, dưới 10 hàng : 50 N.kr.
 - + Một cột, trên 10 hàng, không quá 15 hàng : 100 N.kr.
 - + Trên 15 hàng tính là 1/4 trang như quảng cáo thương mại.
 - Nhắn tin tìm bạn, tìm thân nhân: miễn phí.
- * Điền vào phiếu đặt quảng cáo nơi trang cuối, gửi về địa chỉ tòa soạn.
- * Nếu nội dung quảng cáo ngắn gọn, quý vị có thể điền thẳng vào trong phiếu, tòa soạn sẽ đảm trách phần trình bày.
- * Nếu nội dung cần có hình ảnh hoặc cách trình bày đặc biệt, xin quý vị liên lạc thẳng với tòa soạn để bàn thêm chi tiết.
- * Tòa soạn sẽ gửi giấy tính tiền đến quý vị ngay sau khi nhận được phiếu đặt quảng cáo. Tòa soạn sẽ sắp xếp lên khuôn báo khi nào nhận được tiền.

VƯỢT SÔNG

Số 6 - năm 1991

Lá thư tòa soạn	2
Tin tức	3
Vượt Sông nhấn tin	37
Bác Học trả lời	51
VS	65

THỜI SỰ

Tổng kết tình hình thế giới	6
Các quốc gia trên thế giới	10
Vĩnh biệt Bidong...	Trương Hồng Sơn 34
Nhật Bản	Trần Sĩ Lê 44

THIẾU NHI

Bà chúa Tây Hồ	13
Đố chơi	Yến Nhi 17
Hoa tuyết	(Tháng Ngày Mực Tím) 19
Cú và chuột chít	Vũ Thị Nguyên 20
Nỗi nhớ và quê hương	Mộng Du 21
Đông buồn tỉnh lẻ	Cỏ Non 23
Mảnh vườn nhỏ	anh Cu 24
Mưa cuối thu	Nắng Việt 25

PHỤ NỮ

Quãng đời còn lại	T.hương 27
Tranh suy tư	Huỳnh Thanh Tú 30
Chị em tâm sự	Mộng Thường 32
Mèo vật	33

VĂN HÓA

Ninh Thuận...	Nguyễn Văn Cường 40
Dạy trẻ đọc chữ Việt...	Vũ Thị Nguyên 46

SÁNG TÁC

Điệu ca huyền hoặc	Sa Vi 38
Giấc Mơ	Nguyễn Văn Cường 48
Mười năm bến cũ	Nguyễn Văn Cường 48
Âm hàn phú	Hàn Sinh 49
Quyên	Hoài Mỹ 54

NHÓM TRẺ

Nước mắt mùa Thu	Tường Vi 60
Khung trời mơ mộng	cô Thanh Tâm 62
Bài thơ không tựa đề số 1	Tuấn 64

Lá thư tòa soạn

Vượt Sóng số *Lạnh lòng* đến với bạn đọc đúng hẹn! (Lần đầu tiên Vượt Sóng phá lệ ra báo trễ?!) Dù vậy số *Lạnh lòng* là số mà chúng tôi khởi sự làm sớm nhất nhưng lại kéo rê lâu nhất mới xong. Thật là lạnh lòng! Năm xấp hết ban biên tập muốn tâm sự cùng độc giả và điểm sơ lại những cơn sóng nào Vượt Sóng đã lướt qua.

Vượt Sóng là tờ báo “già nhất”(?) (sinh năm 76) trong cộng đồng Việt nam tị nạn cộng sản. Vượt Sóng còn là tờ báo duy nhất trên thế giới, thay thợ đổi thầy như điên nhưng không bao giờ thay lòng *Tất cả cho cộng đồng Việt nam tự do*. Từ ngày Ban biên tập mới lãnh xứ mạng “Vượt Sóng”, phải nói có nhiều cam go khốn khổ. Vượt Sóng hiện nay được điều hành bởi toàn những anh chị em chưa từng có chút nghề báo nào từ quê nhà, lại thêm ai cũng có công ăn việc làm ở hăng xưởng. Công ăn việc làm ở hăng xưởng có lương bổng là chính, còn làm báo Vượt Sóng tuy phụ, không lương nhưng lại là chính nhất. Rõ là “nghiep báo”! Chồng các số báo do chúng tôi phát hành trong hơn hai năm qua thấy nó dày gần bằng bộ bách khoa tự điển, mới thấy thật “*lạnh lòng*”! Đó là nói về lượng. Nói về phẩm thì lúc lên lúc xuống tùy theo mức độ sáng tác và cộng tác của khắp nơi. Như trên đã nói, chúng tôi tay

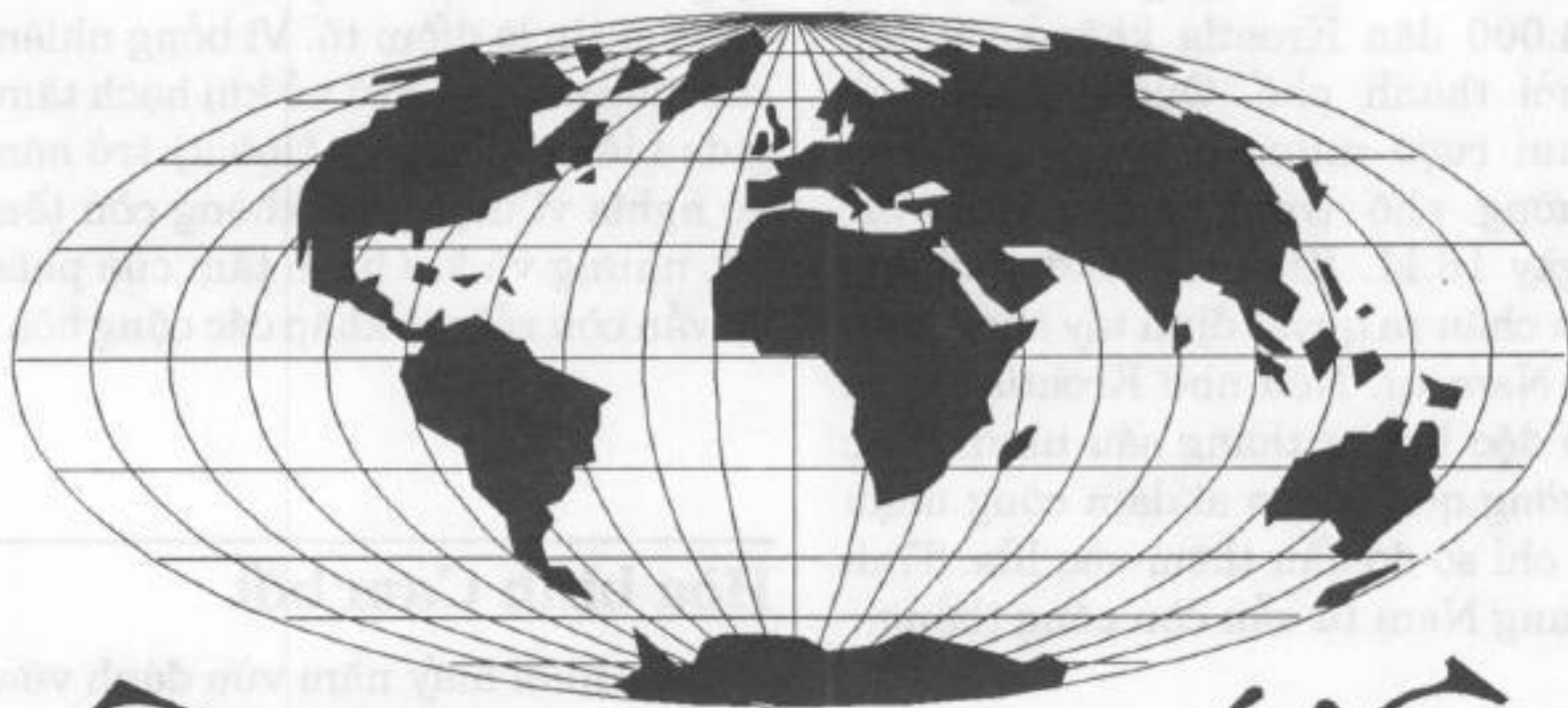
ngang trong làng báo nên nội dung của báo lệ thuộc khá nhiều vào sự cộng tác của những cây viết nhà nghề. Hết tay ngang thì đủ chuyện dở sinh ra. Vài bạn hữu đã không chịu nổi cảnh quên đầu quên đuôi, lòi thoi hành chánh đã giận và không muốn cùng chúng tôi “Vượt Sóng” nữa. Thế là chúng tôi vẫn “Vượt Sóng” vài chuyến thật hiu quạnh và lạnh lòng. Rồi thì bạn hữu cũng không cam để chúng tôi “đi biển một mình” đã tự động tụ lại cùng “Vượt Sóng”. Nói không phải khoe. Chiếc tàu chúng tôi đang “Vượt Sóng” hiện nay, thú thiệt như loại “6 lốc đầu bạc”!

Nhìn lại chúng tôi thấy vui lên vì bạn bè và độc giả mỗi lúc một đông và còn hăng hái nữa cơ. Vượt Sóng phải cảm ơn tất cả các độc giả, bạn hữu cũng như những anh chị em trong ban thực hiện đã bỏ công sức và thì giờ riêng tư và có khi cả tiền bạc và vật chất nữa để giữ tờ báo đến ngày nay. Nhiều độc giả, bạn hữu và ngay cả những anh chị em trong ban thực hiện đã âm thầm giúp Vượt Sóng mà không hề câu nệ điều chi.

Chúc tất cả quý vị

một mùa Giáng Sinh vui vẻ.

Nhớ đọc Vượt Sóng Số này bên lò sưởi!
Vượt Sóng số “*Lạnh Lòng*” kính thư.

TIN TỨC

Phóng thích con tin

Hôm thứ hai 18.11.91, hai con tin phương Tây, Terry Wait (Anh) và Thomas Sutherland (Mỹ), đã được phóng thích tại Libanon và được chở đến Damakus (Syria). Sau đó hai người được trao trả tại tòa đại sứ của họ tại nước này.

- Thomas Sutherland, 60 tuổi, người Mỹ gốc Tô cách lan. Ông sang Libanon để dạy học tại Đại học Hoa kỳ ở Beirut (Libanon). Ông bị bắt cóc vào tháng sáu năm 85, bởi một nhóm mệnh danh

“Thánh chiến Hồi giáo” thân Ba tư. Trước khi thả Thomas, nhóm này cho biết họ đã bắt cóc làm ông. Sutherland biết tình hình tại Beirut không an toàn cho ông và gia đình nhưng ông đã chọn ở lại Libanon tiếp tục giảng dạy. Ông luôn luôn có một cận vệ theo bên. Ngày 9.06.85, ông từ Mỹ trở lại Beirut sau một khóa tu nghiệp ngắn, Trên đường về, ông bị một người mang mặt nạ cầm súng uy hiếp bắt cóc. Lúc đó, ông không có cận vệ!

- Terry Wait, 52 tuổi, người Anh

cát lợi. Ông nguyên là người của giáo hội thiên chúa tại Anh. Terry Wait đã từng thương lượng thành công để phóng thích con tin. Terry Wait bay từ Anh quốc sang Beirut với xứ mệnh thương lượng với những phe phái tại Libanon để phóng thích các con tin. Terry Wait cũng có cận vệ, nhưng trái với Sutherland, ông đã trốn cận vệ của mình để dễ dàng liên lạc với (các) phe bắt cóc. Tháng giêng năm 87, Terry Wait gặp được phe bắt cóc, nhưng chính ông lại là con tin! Trước khi đi tìm phe bắt cóc Terry cho biết nếu ông có bị bắt thì không được chuộc ông bằng tiền. Terry biết rất rõ với xứ mệnh “Thương lượng với phe bắt cóc” không có gì bảo đảm là ông sẽ không bị trở thành con tin.

Hiện nay chỉ còn lại sáu con tin mà các phe phái Hồi giáo khác nhau tại Libanon còn giam giữ. Họ gồm: Terry Anderson, Joseph Cicippio và Alann Steen. Cả ba đều là quốc tịch Mỹ. Hai người còn lại là hai người Đức. Hai người này bị một nhóm mang tên “Chiến đấu cho tự do” bắt giữ từ năm 89. Một người nữa là người Ý đại lợi, tên Alberto Molinari.

Thomas Sutherland, 60 tuổi

Terry Wait, 52 tuổi

Ông này bắt cóc vào tháng 9.85.

Tin giờ chót: Sau khi Do thái đã phóng thích cả thảy 95 tù nhân Libanon, bộ ngoại giao Syria cho biết: Phe giam giữ con tin hứa hẹn sẽ thả ông Joseph Cicippio, Anderson và Steen trong vòng vài ngày tới, tức đầu tháng mười hai. Phe bắt cóc đã giữ đúng lời hứa và các con tin người Mỹ đã được phóng thích vào thượng tuần tháng chạp.

Vokovar thất thủ

Thành phố Vokovar, tuyên bố thất thủ vào hôm chủ nhật 17.11.91. Vokovar là thánh trì biểu tượng sức kháng cự chống xâm lăng của Kroatia. Kể từ khi Kroatia tuyên bố độc lập tách khỏi liên bang Nam tư vào tháng sáu năm nay, thì Vokovar

với Carington cầm đầu đã làm môi giới để hai bên thương thuyết. Ông vừa dụ vừa dọa, nhưng rồi Vokovar cũng bị thất thủ. Quân phòng thủ của Kroatia đã buộc phải rút khỏi Vokovar trước rạng sáng 18.11, 14.000 dân Kroatia không rút kịp khỏi thành phố. Quân "Nam tư" khui rượu mừng chiến thắng trên đường phố trong thành Vokovar ngày 18.11. Khối thị trường chung Âu châu ra quyết định tẩy chay kinh tế Nam tư. Nên nhớ Kroatia tuyên bố độc lập từ tháng sáu nhưng các cường quốc chưa ai dám công nhận vì chỉ sợ đổ dầu thêm vào lửa. Tình trạng Nam tư vẫn còn căng thẳng.

Khan hiếm thực phẩm tại Mạc tư khoa

Vào trung tuần tháng mười một, chính quyền thành phố Mạc tư Khoa ra quyết định, kể từ 01.12 năm nay, dân chúng thành phố sẽ được phát phiếu lương thực. Tình trạng kinh tế Mạc tư khoa nói riêng và trên toàn Liên bang Xô viết "mới" nói chung, đang sa sút ghê gớm. Ngay tại Mạc tư khoa, dân nghèo không đủ tiền để mua kịp bánh mì loại dở. Đô trưởng Mạc tư khoa cho biết. Việc phát phiếu lương thực là nhằm bảo đảm dân nghèo có đủ số lương thực tối thiểu hàng tháng. Một phiếu lương thực trị giá 60 rúp (Một tháng lương trung bình là 600 rúp). Với phiếu lương thực mỗi tháng bảo đảm người ta mua được 28 rúp bánh mì và 32 rúp đường. Khẩu phần thịt bị giới hạn xuống 1,5 kg và trứng thì chỉ 10 quả mà thôi. Hiện nay tại Liên xô đã áp dụng khá rộng rãi theo khuôn mẫu kinh tế thị trường. Nhưng 70 năm theo cộng sản, thì không dễ gì nền kinh tế thị trường có thể trôi trôi dễ dàng trên xứ Nga một cách nhanh chóng.

Liên bang Xô Viết tan rã!

Đầu tháng mười hai, ba tổng thống dân cử cộng hòa Nga, Bạch Nga và Ukraine đã họp nhau tại một thành phố gần biên giới Ba lan và

đưa ra quyết định thành lập "Liên hiệp Slav" (Ba cộng hòa kể trên có cùng gốc Slav). Điều này gián tiếp khai tử nước Liên xô. Gorbatsjov trở thành một ông "vua không có đất! Quyết định trên của ba nước vẫn chưa ai tin là điềm tố. Vì bỗng nhiên các hiệp ước giải trừ vũ khí hạch tâm giữa Liên xô "cũ" và Hoa kỳ trở nên vô nghĩa vì một phía không còn tồn tại, nhưng vũ khí hạch tâm của phía đó vẫn còn rải rác khắp các cộng hòa.

Hòa bình Cam bốt

Sau mười mấy năm vừa đánh vừa đàm, các phe phái quân sự tại Cam bốt đã thỏa hiệp với nhau để đi đến một giải pháp hòa bình và dân chủ cho xứ chùa tháp. Theo hiệp ước các phe phái sẽ ngưng chiến. Quân đội liên hiệp quốc được mời vào giám sát. Và trong vòng hai năm nữa sẽ có bầu cử dân chủ. Tất cả các phe phái đều có quyền ứng cử và vận động tranh cử. Hội đồng cố vấn quốc gia lâm thời do cựu thái tử Sihanouk cầm đầu nhưng trên nguyên tắc quyền hành các phe phái bằng nhau. Mở đầu thực hiện hiệp ước hòa bình, vào giữa tháng mười một, Sihanouk trở về Cam bốt trong sự chào đón tưng bừng của dân chúng. Nhưng đến khi phe Khơ-me đỏ tức quân Pol Pot- trở về thì một số dân chúng tại thủ đô đã biểu tình sau đó nổi loạn. Cánh tay phải của Pol Pot là Khieu Samphan, đã bị dân chúng xông vào tư dinh đốt phá và đập chảy máu đầu. Khieu Samphan đã phải rời Cam bốt ngày hôm sau bằng một chuyến bay đặc biệt. Từ Vọng các, Khieu Samphan cho biết phe ông sẽ vẫn tôn trọng hiệp ước. Ông yêu cầu Liên hiệp quốc gia tăng quân số phòng vệ, để ông trở lại tranh cử tổng thống.

Vài nét Sihanouk

Norodom Sihanouk, 69 tuổi, hiện đang nắm chức chủ tịch hội đồng cố vấn quốc gia Cam bốt -Cơ quan quyền lực tối cao Cam bốt cho đến ngày tổng tuyển cử tự do vào năm 93. Năm 1941 Pháp mời về làm vua Cam bốt. Lúc đó ông mới 18 tuổi. 12 năm sau Cam bốt giành lại độc lập

Bản đồ Nam tư

được phòng thủ kỹ lưỡng. Cả phe "Nam tư" (Serbia) và Vokovar đều biết thành phố này là mấu chốt để bước vào đất Kroatia. Bằng mọi giá một bên thủ một bên công. Hai bên đã dần co nhiều trận ác chiến dữ dội, gây thiệt hại nặng về người và tài sản. "Vừa đánh vừa đàm" chỉ trong vòng nửa năm hai bên đã ký kết cả thảy 14 hiệp ước đình chiến hay ngưng bắn. Dĩ nhiên không một cái nào được tôn trọng. Có hiệp ước trong lúc đang ký kết hai bên vẫn còn xả đạn vào nhau, ký xong còn đánh nhau còn ác liệt hơn lúc chưa ký! Khối thị trường chung Âu châu

từ Pháp. Làm vua có lẽ cũng còn bó chân bó tay, nên năm 1955, Sihanouk ra nghề làm chính trị. Với đa số phiếu trong một cuộc bầu cử duy nhất, Sihanouk cầm quyền chính trị

Thái tử hay ông hoàng Norodom Sihanouk, 69 tuổi... chính trị của Sihanouk là một "tạp" hợp của chủ nghĩa xã hội, dân chủ, Phật giáo và cả cảm tưởng riêng của ông.

suốt 15 năm liên tiếp. Trong giai đoạn này, đường lối chính của Sihanouk là một "tạp" hợp của chủ nghĩa xã hội, dân chủ, Phật giáo và cả cảm tưởng riêng của ông. Chính ông đã cho Hà nội sử dụng hành lang Cam bốt để tấn công Việt nam cộng hòa. Sự giao du mật thiết giữa ông với phe xã hội là nguyên nhân chính mà CIA (cơ quan tình báo Mỹ) lật đổ chính quyền của ông vào năm 1970. Sihanouk vào "bưng" theo Khơ-me đỏ (cộng sản Pol Pot). Sihanouk lúc bấy giờ là biểu tượng của Khơ-me đỏ. Năm 75 Khơ-me đỏ cướp quyền tại Cam bốt. Lá bài Sihanouk hết giá trị, nhưng Pol Pot chỉ quản thúc ông chứ không giết. 79 Việt cộng tấn công Cam bốt. Pol Pot lưu vong, Sihanouk cũng vậy. Năm 80, Sihanouk lại men men đến kết hợp với Khơ-me đỏ. Ròng rã 13 năm qua ông làm chính trị với đủ các phe. Giới chính trị quốc tế chế diễu, gọi ông với biệt danh "Lão hề chính trị". Sihanouk còn nổi tiếng là mê gái đẹp, khoái rượu và thích lái xe mắc tiền. Dù thế nào thì Sihanouk cũng đã thắng được một bước quan trọng trong hiệp ước hòa bình và dân chủ cho Cam bốt. Mặc lời thị phi "kết quả tốt là đáng kể".

Hà nội bắt tay Bắc kinh

Sau nhiều tháng giao du bí mật, tập đoàn cộng sản Hà nội đã công khai gặp gỡ nhà cầm quyền Trung cộng tại Bắc kinh. Vào thượng tuần tháng mười một, một phái đoàn cao cấp Hà nội, gồm: Đỗ Mười (Tổng bí thư Đảng), Võ văn Kiệt (Thủ tướng) và nhiều nhân vật cao cấp khác trong trung ương đảng Việt cộng, đã chính thức viếng thăm Bắc kinh. Phái đoàn Việt cộng cùng phái đoàn Trung cộng với tổng bí thư Giang Trạch Dân, đã duyệt hành qua đoàn quân danh dự của Trung cộng tại quảng trường Thiên an môn, nơi mà sinh viên Trung hoa đã bị đàn áp cách đây ba năm. Hiện tượng Bắc kinh và Hà nội bắt tay nhau không làm giới quan sát chính trị quốc tế ngạc nhiên, mặc dù giữa Bắc kinh và Hà nội còn hàng khối vấn đề mâu thuẫn không thể giải quyết được: Chủ quyền của các quần đảo ngoài khơi Việt nam mà Trung cộng còn chiếm giữ, Việt cộng không chấp nhận yêu cầu của Trung cộng là trả lại quyền công dân Việt cho khối Hoa kiều bị xua đuổi ra khỏi Việt nam trong chiến dịch bài Hoa của Việt cộng năm 79, v.v... Cả Trung cộng lẫn Việt cộng đều cảm thấy họ phải "ngậm hờn" mà ngồi lại với nhau để kéo dài thêm sự tồn tại của chủ nghĩa cộng sản trong khu vực Á châu.

Thelma lướt ngang Phi luật tân, mang theo hàng ngàn mạng người.

Hôm thứ năm 7.11.91, trận cuồng phong mang tên Thelma đã kéo vào quần đảo Phi luật tân. Phi luật tân là nước liên tục bị bão lụt, cuồng phong. Mặc dù tốc độ của Thelma không dữ dội như trận cuồng phong kéo đến vào tuần trước đó, nhưng nó đã tàn phá Phi luật tân nặng nề nhất trong thế kỷ này. Có ít nhất 6.000 người bị thiệt mạng. Đa số bị cuốn trôi ra biển khơi, nhất là những làng duyên hải. Vô số hoa màu nhà cửa gia súc bị cuốn đi. Việc cứu trợ đã bị trở ngại vì lưu thông. Không ai có thể ngờ một trận cuồng phong không mạnh như Thelma mà có thể giết hại nhiều người như vậy. Phi

luật tân cũng như những nước khác trong khu vực châu Á gió mùa: Việt nam, Mã lai, Nam dương,... mất hoàn toàn kiểm soát việc phá rừng làm rẫy hay lấy gỗ. Những đồi núi trọc mỗi lúc một nhiều. Cách nay khoảng đôi mươi năm, diện tích rừng tại Phi vào khoảng 200.000 km², nay chỉ còn khoảng 25.000 km². Tức 7/8 diện tích rừng bị phá trong vòng 20-30 năm! Cuồng phong kéo theo mây mưa, trút liên tục những trận mưa như thác đổ, từ đồi núi, không có rừng kìm hãm, lưu lượng nước tràn thẳng xuống đồng bằng và vùng thấp. Từ biển bão kéo hàng khối nước vào. Tại nhiều làng phố, nước đã ngập lên hơn 3 mét!

Tân tổng thư ký Liên hiệp quốc

Ông Boutros Boutros Ghali, 68 tuổi, nguyên là phó thủ tướng đương nhiệm của Ai cập, đã được năm nước trụ cột Liên hiệp quốc (Mỹ, Liên xô, Trung cộng, Pháp và Anh quốc) chọn vào ghế tổng thư ký Liên hiệp quốc. Vào đầu tháng mười hai thì các nước thành viên Liên hiệp quốc đã chính thức công nhận Ghali có đáp ứng đủ các đặc điểm mà đa số các nước thành viên đòi hỏi. Phi châu muốn vị tân tổng thư ký phải là người từ Phi châu, Ghali là người Phi châu. Pháp thì đòi hỏi một tân tổng

Tân tổng thư ký Liên hiệp quốc. Ông Boutros Boutros Ghali, 68 tuổi, nguyên là phó thủ tướng đương nhiệm của Ai cập

thư ký phải nói được tiếng Pháp, Ghali nói tiếng Pháp. Ngoài ra Ghali còn có máu Á rập trong người, dễ dàng thương lượng với khối này. Ghali là một trong những chính trị

gia quốc tế tài ba. Người đã từng tuyên bố không nên đánh Saddam. "Khi Saddam ra khỏi Kuwait thì vẫn có thể hợp tác với ông ta nữa là khác!" Thế mà giờ vẫn leo lên chức vụ tối cao trên đàng quốc tế!

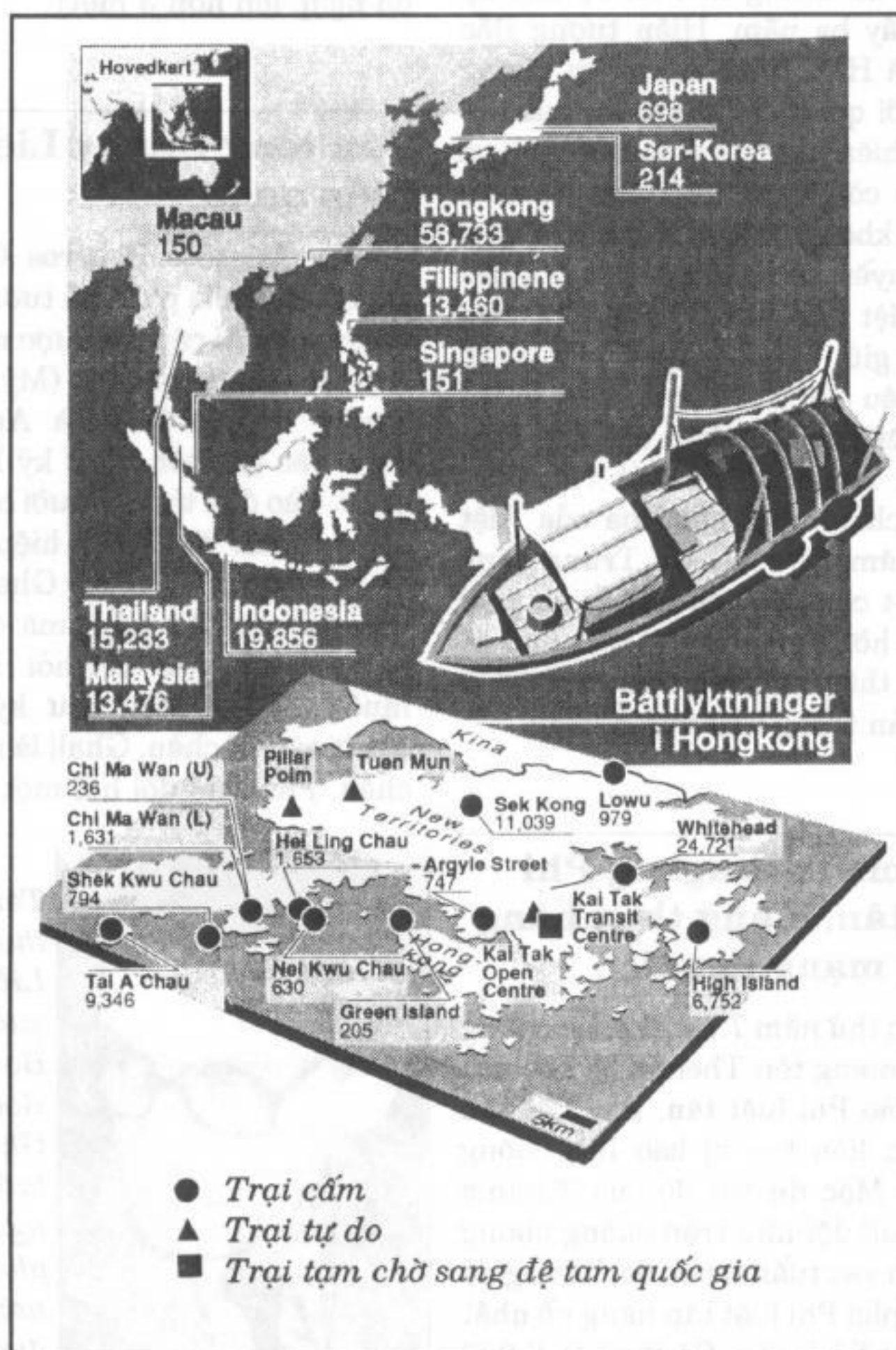
Cưỡng bức hồi hương

Luân đôn và Hà nội sau những năm tháng thương lượng: bên đòi thêm tiền, bên muốn tống khứ "của nợ" thuyền nhân tị nạn Việt nam càng sớm càng tốt, đã đi đến thỏa thuận: Cưỡng bách hồi hương. Thỏa

bay dễ dàng. Số còn lại cứ nằm sáu cảnh sát, vất vả lắm mới đẩy được một người vào máy bay. Vài bức hình chụp cảnh tượng áp tải đã lọt ra ngoài và dư luận quốc tế không mấy có cảm tình. Nếu phải áp tải như vậy thì bao lâu, Hương cảng mới đuổi hết 50.000 dân Việt nam tị nạn bị đóng dấu "di dân kinh tế" tại đây về nước mà không gây chết chóc? Hương cảng hay Anh quốc hiện nay bằng mọi giá phải tống hết tị nạn Việt nam ra khỏi Hương cảng. Phía chính quyền Hà nội, thì im rơ vì khi không có thêm tiền tiêu chơi. Mặt khác, dù thanh lọc gắt gao, trong những tháng trước đây thuyền nhân Việt

Truy nã khủng bố Libya

Cách nay ba năm (88) cũng vào khoảng mùa này, một chiếc máy bay dân sự, loại Boeing 747 của hãng hàng không Pan Am (Hoa kỳ), bị nổ tung trên không phận của Tô cách lan. Tất cả hành khách (phần đông là dân Mỹ về xứ ăn Tết) đều bị thiệt mạng. Cộng thêm 11 người khác dưới mặt đất bị họa lây. Tổng cộng tai nạn trên đã giết chết 270 người. Hoa kỳ và Anh quốc đã bỏ nhiều thì giờ điều tra trong suốt ba năm qua. Thoạt đầu giả thuyết "phe Ba tư khủng bố trả thù Mỹ đã bắn hạ một máy bay hành khách của nước này trong vụ khủng hoảng Ba tư I-rắc" được đặt ra làm kim chỉ nam. Nhưng khi người ta tìm được dấu vết của chất nổ đã làm nổ tung chiếc Pan Am, thì giả thuyết kia không còn vững. Vì Ba tư có quân khủng bố của họ cần gì đến người Libya. Chất nổ được dấu trong một máy hát băng, nằm trong một cái va-li. Ban điều tra đã truy ra chiếc va-li này do một người Libya mua từ Malta. Và người này là một cộng tác viên đặc lực của hai điệp viên của Libya mang tên: Abdel Baset Ali Mohamed al-Megrahi và Al Amin Khalifa Fhimah. Quả bom do hai tên điệp viên này cung cấp. Bom được cấu trúc sao cho khi máy bay lên đến độ cao nào đó mới phát nổ. Hoa kỳ và Anh quốc đòi Libya phải giao hai điệp viên này cho họ xét xử. Gadaffi, quốc trưởng Libya, người bị Reagan cho máy bay đánh bom tại Tripoli nhưng không chết, đã từ chối giao hai người này. Nhưng tin giờ chót cho biết: Cảnh sát Libya đã bắt hai điệp viên kể trên để điều tra và Libya cho biết nếu xét có tội, họ sẽ bị án tử hình. Hoa kỳ và Anh thì muốn Libya phải giao hai người này cho tòa án Tây Âu xét xử.

hiệp chưa khô mực Hương cảng dưới chỉ thị Luân đôn, ngày 09.11 đã mở một chuyến bay đầu tiên cưỡng bách thuyền nhân Việt nam hồi hương. 59 người bị áp tải vào một vận tải cơ Hercules. Chỉ có 23 trẻ nhỏ là cảnh sát Hương cảng đưa chúng vào máy

nam vẫn cập bến Hương cảng đều đều, nâng tổng số người Việt nam tị nạn lên 64.000. Tính đến nay, trong số thuyền nhân Việt nam kể trên, chỉ có 4.700 người được công nhận là tị nạn.

**Hãy viết
cho Vượt Sóng
số Tết 92**

Tổng kết

Những điểm nóng trong năm

Tháng giêng đến tháng chín

Tháng giêng

- Liên xô tấn công vào ba nước vùng Baltic: Trong lúc cả thế giới đang bận tâm vào cuộc chiến tranh vùng vịnh Ba tư, thì Liên xô cho xe tăng tràn vào ba nước cộng hòa vùng Baltic - đã tuyên bố độc lập, ly khai Liên bang Xô viết. Đa số dân chúng ba nước Baltic đã ủng hộ chính phủ của họ. Cuộc đàn áp gây cho nhiều người bị thiệt mạng và hàng trăm người bị thương.
- Đức vua Na uy Olav đệ ngũ từ trần ngày 17.01.91 lúc 22 giờ 20. Thái tử Harald nắm lên thế vị. Ngày 30 cùng tháng, tang lễ của nhà vua được cử hành long trọng. Hàng trăm ngàn người tiễn đưa ngài.
- Chiến tranh vịnh Ba tư: I rắc chiếm Kuwait 02.08.90. Liên hiệp quốc cảnh cáo I rắc xâm phạm chủ quyền Kuwait. Hội đồng bảo an Liên Hiệp quốc cho hạn 16.01.91 I rắc phải rút quân khỏi Kuwait. Nhiều cuộc họp cấp cao giữa Liên hiệp quốc, Hoa kỳ và nhiều nhân vật tiếng tăm khác với I rắc không đem lại một giải pháp chính trị nào cho Kuwait. Rạng ngày 16.01.91, quân đội liên minh của Liên hiệp quốc với Mỹ tiên phong khởi sự không tập vào những cứ điểm quan trọng trên lãnh thổ I rắc. Trong suốt năm tuần lễ, mỗi ngày có khoảng 2.000 phi vụ tập kích I rắc. Toàn bộ hệ thống quốc phòng của I rắc bị tê liệt hoàn toàn. I rắc chỉ phản pháo lẻ tẻ bằng hỏa tiễn Scud (do Nga chế tạo). Hỏa tiễn Scud không

chính xác, kém nguy hiểm nhưng cũng làm phe Liên minh điên đầu. I rắc muốn ép Do thái vào vòng chiến để kéo các nước thuộc khối Á rập khác vào phe mình, nên đã bắn Scud vào thủ đô Do thái Tel Aviv. Mỹ đã phải cung cấp hỏa tiễn chống hỏa tiễn Patriot cho Do thái. Patriot là vũ khí đã cứu được nhiều mạng người! Nó phá hủy hỏa tiễn của đối phương ngay trên không. Và cũng lần đầu tiên người ta được trông thấy ảnh của một loại oanh tạc cơ siêu hạng của Hoa kỳ, đó là Stealth. Stealth có khả năng bay vào đất địch mà không bị radar phát hiện, chính vì thế nó đã được sử dụng một trong những phi vụ đầu tiên tập kích vào I rắc. Stealth đã phá hủy toàn bộ hệ thống radar vào truyền thông của I rắc. Nhiệm vụ của nó là "làm mù mắt đối phương" để mở đường cho các loại oanh tạc cơ khác vào không tập mà ít bị nguy hiểm. (xem tiếp tháng hai).

Tháng hai

- Chiến tranh vịnh Ba tư: Quân đội liên minh bắt đầu tấn công quân I rắc trên bộ. Quân liên minh chuẩn bị rất kỹ lưỡng, nhưng quân I rắc thật ra đã chịu thua từ nhiều tuần trước vì ăn ngủ không yên trong suốt năm tuần lễ bị oanh tạc. Quân liên minh đi đến đâu quân I rắc ra đâu hàng đến đó. Chỉ trong vòng một tuần lễ quân liên minh đã làm chủ toàn bộ tình hình tại Kuwait và một vùng đất lớn sâu trong lãnh thổ I rắc. I rắc tuyên bố đầu hàng vô điều kiện. cuộc chiến tranh vùng

vịnh kể như chấm dứt. Hậu quả Kuwait bị tàn phá ghê gớm: hơn bảy trăm giếng dầu bị I rắc đốt vẫn còn bốc cháy đến năm sau.

Tháng ba

- Vào hạ tuần tháng hai, dân chúng Albania biểu tình chống cộng sản tại thủ đô Tirana. Tượng của chủ tịch Enver Hoxha bị hạ xuống. Vào tháng ba một cuộc bầu cử dân chủ được tổ chức, nhưng kết quả đa số nghiêng về cộng sản. Albania ghi vào lịch sử thế giới "thuyền nhân thứ hai". (Lần đầu là Việt nam) Hàng chục ngàn dân Albania cướp tàu lớn vượt sang Ý đại lợi chỉ trong vòng vài ngày sau Ý dồn tất cả xuống tàu chở họ trở lại Albania.
- "Sáu phạm nhân Birmingham" Sau 16 năm bị tù về "tội" khủng bố, sáu người Ai Nhĩ lan được nhìn nhận bị oan! Hugh Callaghan (60), Patrick Hill (45), Gerard Hunter (42), Richard McIlkenny (57), William Power (44) và John Walker (55) là tên của họ. Vào ngày 21 tháng mười một năm 1974, một quả bom đã làm nổ tung một hộp đêm tại Anh quốc, gây 22 người chết và 126 người khác bị thương. Sáu người kể trên bị bắt liên sau đó. Kể từ khi tòa tuyên án, trong ròng rã mười sáu năm qua nhiều tổ chức đã vận động giải oan cho họ nhưng mãi đến ngày 14 tháng ba năm nay họ mới được giải oan! Vụ "Sáu phạm nhân Birmingham" làm ngành tư pháp Anh cát lợi bị tai tiếng ghê gớm.

Tháng tư

- Khối Warszawa và Comecon tuyên bố giải tán: Trước làn sóng dân chủ nổi dậy tại nhiều nước Đông Âu, khối Warszawa không còn cơ tồn tại. Những nước còn lại trong khối tuyên bố trên căn bản khối này giải tán hạn chót là 01.06.91. Nhóm tương trợ kinh tế Comecon của khối cộng sản cũng giải tán theo khối Warszawa. Trong Comecon không chỉ có những nước cộng sản đông Âu mà có cả Cuba, Mông cổ và Việt nam.
- Detlev Rohwedder, 58 tuổi, người lãnh đạo chương trình tư hữu hóa trên vùng Đông Đức cũ bị ám sát tại tư gia của ông tại thành phố Dusseldorf. Quân khủng bố đỏ của tại Đức (Hoạt động trên cả Đông- lẫn Tây-Đức) đã nhận họ giết Dellev.
- Hàng ngàn người Kurd đã tràn qua biên giới Thổ Nhĩ kỳ lánh nạn, khi quân của Saddam Hussein tấn công và kiểm soát những thành phố lớn trong vùng kháng chiến của người Kurd thuộc phía bắc I-rắc. Người Kurd rất thất vọng với lực lượng quân sự Liên minh đánh vào I-rắc. Họ cứ tin rằng quân Liên minh sẽ thẳng bước vào Bá-đa lật Saddam, nhưng quân Liên minh đã dừng bước tiến quân, chỉ dọa Saddam bằng mồm và để Saddam tiếp tục lãnh đạo I-rắc và bài xích dân Kurd. Hậu quả hàng trăm ngàn dân Kurd phải bỏ xứ sang Ba tư, Thổ Nhĩ kỳ. Vào cùng tháng, Ba tư cho biết con số tị nạn người Kurd từ I-rắc sang lên đến 540.000.
- Động đất tại Georgia (Liên xô): Có ít nhất 63 người chết và 230 người bị thương trong một trận động đất trên dãy núi gần thành phố Kutaisi thuộc cộng hòa Georgia. Cường độ của trận động đất được ghi nhận 7,2 Richter
- Chiếc tàu chở khách Molby Prince bốc cháy dữ dội sau khi đụng với một tàu dầu ngoài khơi Ý đại lợi, gây 141 người thiệt mạng. Một thanh niên 24 tuổi là người duy nhất sống sót trong tai nạn khủng khiếp này.
- Có ít nhất 125.000 người bị nạn trong trận lụt dữ dội kéo dài nhiều

ngày tại Bangladesh. Tốc độ của gió lên đến 230 cây số một giờ. Hàng triệu căn nhà, vô số tàu bè và hàng chục ngàn gia súc bị nước cuốn trôi. Đây là một trong những thiên tai ghê gớm nhất trong thế kỷ 20.

- Đông kinh và Mạc tư khoa đã đi đến thỏa thuận về chủ quyền quần đảo Kuriline, mà Liên xô đã chiếm của Nhật bản từ đệ nhị thế chiến. Liên xô chấp nhận trao lại chủ quyền quần đảo này cho Nhật. Đổi lại Nhật bản phải cho Liên xô vay nợ và đầu tư vào đất họ. Dư luận Nhật bản có số không hài lòng về thỏa hiệp này, vì đồ ăn cấp mà nay phải chuộc lại thì không có gì là thắng lợi cả. Ở mặt khác người ta thấy, ngày nay việc đòi lại đất hoặc lấn đất không cần dùng đến quân sự!
- Đảng Hữu khuynh, đảng lớn thứ hai sau đảng Lao động tại Na uy, thay đảng trưởng. Bà Kaci Kullmann Five lên nắm chức đảng trưởng thay cho ông Jan Per Syse bị mang tiếng lem nhem thuế má và không giữ được chính phủ cho đến hết nhiệm kỳ. Hiện nay Na uy có cả thấy ba đảng lớn do đàn bà nắm đảng trưởng: Lao động (Gro Harlem Brundtland), Hữu khuynh (Kaci K. Five) và Trung tâm (Anne Enger Lahnstein).

Tháng năm

- Lễ Lao động 1.5 không có rầm rộ, nhiều cờ và biểu ngữ đỏ như mọi năm. Tại Liên xô, các tay cộng sản gộc cũng lặn mất không ra đứng vẫy tay trên quần trường đỏ Mạc tư khoa như những năm cộng sản còn thịnh trị. Tại Na uy người ta cũng thấy có sự thay đổi về hình thức trong ngày lễ Lao động.
- Chính quyền Liên bang xô viết gửi hàng trăm quân nhảy dù vào thủ đô của cộng hòa Armenia là Jerevan. Trong suốt tháng tư có nhiều cuộc đụng độ giữa các sắc dân trong vùng này, đã gây cho 36 người thiệt mạng. Quân nhảy dù của Liên bang vào trấn áp bạo động tại làng Voskerpar thuộc Armenia, cũng gây ít nhất 25 người chết.
- Tổng thống Albania, ông Ramiz

Alia từ chức tổng bí thư đảng cộng sản Albania và giải tán tất cả các cơ sở của đảng trên toàn quốc.

- Quân đội Mỹ rút quân khỏi vùng phía nam I-rắc, đồng thời mở rộng hoạt động kiểm soát và bảo an cho dân tị nạn Kurd ở phía bắc nước này.
- Nepal bầu cử dân chủ đầu tiên sau 32 năm.
- Thủ tướng Pháp, ông Michel Rocard từ chức. Người thế ông là bà Edith Cresson. Đây là lần đầu tiên chức vụ này do một phụ nữ nắm tại Pháp.
- Lần đầu tiên, với tư cách vua Na uy, Harald cùng hoàng hậu Sonja, công chúa Martha Louis và thái tử Magnus, đứng trên ban-công dinh vua vẫy chào các đoàn diễu hành ngày quốc khánh Na uy 17.05
- 21.05, cựu thủ tướng Ấn độ ông Rajiv Gandhi bị hạ sát tại Nadu-thuộc vùng nam Ấn độ. Gandhi đến đây để vận động tranh cử thủ tướng. Một người đàn bà Tamil với quả bom trong người đã đến gần Gandhi để choàng vòng hoa, vừa lúc cúi xuống quả bom phát nổ. Người đàn bà mang bom, Gandhi cùng 20 người khác bị chết. Có khá nhiều người bị thương trong cuộc mưu sát này. Tổ chức "Tigrene" đã chủ mưu. Cái chết của Rajiv Gandhi đánh dấu sự cáo chung của "triều đại Gandhi" tại Ấn độ. Trong suốt 44 năm độc lập của nước Ấn độ, hết 40 năm, gia đình ông đã đóng một vai trò chính trị hết sức quan trọng.
- Nhà cầm quyền Mác-xít Ethiopia bị lật đổ, sau khi Mặt trận dân tộc dân chủ giải phóng Ethiopia (MTDTDCGPE) tiến vào thủ đô Addis Abeba. Chủ tịch đảng cộng sản Ethiopia, ông Mengistu Haile Mariam, đã cao bay xa chạy sang Zimbabwe một tuần trước khi phe kháng chiến vào thủ đô. Ethiopia được giải phóng khỏi tay cộng sản đã kéo theo sự giải phóng nước láng giềng Eritrea. Eritrea bị cộng sản Ethiopia thôn tính tính từ năm 1974.
- Ethiopia được thoát khỏi tay cộng sản ngày 28.05 thì ba ngày sau đó, chủ tịch chủ tịch đảng cộng sản

Angola, ông José Eduardo dos Santos đã mời thống lĩnh phe kháng chiến, ông Jonas Savimbi về thủ đô Lisboa để ký hiệp ước hòa bình. Hai bên sẽ cùng cầm quyền đến năm 92 thì tổ chức tổng tuyển cử dân chủ. Ethiopia và Angola là hai tiền đồn cộng sản quan trọng nhất tại Phi châu của Liên xô. Tưởng cũng nên biết, người lính Cuba cuối cùng rời khỏi Angola chỉ trong một tuần trước khi hiệp ước hòa bình được ký kết.

Tháng sáu

- Hồng quân Liên xô tiến vào thủ đô Vilnius của cộng hòa Litauen. Họ bao vây quốc hội của cộng hòa này và bắt giữ cảnh sát an ninh quốc hội, nhưng đã rút khỏi thủ đô ngay sau đó. Từ điện Cẩm linh cho biết đó chỉ là một cuộc tuần kiểm chớ không phải trấn áp cộng hòa Litauen.
- Có ít nhất 65.000 người bị thiệt mạng khi ngọn núi lửa Pinatubo "tỉnh giấc". Khoảng 45.000 người phải lánh nạn sang vùng khác. Căn cứ quân sự Clark của Hoa kỳ tại Phi luật tân nằm trong vùng ảnh hưởng của Pinatubo nên bị bụi tro của núi lửa phủ kín. Hàng ngàn nhân viên và gia đình của họ phải di tản về thủ đô Ma ní và những vùng lân cận.
- 12.06 Boris Jeltsin thắng cử tổng thống tại Cộng hòa Nga. Đây là cuộc bầu cử dân chủ đầu tiên sau khi cộng sản tại đây bị suy yếu. Cũng trong cuộc bầu cử này dân chúng tại thành phố Lê-nin đã biểu quyết thành phố sẽ mang lại tên xưa của nó. Trước khi có cuộc cách mạng vô sản tại Nga, thành phố này mang tên St. Petersburg, tên mà dân chúng muốn nó được mang trở lại.
- Thủ tướng Thụy điển, ông Ingvar Carlsson tuyên bố: "Thụy điển chính thức nộp đơn gia nhập Khối thị trường chung Âu châu."
- Vua Harald và hoàng hậu Sonja làm lễ thánh lên ngôi tại nhà thờ Nidarosdomen tại Trondheim.
- Cộng hòa Kroatia và Slovenia tuyên bố độc lập tách ra khỏi "liên bang" Nam tư.

Tháng bảy

- Có hơn 160 dân biểu từ các bang trong Cộng hòa liên bang Đức (thống nhất) họp liên tục trong mười một giờ đã đưa ra quyết định thủ đô mới của nước Đức sẽ là Bá linh. Từ năm 49, thủ đô của Tây Đức (cũ) nằm tại Bonn. Tới năm 95 thì toàn bộ hành chánh của chính phủ và liên bang sẽ hoàn toàn nằm tại "tân" thủ đô Bá linh.
- Chiến tranh bùng nổ giữa Nam tư và cộng hòa Slovenia cùng Kroatia (cả hai cộng hòa nằm trong nước Nam tư thời cộng sản còn cai trị "công khai"). Chiến tranh tại Nam tư đã kéo dài mãi đến tháng mười hai vẫn chưa ngã ngũ.
- Khối Warszawa chính thức tan vỡ. Thực ra trong thời điểm này khối chỉ còn có sáu thành viên mà thôi.
- Tổng thống cộng hòa Nga, ông Boris Jeltsin tuyên bố chính thức cấm tất cả mọi hoạt động của đảng cộng sản trên lãnh thổ cộng hòa Nga trong. Đảng cộng sản được cho hạn trong vòng 14 ngày để thu xếp "đẹp tiệm". Jeltsin còn tuyên bố sẽ tẩy chay Chủ tịch Liên bang Xô viết ông Mikhail Gorbatsjov, nếu ông này không tôn trọng luật cấm cộng sản hoạt động tại cộng hòa Nga.
- Chủ tịch Liên xô Mikhail Gorbatsjov và Tổng thống Hoa kỳ George Bush đã ký kết hiệp ước START (Strategic Arms Reduction Talks) Hiệp ước cắt giảm vũ khí chiến lược. Đây là một hiệp ước quan trọng đánh dấu thời kỳ chiến tranh lạnh chấm dứt.

Tháng tám

- Thuyền nhân Âu châu: Một tàu vận tải lớn mang tên "Vlora" đã chở hàng ngàn người tị nạn Albania cập cảng Bari thuộc miền nam Ý đại lợi. Nâng tổng số thuyền nhân Albania tại Ý lên 17.000. Chính quyền Ý tập trung hầu hết số thuyền nhân này vào trong một sân vận động tại Bari. Cảnh sát đã nổ súng đe dọa những người Albania định trốn ra khỏi sân vận động. Trong vòng tuần lễ sau, tất cả 17.000 thuyền nhân kể trên bị áp tải bằng khu trục cơ về lại nước.

- **Tin nóng nhất trong năm!!!** Chiều 18.08.91, thông tấn xã TASS (Liên xô) thông báo tình trạng thiết quân luật. Tất cả các quyền hành cơ chế tại Liên xô sẽ do một "Ủy ban quốc gia Liên xô" nắm giữ. Ngày kế tiếp, "Ủy ban" mở cuộc họp báo. Họ cho biết Chủ tịch Mikhail Gorbatsjov bị bệnh và đang điều trị ở một nơi bí mật. Cả thế giới chấn động vì tin trên. Tại thủ đô Mạc tư khoa, bất kể lệnh giới nghiêm, dân chúng tràn ra đường phố biểu tình. Trước cửa quốc hội Cộng hòa Nga, ông tổng thống Boris Jeltsin đã trèo lên một chiếc xe tăng của quân đảo chánh đọc lời kêu gọi dân quân cán chính trên toàn quốc hãy tràn ra đường phố biểu tình, bãi công toàn bộ và bất tuân luật của "Ủy ban" hay phe đảo chánh. Vào chiều 21 thì phe đảo chánh đã bỏ trốn, vì dân và quân không ai theo họ. Phe đảo chánh là những tay cận thần của Gorbatsjov: Phó chủ tịch nhà nước, trùm cơ quan tình báo Liên xô KGB, thủ tướng chính phủ, Bộ trưởng quốc phòng. Một trong ê-kíp tám người đảo chánh, có bộ trưởng nội vụ Liên xô là Boris Pugo. Ông này đã tự tử khi biết đảo chánh bất thành. Chiều thứ năm 22 thì Gorbatsjov được đón về an toàn. Cuộc đảo chánh đã làm vết rạn nứt Liên xô lớn hơn, đưa đến sự "tan rã hoàn toàn" Liên bang Xô viết vào đầu tháng mười hai cùng năm. (Xem thêm Vượt Sóng 4 và 5/91)

Tháng chín

- Ba nước cộng hòa Baltic: Litauen, Latvia và Estland được Liên bang xô viết chính thức công nhận độc lập và tách khỏi Liên xô. Ba nước này đã nương thế suy sụp của cộng sản Đông Âu tự tuyên bố độc lập từ tháng 5 năm 90, nhưng Liên xô đã liên tục dùng quân đội đe dọa và bao vây kinh tế.
- Bầu cử hội đồng tỉnh và thành phố tại Na uy. Hai đảng được kể là gia tăng cử tri đáng kể là đảng Xã hội và đảng Trung tâm (nông dân). Đảng Lao động, đảng lớn nhất tại Na uy lần đầu tiên từ năm 1924 bị mất phiếu nhiều nhất. *

Các quốc gia trên thế giới...

Bảng liệt kê dưới đây chính yếu nhằm vào kinh tế. Những nước có hai thủ đô, chỉ thủ đô chính trị hoặc thường dùng nhất được ghi lại. Diện tích và dân số được làm tròn số với sai số khá lớn.

Chú thích: A: Á châu; Á: Âu châu; P: Phi châu; M: Mỹ châu; U: Út Bạch Lan

TSLQG/người: Tổng sản lượng quốc gia trên mỗi đầu người.

Quốc gia	Diện tích (km ²)	Dân số	Thủ đô	TSLQG/người (\$ Mỹ)
A phú hân (A)	625.000	15,8 triệu	Kabul	160
Ai cập (A)	998.000	54,7 triệu	Cairo	650
Á căn đình (M)	2.800.000	33,6 triệu	Buenos Aires	2.640
Ái nhĩ lan (Á)	70.000	3,7 triệu	Dublin	8.500
Áo (Á)	84.000	7,6 triệu	Wien	15.560
Á rập liên hiệp (A)	82.800	1,6 triệu	Abu Dhabi	15.830
Á rập Saudi (A)	2.240.000	15,4 triệu	Riyad	6.200
Albania (Á)	28.700	3,2 triệu	Tirana	930
Algeria (P)	2.400.000	25 triệu	Alger	2.680
Andorra (Á)	467	50.528	Andorra la Vieja	9.834
Angola (P)	1.250.000	9,7 triệu	Luanda	531
Anh cát lợi (Á)	245.000	57 triệu	Luân đôn	12.800
Ấn độ (A)	3.290.000	833,4 triệu	Tân Dehli	350
Bahamas (M)	13.900	249.000	Nasau	10.570
Băng đảo (Á)	103.000	253.000	Reykjavik	21.240
Bangladesh (A)	144.000	115 triệu	Dhaka	170
Barbardos (M)	430	256.000	Bridgetown	5.990
Ba lan (Á)	313.000	38,3 triệu	Warszarwa	1.850
Bảo gia lợi (Á)	111.000	9 triệu	Sofia	5.676
Ba tây (M)	8.500.000	154 triệu	Brasilia	2.280
Ba tư (A)	1.650.000	54,2 triệu	Teheran	3.716
Bắc Hàn (A)	121.000	22,5 triệu	Bình nhưỡng	980
Bỉ (Á)	30.500	9,9 triệu	Brussel	14.550
Belize (M)	23.000	180.000	Belmopan	1.460
Benin (P)	113.000	4,6 triệu	Porto Novo	390
Bhutan (A)	46.500	1,5 triệu	Thimpu	150
Bồ đào nha (Á)	92.000	10,3 triệu	Lisboa	3.761
Bolivia (M)	1.100.000	7,2 triệu	Sucre	570
Botswana (P)	575.000	1,25 triệu	Gaborane	1.010
Brunei (A)	5.800	267.000	Bandar Seri Begawan	14.120
Burkina Faso (P)	274.000	8,8 triệu	Ougadougou	230
Chí lợi (M)	757.000	13,1 triệu	Santiago	1.510
Columbia (M)	1.140.000	32,3 triệu	Bogota	1.240
Cam bốt (A)	181.000	8 triệu	Nam vang	80
Costa Rica (M)	51.000	2,9 triệu	San Jose	1.760
Cộng hòa Dominican (M)	48.000	7,3 triệu	Santo Domingo de Guzman	680
Cuba (M)	111.000	10,5 triệu	Havanna	800
Djibouti (P)	23.200	483.000	Djibouti	600
Dominica (M)	751	81.200	Roseau	1.650
Do thái (A)	20.300	4,8 triệu	Jerusalem	9.750
Đan mạch (Á)	43.000	5,1 triệu	Copenhagen	18.470
Đài loan (A)	36.000	20,2 triệu	Đài bắc	7.512
Điểu hà (M)	176.000	3 triệu	Montevideo	2.470
Đức (Á)	357.000	79 triệu	Bá linh	20.750
Ecuador (M)	271.000	10,7 triệu	Quito	1.080
Ekvatorial Guinea (P)	28.000	390.000	Malabo	350

Elfenbenkysten (P)	322.000	11,7 triệu	Abidjan	740
El Salvador (M)	21.400	5,5 triệu	San Salvador	950
Ethiopia (P)	1.250.000	48,8 triệu	Addis Abeba	120
Fiji (U)	18.400	758.000	Suva	1.540
Faeroeyene (Â-thuộc Đan mạch)	1.400	47.000	Torshavn	14.600
Gia nã đại (M)	9.970.000	26,5 triệu	Ottawa	16.760
Gabon (P)	267.000	1,2 triệu	Libreville	2.770
Gambia (P)	11.300	848.000	Banjul	230
Ghana (P)	239.000	14,4 triệu	Accra	380
Greenland (Â-thuộc Đan mạch)	2.180.000	55.200	Godthaab	8.780
Grenada (M)	334	100.000	St George's	1.900
Guatemala (M)	108.000	9,4 triệu	Guatemala Town	920
Guinea (P)	246.000	7,1 triệu	Conakry	430
Guinea-Bissau (P)	37.000	974.000	Bissau	180
Guyana (M)	215.000	811.000	George Town	310
Haiti (M)	27.700	6,2 triệu	Port-au-Prince	400
Hoa kỳ (M)	9.370.000	250 triệu	Hoa thịnh đốn	19.780
Hòa lan (Â)	42.000	14,7 triệu	Amsterdam	14.530
Honduras (M)	112.000	5,1 triệu	Tegucigalpa	900
Hung gia lợi (Â)	93.000	10,6 triệu	Budapest	2.560
Hy Lạp (Â)	132.000	10 triệu	Nhã điển (Athen)	5.340
Irak (A)	438.000	18,2 triệu	Baghdad	3.654
Jamaica (M)	11.000	2,4 triệu	Kingston	1.260
Jordan (A)	97.700	4,1 triệu	Amman	1.730
Kamerun (P)	475.000	11,5 triệu	Yaounde	1.010
Kapp Verde (P)	4.000	347.000	Cidade de Praia	680
Kenya (P)	583.000	25 triệu	Nairobi	360
Kiribati (U)	861	69.000	Bairiki	703
Kamorene (A)	1.830	484.000	Moroni	440
Kongo (P)	342.000	2,9 triệu	Brazzaville	1.950
Kuwait (A)	17.800	2 triệu	Kuwait city	13.680
Kypros (Â)	9.300	695.000	Nicosia	6.260
Lào (A)	237.000	3,9 triệu	Vạn tượng	180
Lesotho (P)	30.300	1,7 triệu	Maseru	410
Libanon (A)	10.400	3,3 triệu	Beirut	1.726
Liberia (P)	97.700	2,5 triệu	Monrovia	450
Libya (P)	1.800.000	4,3 triệu	Tripoli	6.504
Liechtenstein (Â)	160	28.000	Vaduz	20.555
Liên Sô (A và Â)	22.400.000	286,7 triệu	Mạc tư khoa	8.700
Lỗ ma ni (Â)	237.000	23,1 triệu	Bucuresti	1.726
Lục xâm bảo (Â)	2.600	369.000	Lục xâm bảo	22.600
Madagaskar (P)	587.000	11,2 triệu	Antananarivo	210
Malawi (P)	118.400	8,2 triệu	Lilongwe	160
Mã lai (A)	330.000	16,9 triệu	Kuala Lumpur	1.870
Maldivene (A)	298	202.000	Malé	410
Mali (P)	1.240.000	8,4 triệu	Bamako	230
Ma rốc (P)	459.000	25,6 triệu	Rabat	750
Mauritania (P)	1.031.000	2 triệu	Nouakchott	480
Mauritius (P)	2.000	1 triệu	Port Louis	1.810
Mề tây cơ (M)	2.000.000	88 triệu	Mề tây cơ	1.820
Miến điện (A)	676.000	40,4 triệu	Rangoon	200
Mozambique (P)	801.000	15,3 triệu	Maputo	170
Mông cổ (A)	1.565.000	2,1 triệu	Ulan Bator	1.054
Namibia (P)	824.000	1,6 triệu	Windheok	1.060
Nam dương (A)	1.910.000	188 triệu	Jakarta	430
Nam hàn (A)	99.000	45,2 triệu	Hán thành	3530
Nam tư (Â)	256.000	23,7 triệu	Beograd	2.480
Na uy (Â)	324.000	4,2 triệu	Oslo	22.386
Nam Hàn (A)	99.000	45,2 triệu	Hán thành	3.530

THỜI SỰ

Nam phi (P)	1.200.000	37 triệu	Pretoria	2.290
Nepal (A)	147.000	16,7 triệu	Katmandu	170
Nhật bản (A)	378.000	123,6 triệu	Đông kinh	23.730
Nicaragua (M)	120.000	3,6 triệu	Managua	830
Niger (P)	1.300.000	7,4 triệu	Niamey	310
Nigeria (P)	924.000	115,3 triệu	Lagos	370
Oman (A)	300.000	1,4 triệu	Muscat	5.070
Pakistan (A)	804.000	110 triệu	Islamabad	350
Panama (M)	77.000	2,4 triệu	Panama city	2.240
Paqua Ny-Guinea (U)	463.000	3,8 triệu	Port Moresby	770
Peru (M)	1.300.000	21,7 triệu	Lima	1.440
Paraguay (M)	407.000	4,5 triệu	Asumcion	1.180
Pháp (Á)	547.000	56,1 triệu	Ba lê	17.830
Phần lan (Á)	337.000	4,9 triệu	Helsinki	18.610
Phi luật tân (A)	300.000	62 triệu	Manila	590
Puerto Rico (M)	9.000	3,3 triệu	San Juan	5.520
Qatar (A)	11.400	370.000	Doha	12.510
Rwanda (P)	26.300	7,2 triệu	Kigali	310
St. Christopher (M)	269	47.000	Basseterre	2.770
St. Lucia (M)	616	143.000	Castries	1.540
St. Vincent (M)	389	129.000	Kingstown	1.100
Salomon (U)	27.500	304.000	Honiara	430
San Marino (E)	61	22.000	San Marino	7.001
São Tomé (P)	964	122.000	São Tomé	280
Senegal (P)	197.000	7,7 triệu	Dakar	630
Seychellene (P)	454	70.000	Victoria	3.800
Sierra Leone (P)	71.700	4,3 triệu	Freetown	300
Somalia (P)	638.000	8,5 triệu	Mongadishu	290
Sudan (P)	2.500.000	25 triệu	Khar Omar	480
Suriname (M)	163.000	411.000	Paramaribo	2.450
Swaziland (P)	17.400	761.000	Mbabane	790
Tanzania (P)	945.000	25,6 triệu	Dodoma	180
Tân gia ba (A)	622	2,6 triệu	Tân gia ba	9.100
Tân tây lan (U)	269.000	3,3 triệu	Wellington	9.620
Tây ban nha (Á)	505.000	40 triệu	Madrid	7.740
Tây Samoa (U)	2.800	169.000	Apia	580
Tchad (P)	1.300.000	5,7 triệu	N'djamena	160
Tích lan (A)	64.500	17,4 triệu	Colombo	420
Tiếp khác (Á)	128.000	15,6 triệu	Praha	10.130
Thái lan (A)	513.000	55 triệu	Vọng các	1.000
Thổ nhĩ kỳ (Á)	779.000	55,5 triệu	Ankara	1.280
Thụy điển (Á)	500.000	8,4 triệu	Stockholm	19.150
Togo (P)	56.000	3,5 triệu	Lomé	370
Tonga (U)	748	101.000	Nukui'alofa	800
Tuvalu (U)	26	8.000	Fongafale	1.280
Trinidad và Tobago (M)	5.100	1,2 triệu	Port-of-Spain	3.350
Trung quốc (A)	9.561.000	1.133.600.000	Bắc kinh	330
Trung Phi (P)	623.000	3 triệu	Bangui	390
Uganda (P)	241.000	16,8 triệu	Kampala	280
Vanuatu (U)	14.800	151.000	Port Vila	820
Vatican (Á)	0,44	1.000		
Venezuela (M)	912.000	19,2 triệu	Caracas	3.170
Việt nam (A)	330.000	70 triệu	Hà nội	109
Ý đại lợi (Á)	301.000	57,6 triệu	La mã	15.150
Yemem (A)	537.000	11,5 triệu	Sana	640
Zaire (P)	2.340.000	34,4 triệu	Kinshasa	170
Zambia (P)	753.000	7,9 triệu	Lusaka	290
Zimbawe (P)	391.000	7,9 triệu	Harare	660

Trang
Thiếu nhi

Bà chúa Tây hồ

Trần Bát Giáo, tự Minh Doãn, người đất Yên, vì cảnh nghèo, đi theo Phó tướng quân Giả Gián, làm chân thư ký.

Nhơn có việc, đậu thuyền trên hồ Động Đình, chợt thấy một con thuyền luồng nổi trên mặt nước, Giả tướng quân lấy cung tên bắn trúng lưng nó. Có con cá ngậm đuôi thuyền luồng không bỏ, thành ra bắt được cả đôi, kéo lên mạn thuyền, chỉ còn hơi thở thoi thóp. Thuyền luồng há miệng ngáp hoai, dường như kêu cứu. Trần Sinh trông thấy động lòng xin phép Giả tướng quân cho thả nó đi, sẵn trong túi có thuốc trị thương tích, chàng đưa thoa vào vết thương của nó rồi thả xuống hồ. Nó lặn hụp giây lâu rồi đi thẳng.

Hơn một năm sau, chàng nghỉ việc về bắc, lại qua hồ Động Đình, bị gió bão lớn đánh ghe lật chìm, may phước chàng ôm được một cái phen tre, lênh đênh cả đêm mới dạt vào bờ. Khi lên rồi ngó lại thấy một cái xác cũng theo chân dạt vô. Thì ra xác tên tiểu đồng theo hầu mình. Chàng cố kéo lên bờ, nó đã chết cứng, trong lòng đau đớn rầu buồn, ngồi trơ trọi một mình. Dòm quanh chỉ thấy núi non lờm chờm, hàng liễu xanh xanh, chẳng có bóng người nào qua lại, hòng thăm hỏi đường xá.

Từ sáng sớm đến quá giờ thìn, buồn bực muốn chết. Bỗngưng xác tiểu đồng cựa quậy, chàng mừng quá rờ xem, giấy lát nó ọc nước ra cả thùng, rồi thì sống dậy.

Thầy trò cởi hết quần áo phơi trên mặt đá, gần trưa mới khô ráo, mặc vào mình được; tới phiên bụng đói như cào, không sao chịu nổi. Bấy giờ dắt nhau băng núi mà đi, mong gặp xóm làng để xin ăn đỡ dạ.

Mới bò lưng chừng núi, nghe tiếng rung rung, đang dáo dác suy nghĩ, thấy hai cô thiếu nữ cỡi ngựa từ đầu kia đi tới, rong ruổi như bay. Cô nào cũng khăn lụa bịt trán, tóc cấm lông trĩ, mình vận áo tím chên tay, thắt

lưng gấm xanh, vai mang cung tên. Qua phía nam núi, có mấy chục người ngựa đang săn trong đám cỏ tranh, đều là mỹ nữ, trang sức như nhau.

Chàng không dám bước tới, chừng thấy một người đàn ông đi bộ trông như lính chần ngựa, mới lần đến hỏi thăm.

Người lính đáp:

— Ngài là bà chúa Tây hồ, lên Thủ sơn săn bắn đó.

Chàng kể lai lịch của mình và kêu đói bụng, người lính đưa cho gói cơm khô và căn dặn:

— Chú nên tìm đường tránh xa, nếu để bà chúa trông thấy thì chết mất xác đa!

Nghe nói sợ quá, chàng lật dật xuống núi, thấy trong rừng rậm có bóng lâu đài, ý chừng là cảnh chùa, liền nhắm hướng đó đi lần tới. Đến nơi thấy vách tường sơn trắng, suối nước chảy qua, cửa sơn nửa khép, có cầu đá đi vào. Chàng dòm qua cửa, thấy bên trong san sát những lầu, những gác, như cảnh thượng uyển nhà vua; trong ý tưởng chắc là vườn của một nhà sang trọng nào đó, bèn lần mò vô. Hai bên đường đi, giàn hoa vắt ngang, hương thơm nực mũi. Qua mấy ngã quanh co, vào tới một tòa lâu đài khác, mấy chục cây dương liễu thành hai hàng cao dựng mái nhà; chim núi hát riu rít thì hoa càng bay, cơn gió thổi phe phẩy thì lá cây tự rụng, thật là cảnh sắc đẹp mắt khoái tâm, chẳng phải cõi trần. Đi xuyên qua một lớp tiểu đình, thấy một giá đu cao ngất mây xanh, lúc đó tứ bề lặng lẽ, không có một bóng người nào. Chàng nghi gần chốn khuê các; cho nên nhút nhát không dám vô nữa.

Bỗng nghe tiếng ngựa hí cổng ngoài, với tiếng người con gái cười nói, chàng với tiểu đồng cùng ép mình nằm phục trong đám hoa. Một lát, tiếng cười tiến đến gần, nghe một cô nói:

— Bữa nay đi săn không vui, bắt được muông chim rất ít.

Một cô khác nói:

— Nếu công chúa không bắn rơi một con nhạn hôm nay, thì ra cuộc săn tốn công vô ích.

Liên đó, mấy người thị nữ áo đỏ, nâng đỡ một vị thiếu nữ đến ngồi trong tiểu đình. Nàng mặc nhung phục, tuổi độ mười sáu, mười bảy, tóc mượt mình thon, vẻ đẹp hoa ngọc nhị quỳnh cũng không bì kịp. Bọn gái hầu dâng trà thơm và đốt trầm hương, khói cuộn long lanh như gấm dệt. Giấy lát, nàng đứng dậy bước xuống dưới thềm, một cô gái hầu hỏi:

— Công chúa cỡi ngựa mệt nhọc, giờ có thể chơi đu được chăng?

Nàng cười và gật đầu. Bọn gái hầu liền xúm lại, kẻ đỡ vai, người nâng cẳng, lại có đứa xăn quần, cầm giày, đặt công chúa lên bàn đu. Công chúa đưa hai cánh tay nòn nà, nắm lấy giây đu, chân thì nhún nhảy trên bàn đạp, nhẹ nhàng như chim én bay lượn trên mây.

Công chúa đánh đu một lúc, bọn hầu đỡ xuống và nói:

— Công chúa thật là nàng tiên.

Thầy trò cùng nói cười vui vẻ, kéo nhau trở về cung.

Trần lang hé mắt dòm từ đầu tới cuối, hồn phách tê mê. Chừng tiếng người im lặng đâu đó, chàng mới thò mặt ra, đến dưới cây đu, bồi hồi tơ tưởng, chợt lấy dưới giàn có chiếc khăn đỏ, biết của các cô mỹ nữ bỏ rơi, liền lượm bỏ vào túi, rồi bước lên tiểu đình ngắm cảnh chơi. Trông thấy trên bàn sẵn có bút mực, chàng bèn lấy khăn ra, đề lên một bài thơ tức cảnh:

Người đầu tiên nữ nhớn nhơ chơi.
Tung búp xen vàng rải khắp nơi.
Đố chị Hằng Nga khỏi ganh ghét,
Mây xanh nhẹ gót thẳng lên trời.

Đề xong, ngăm nga đắc ý rồi ra đi, tìm lại đường cũ thì mấy lớp cửa đóng then gài cả rồi. Chàng quanh quẩn không biết tính sao, quay lại dạo xem đài nọ lâu kia gần khắp lượt. Một thị nữ chợt đến, sững sốt, hỏi chàng tại sao lọt vào chốn này. Chàng vái chào nói:

— Tôi đi lạc đường xin cô cứu cho.

— Anh có lượm được chiếc khăn đỏ nào không?

— Thưa có, nhưng đã viết chữ vào rồi làm sao?

Nói rồi lấy đưa cho nàng xem; nàng cả kinh nói:

— Thôi, anh chết không có đất chôn rồi. Khăn này là đồ ngự dụng của công chúa, giờ vẽ bậy vào rồi, biết nói làm sao!

Chàng tái xanh mặt, năn nỉ xin lỗi. Nàng lắc đầu:

— Vào chốn cung cấm dòm lén, tội đã không tha thứ được rồi. Tôi nghĩ anh là học trò nho nhã, muốn lấy sự tử tế riêng mà bênh vực châu toàn giùm anh, nhưng đằng này anh lại tự gây ra tai vạ đến như vậy, thì tôi hết lối.

Nói xong vội vàng cầm khăn chạy đi.

Chàng run sợ hồi hộp, tức mình không có cánh mà bay, chỉ còn có cách vờn cổ đợi chết. Một chập sau, người thị nữ lúc nãy trở lại, nói nhỏ mình chàng:

— May ra anh khỏi chết đấy. Công chúa cầm khăn xem đi xem lại ba bốn lần, mặt không có vẻ gì tức giận, có lẽ sẽ tha cho anh đi. Thôi, chịu khó ngồi đợi ở đây, chớ có tò mò leo cây trèo tường mà dòm ngó gì, nếu bị phát giác thì không tha được đâu.

Trời đã xế chiều, việc lành dũ ra sao chưa nhứt định, mà bụng đói như thiêu như đốt muốn chết. Một lát thị nữ cầm đèn đi tới, một cô khác thì xách giỏ cơm bầu rượu đem ra cho chàng ăn. Chàng sẵn đón dò hỏi tin tức, nàng nói:

— Vừa rồi tôi thừa dịp nói với công chúa liệu định có thả anh học trò trong vườn thì thả cho va đi, không thì đói bụng chết. Công chúa ngẫm nghĩ rồi bảo trời tối rồi, đuổi người ta đi đâu bây giờ? Rồi công

chúa dạy đem cơm ra cho ăn, thế không phải là diêm dữ ư!

Chàng bắn khoăn lo lắng xuống đêm; không sao yên tâm cho được. Qua hết giờ thìn, thị nữ lại xách cơm ra cho ăn. chàng năn nỉ nói giùm. Nàng đáp:

— Công chúa không bảo giết, cũng chẳng bảo tha. Tôi là kẻ dưới đâu dám nhắc nhở lời thôi.

Cho tới mặt trời xế bóng, chàng mong đợi mãi không thấy gì, bỗng thấy thị nữ hơi hải chạy đến, nói không ra hơi:

— Thôi chết đến nơi rồi. Kẻ nào nhiều chuyện không biết, đi nói lộ ra cho vương phi hay, vương phi đòi lấy chiếc khăn xem rồi quăng xuống đất, la mắng ngông cuồng rầm rĩ, vạ ư tai vạ của anh không còn xa nữa.

Chàng nghe hết hồn hết vía, mặt nhợt ra không còn sắc máu, quỳ mọp dưới đất, van lơn cầu cứu.

Chợt nghe tiếng người xôn xao đến gần, nàng vội lảng đi chỗ khác. Mấy người vác hèo cầm giây, hăm hăm bước vào định trói chàng giải đi. Trong đám có một thị nữ nhìn kỹ chàng rồi la thất thanh:

— Tưởng ai, té ra Trần lang đây mà!

Nàng nói và ngăn bảo đừng trói:

— Khoan đã! Khoan đã! Đợi tôi tâu với vương phi xem sao?

Nàng lật đật chạy đi giây lát, trở lại nói rất lễ phép:

— Vương phi xin mời Trần lang vô.

Chàng run sợ đi theo, qua mấy chục lần cửa, đến tòa cung điện, ngoài treo rèm ngọc móc mành, liền có mỹ nữ cuốn rèm lên và xuống tâu:

— Trần lang vô châu.

Một thiếu phụ ngồi trên, bào phục cực kỳ lộng lẫy. Chàng cúi đầu mọp mình nói:

— Thần là người ở xa xôi tới đây, rủi lạc vào chốn tôn nghiêm, muôn đội ơn trên tha thứ.

Vương phi vội vàng đứng dậy, tự đỡ tay chàng và nói:

— Nếu không nhờ có tiên sinh, thì tôi đâu còn tới ngày hôm nay. Bọn tôi tớ chẳng rõ nguồn cơn, đến nỗi thất lễ với quý khách, lỗi đó lấy gì chuộc được.

Lập tức sai dọn tiệc hoa, rót rượu bằng chén ngọc, ân cần thiết đãi. Chàng mịt mịt chẳng hiểu duyên cớ

ra sao. Vương phi nói:

— Đại ơn tái tạo, bấy lâu chưa được báo đền, lòng hằng cần rức. Con gái tôi được chàng đề thơ vào khăn, âu hân duyên trời tác hiệp. Vậy ngay đêm nay, tôi cho làm lễ thành hôn.

Chàng khỏi chết, lại sắp có vợ đẹp, thật là sự mừng ra ngoài tưởng tượng; tinh thần lúc bấy giờ vui sướng ngất ngây, không tả ra được.

Trời mới tối, một thị nữ đến bẩm:

— Thưa phò mã, công chúa đã sửa soạn xong rồi, xin mời ngài đi hành lễ.

Rồi dẫn chàng lên điện, tức thời đèn sáo trời lên inh ỏi, khắp nơi kết hoa treo đèn, mấy chục tiên cơ phò công chúa làm lễ giao bối. Mùi thơm xạ hương sức nức trong ngoài.

Đoạn tân nương tân lang dắt nhau về buồng riêng, tình tự ân ái. Chàng hỏi công chúa:

— Tôi là người trôi nổi tha phương, thuở giờ chưa được hân hạnh bái yết, đã phạm tội bôi lọ vào chiếc khăn quý báu, được khỏi riu búa là may rồi, lại còn gá nghĩa nhân duyên, thiệt là cái phước tôi không dám tưởng đến.

Công chúa nói:

— Mẹ em là vương phi của đức vua hồ này và là con gái Giang Dương Vương, năm ngoái về thăm nhà, ngẫu nhiên dạo chơi trong hồ, bị mũi tên bắn trúng. Nhờ có chàng cứu mà được thoát nạn, lại sức thuốc cho vết thương được lành, cả nhà em cảm đội, canh cánh bên lòng chẳng quên. Chàng đừng cho em là phi loại mà nghi ngại điều chi, em theo Long quân, đã được bí quyết trường sanh, nguyện cùng chàng hưởng chung cái thú muôn đời bất tử.

Bấy giờ chàng mới biết công chúa là thần. Lại hỏi trong đám gái hầu, sao có một đứa lại nhận được mặt; công chúa đáp:

— Hôm đó chàng ngồi trên thuyền ở Động Đình hồ, hẳn trông thấy một con cá nhỏ ngậm đuôi thường luồng bị thương mà không rời bỏ tức là con hầu ấy.

Chàng tỉ tê hỏi nữa:

— Hôm bắt được tôi trong vườn, đã không giết chết sao lại chần chờ không chịu thả đi?

— Công chúa cười và nói:

— Em đọc bài thơ, trong bụng

thật là yêu mến cái tài của chàng nhưng không có quyền tự chủ, thành ra bán khoán tơ tưởng cả đêm, nỗi khổ ấy có ai hiểu thấu cho mình?

Chàng tha thiết:

— Khanh thật là vợ hiền của tôi đấy! À, còn thị nữ vẫn đem cơm cho tôi là ai?

— Nó tên là A Niệm, người tâm phúc của em.

— Vậy tôi phải đền ơn nó cách nào bây giờ?

— Đừng lo, sẽ có ngày nó hầu hạ chàng, chừng đó sẽ lo đền ơn cũng không muộn mà.

— Còn Đại vương thân phụ em, hiện đang ở đâu?

— Ngài đi theo Huỳnh đế đánh giặc chưa về.

Vợ chồng ăn ở với nhau mấy hôm, chàng nghĩ ở nhà mình mất bật tin tức, chắc là trông mong dữ lắm bèn viết thư báo tin bình yên sai thằng tiểu đồng về trước, cho nhà yên lòng.

Chẳng dè mấy ngày thần tiên là hàng năm cõi trần. Nhà chàng từ hôm nghe tin đắm thuyền ở hồ Động Đình, đã để tang hơn một năm rồi. Tiểu đồng đem thư về, mới hay tin chàng còn sống. Nhưng âm hao cách trở, người nhà e chàng vui sống cuộc đời trôi nổi, trước sau khó nổi trở về quê nhà.

Cách nửa năm sau, thỉnh linh chàng về, ngựa xe cực sang, trong túi đầy nhóc vàng ròng ngọc báu. Từ đó trở nên nhà giàu hàng vạn, tối ngày đàn ngọt hát hay, rượu ngon gái đẹp, tiêu xài hết sức hào phóng dù những nhà giàu sang mấy đời cũng không theo kịp.

Luôn bảy tám năm, chàng ở nhà mà ngày nào cũng như ngày ấy, tụ họp bạn bè khách khứa ăn uống, cung phụng cực sang. Có người hỏi gặp gỡ món nào mà sẵn tiền lắm của như thế, chàng nói thật cả, không giấu diếm chút nào.

Có người bạn chơi từ nhỏ, tên là Lương Tử Tuấn, đi làm quan ở miền nam hơn mười năm mới về, qua hồ Động Đình, trông thấy một chiếc du thuyền cửa sổ sơn son, bao lơn thếp vàng cực đẹp, bên trong có tiếng đàn hát thanh tao, dập dờn trên mặt sóng hồ. Thình thoảng lại thấy mỹ nơn mở hé cửa sổ đứng ngắm phong cảnh.

Lương dòm kỹ trong thuyền, thấy một người đàn ông trung niên, dựa đầu gác về mỹ nơn, bên cạnh có hai cô son trẻ chừng đôi tám, thay phiên nhau hầu hạ đấm bóp. Ban đầu, Lương nghĩ chắc một vị quan lớn nào, nhưng lấy làm lạ sao chẳng có người hầu lính gác nào cả. Chừng nhướng mắt nhìn kỹ, té ra bạn cũ

Trần Minh Doãn, liền đứng ra mạn thuyền kêu gọi rùm lên.

Chàng nghe tiếng kêu, bèn sai dừng chèo, ra trước mũi thuyền, mời Lương qua chơi.

Lương qua, trông thấy những món ăn thừa, la liệt trên bàn, mùi rượu hầy còn sức nức. Trần sai dẹp hết để dọn tiệc khác.

Giấy lát, năm ba nàng hầu xinh đẹp, tíu tít châm trà rót rượu, các món sơn hào hải vị bày ra ê hề, toàn là thứ lạ, thuở nay Lương chưa thấy bao giờ. Lương kinh hoảng hỏi bạn:

— Cách biệt mười năm không gặp nhau, sao anh phú quý đến thế này?

Chàng cười đáp:

— Anh khinh thẳng khổ giấy này, không thể nở mặt với đời hay sao?

Lương hỏi:

— Ban nầy có người đàn bà cùng ngồi uống rượu là ai?

Chàng đáp:

— Mẹ trẻ nhà tôi đó.

Lương càng lấy làm lạ, hỏi chàng đem cả gia quyến đi đâu đây?

Chàng nói:

— Đi về miền tây.

Lương còn muốn hỏi nhiều

chuyện nữa, nhưng chàng vội sai lũ ca nhi trối giọng đàn hát van rên, làm như sấm đánh ù tai, rồi thì đũa chén và trúc tơ xen hòa ồn ào, che lấp cả những tiếng nói cười không nghe được nữa.

Thấy gái đẹp nhớn nhó trước mắt đông đầy, Lương thừa lúc ngà ngà say, cất tiếng nói lớn:

— Anh Minh Doãn có cho thằng bạn cũ này được hưởng cái thú bay hồn không nào?

Chàng cười xòa nói:

— Bạn say lắm rồi. Tuy nhiên tôi có thể tặng cho cố nhân để cưới một cô hầu cực đẹp nhé!

Nói đoạn, liền sai thị nữ lấy ra một trái minh châu sáng ngời để tặng Lương và nói:

— Với của này; anh có thể cưới một mỹ nhân tuyệt thế cũng không khó gì. Như vậy để tỏ ra tôi không keo cú với bạn cũ từ ngày còn để chỏm với nhau.

Kế lại nói tiếp, ngỏ ý kiêu từ:

— Hiện tôi có việc cần kíp, rất tiếc không thể cùng bạn ngồi đối diện đàm tâm được lâu hơn nữa.

Liền đó tiễn Lương về thuyền, rồi hô thủy thủ thuyền mình mở giầy đi thẳng.

Lương về, ghé thăm nhà Trần, thì ra chàng đang ngồi ngất ngưỡng uống rượu với khách, trong bụng càng lấy làm lạ, chộp hỏi:

— Vừa mới hôm kia gặp anh trên hồ Động Đình, về đây hồi nào mà lạ quá vậy?

Chàng nói:

— Đâu có chuyện ấy? Tôi vẫn ở nhà mà!

Lương bèn thuật rõ mọi sự đã thấy, khiến nội nhà cùng lắc đầu le lưỡi, cho là chuyện quái lạ.

— Anh trông gà hóa cuốc sao chứ! Nói vậy thì ra tôi có phép phân thân ở hai nơi được ư?

Ai nấy cũng lấy làm lạ, nhưng nghĩ mãi chẳng hiểu đầu đuôi ra sao.

Về sau, chàng thọ tới tám mươi một tuổi mới mất. Khi liệm thi thể gần kỹ rồi, mà thấy hòm nhẹ như không: mở ra xem thì quan tài trống rỗng. □

(Trích trong Liêu Trai Chí Dị của Bồ Tùng Linh)

Giải đáp đố vui có thưởng kỳ 5/91

Các câu trả lời trúng của kỳ đố vừa rồi là:

- Hội nghị Diên Hồng
- Hai bà Trưng
- Đinh Bộ Lĩnh

Sau khi rút thăm, ba em sau đây đã có tên trong danh sách các em trúng giải:

- Phan thị Anh Thư (Gjovik)
- Trần thị Phương Khánh (Hunndalen)
- Phương Hồng Hạnh (Fyllingsdalen)

Ngoài ra kỳ này cũng có nhiều em khác đã trả lời trúng ba câu đố trên như: Bùi thị Huyền Trân (Hafsfjord), Jimmi Thắng Thế Vương (Konsvinger), Ph. H. Thuan (Krokstadelva), Chu thị Thùy Loan (Hunndalen), Mai Thảo (Stavanger), Van Thanh Ha (Drammen), Bùi văn Hải (Krokstadelva), Văn Công Tuấn (Blystadlia).

Sẽ có quà cho ba em trúng giải, nhưng vì các anh chị trong tòa soạn bận ngày bận đêm, tối về lại bận làm báo nên đôi khi “quên” gửi quà cho các em. Vậy nếu các em nhận được quà trễ thì thông cảm cho các anh chị nhé.

Đố vui có thưởng kỳ 6/91

- ĐẢO NÀO?
Đảo buồn xa tít đông-nam
Trải qua lịch sử, từng làm chứng nhân
Anh hùng vì nước, vì dân
Biết bao nhiêu kẻ gởi thân nơi này?
- SÔNG NÀO?
Sông nào phát tự Trung Hoa
Vượt Lào, Miên, Việt, chạy ra Thái Bình
Hai dòng Tiên, Hậu mong mệnh
Xoè tay chín cửa, đậm tình phù xa?
- TƯỚNG NÀO?
Đố ai trên Bạch Đằng Giang
Làm cho cọc nhọn dọc, ngang sáng ngời
Phá quân Nam Hán tới bờ
Gươm thần độc lập, giữa trời vung lên?

Chúc các em thành công.

Nhắn tin...nhắn tin...

Sang năm mới các anh chị trong tòa soạn Vượt Sóng cũng tính cho tờ báo của mình đổi mới bằng cách sẽ ra báo vào các tháng lẻ thay vì chẵn như hiện nay. Vậy các em khi gửi bài đăng hoặc giải đáp đố vui cho số tới thì các em nên gửi sớm, chậm lắm và vào đầu tháng 1/91. À quên, khi các em gửi bài cho thì nhớ ghi tên cùng địa chỉ của mình nhé để chị gửi tặng báo. Mà viết tên thì nhớ phải bỏ dấu nhá bởi tên tiếng Việt mình thiếu dấu thì khó biết là tên gì lắm.

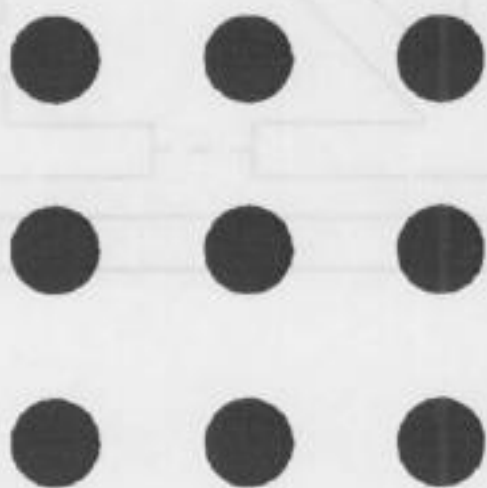
Thương,
Chị Minh Thư

ĐỐ CHƠI

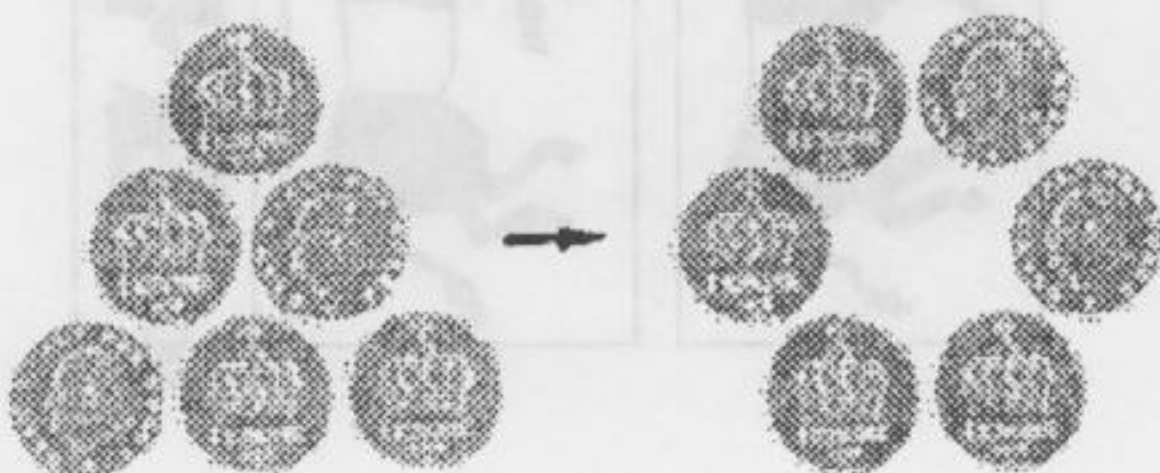
Do Yến Nhi sưu tầm

1 Hãy vẽ 4 đường thẳng đi xuyên qua 9 điểm dưới đây mà không cần phải nhắc viết lên khỏi mặt giấy.

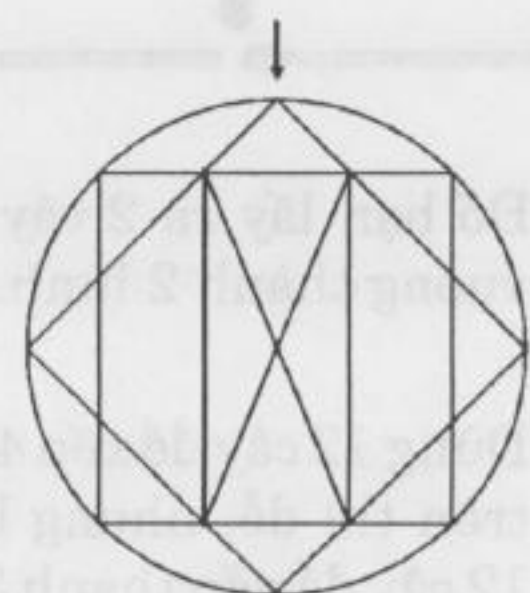
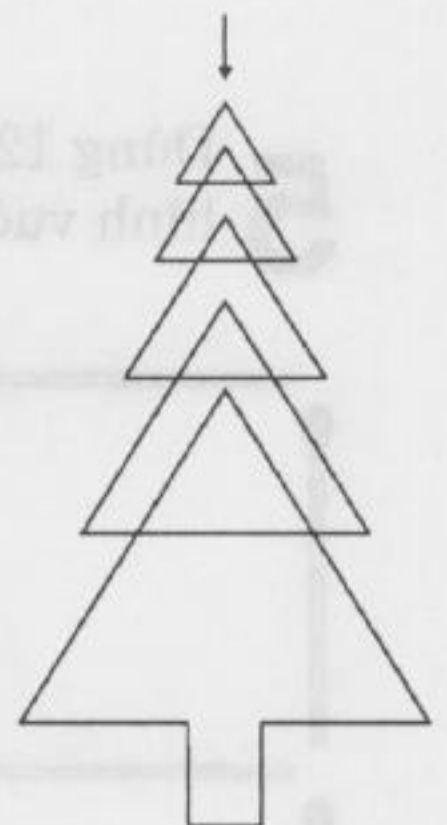
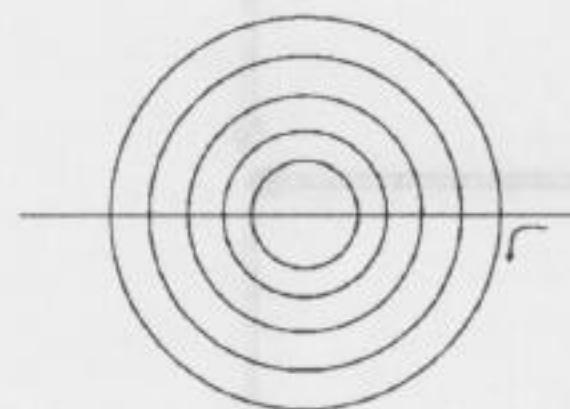
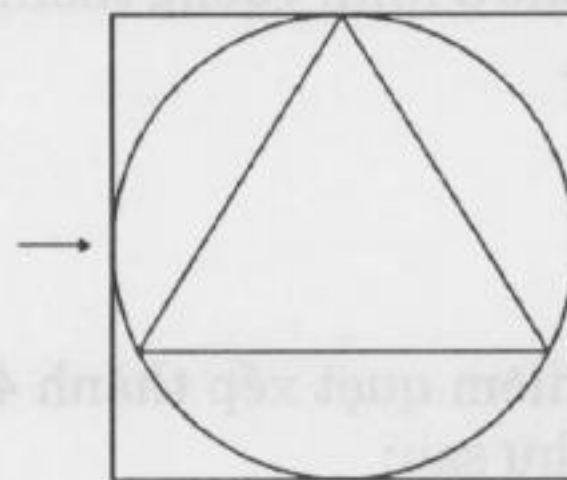

Nếu bạn thấy câu đố trên dễ thì mời bạn thử dùng chỉ 3 đường thẳng thôi để nối 9 điểm này.

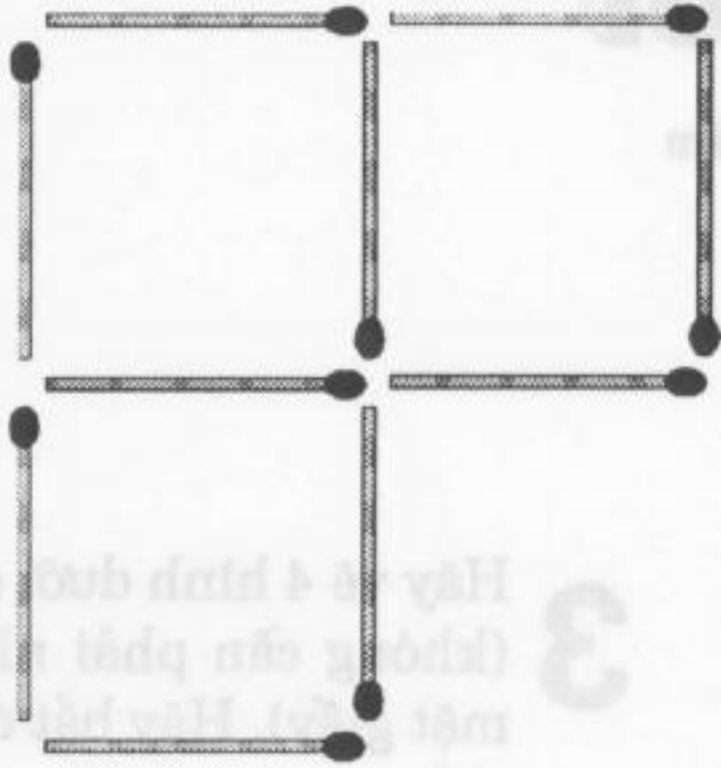
2 Dùng 9 đồng tiền xếp thành hình tam giác như hình vẽ. Đố bạn dời 2 đồng tiền sau cho hình tam giác biến thành hình tròn

3 Hãy vẽ 4 hình dưới đây bằng một nét (không cần phải nhắc viết lên khỏi mặt giấy). Hãy bắt đầu ở chỗ mũi tên chỉ

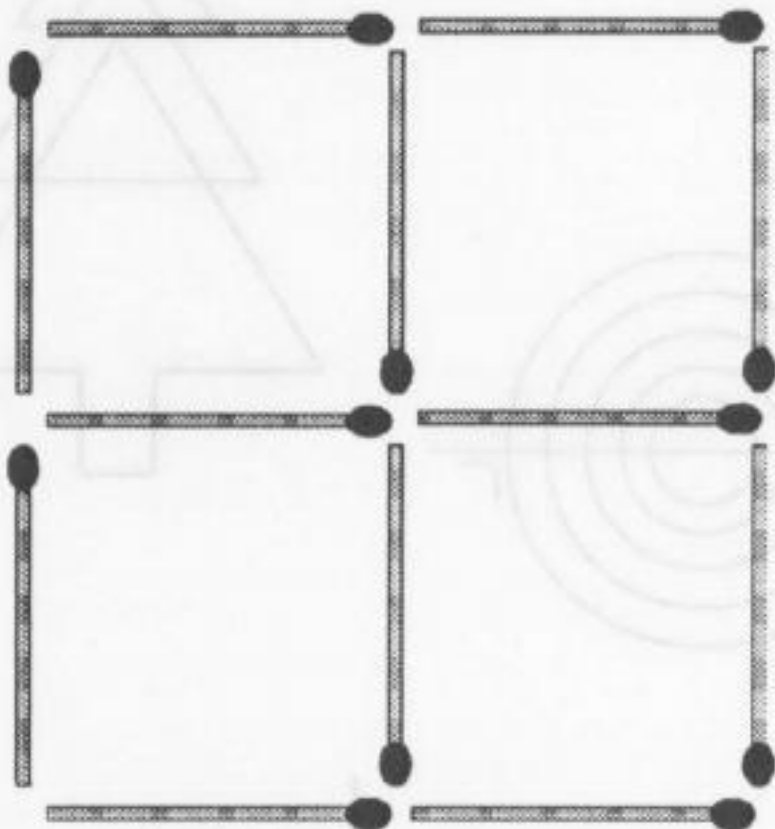

- 4** Trước nhất bạn dùng 10 cây diêm quẹt để xếp thành 3 hình vuông như hình dưới đây:

Bây giờ bạn hãy lấy bớt ra một cây và dời 5 cây sao cho 3 hình vuông thành 6 hình vuông.

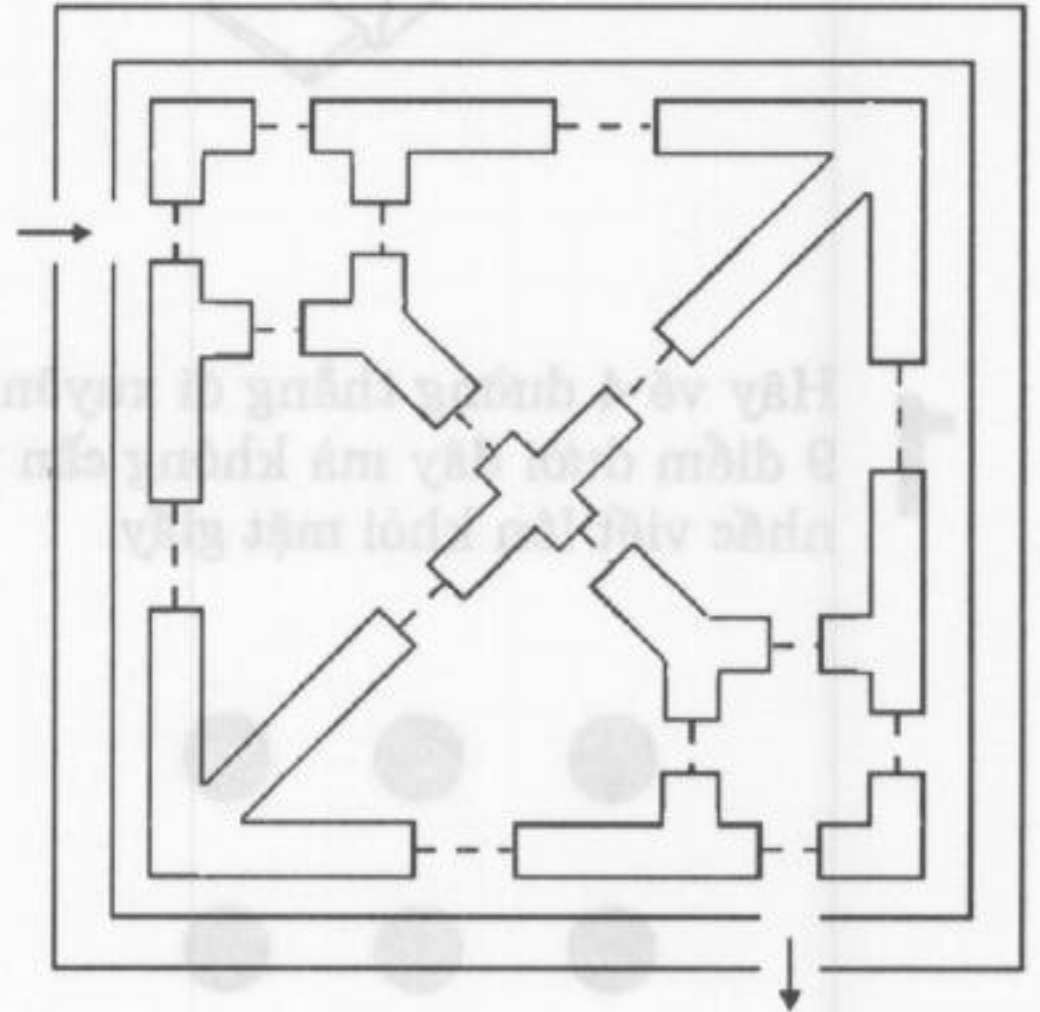
- 5** Dùng 12 cây diêm quẹt xếp thành 4 hình vuông như sau:

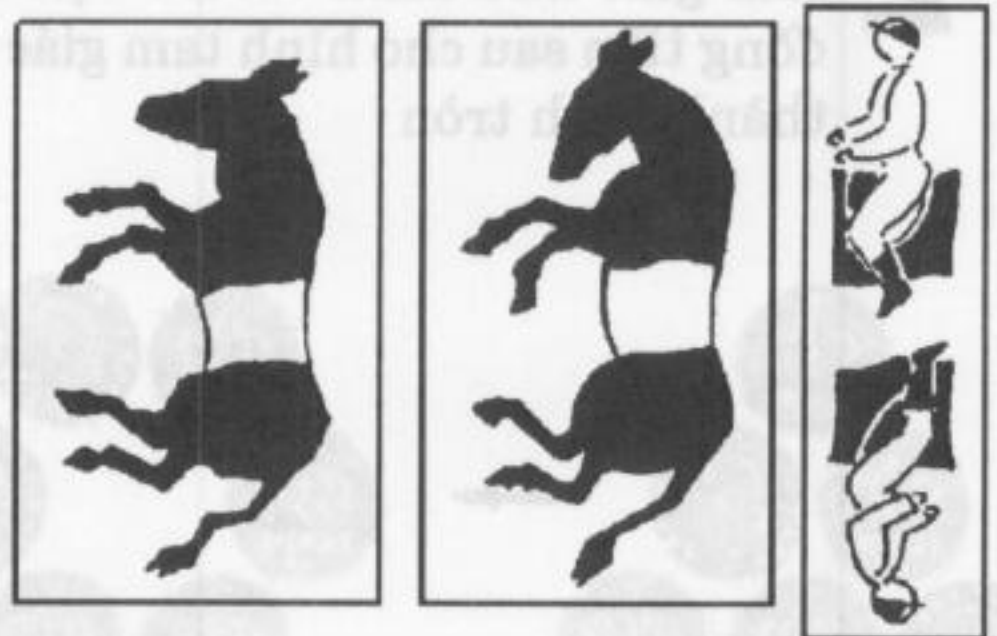
Đó bạn lấy ra 2 cây sau cho 4 hình vuông thành 2 hình.

Dùng 12 cây để xếp 4 hình vuông như trên thì dễ, nhưng bạn có thể dùng 12 cây để xếp thành 3 hình vuông nối liền nhau hay không?

- 6** Hãy tìm đường đi xuyên qua mê hồn trận này. Hãy đi vô và ra như các mũi tên đã chỉ và phải đi ngang qua tất cả các cửa (các đường chấm) mỗi cửa một lần.

- 7** Cắt 3 hình dưới đây ra (hay vẽ lại trên giấy). Đặt 2 người cỡi ngựa lên lưng ngựa cho đúng chiều mà không cần phải cắt 2 người này ra.

HOA TUYẾT

Mùa đông âm thầm đến
Mang giá lạnh ủa về
Trên cành trơ trụi lá
Đọng trắng lớp sương khuya.

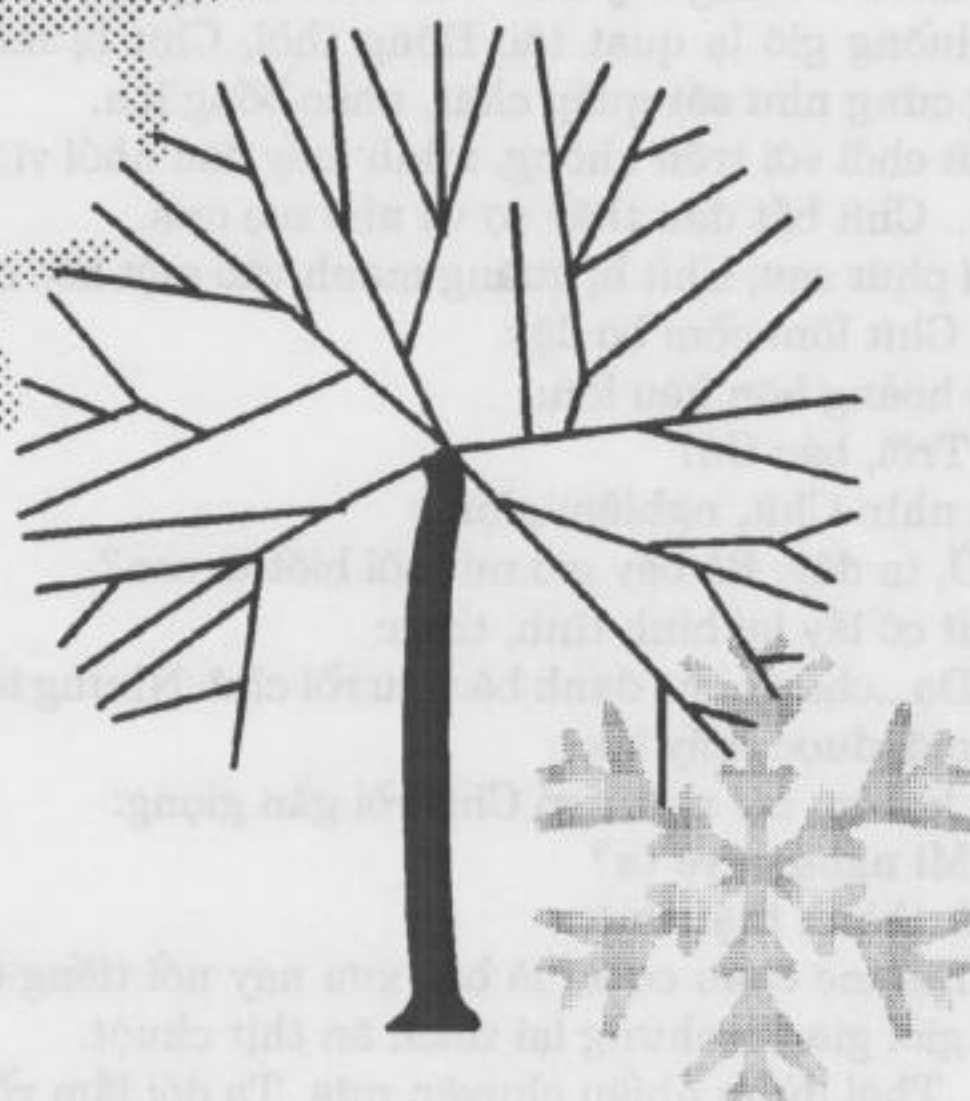
Một sáng em thức dậy
Hé mắt nhìn chung quanh
Tuyết rơi ngoài cửa sổ
Mở cả bầu trời xanh.

Mong tuyết rơi thật nhiều
Để rồi đến buổi chiều
Em được ra đùa giỡn
Cùng tụi bạn thân yêu.

Chúng em sẽ xây thành
Cho những người tuyết ở
Đua trượt "ski" thật nhanh
Khi đã xong bài vở.

Em yêu hoa tuyết trắng
Lơ lửng trong gió chiều
Đáp nhẹ nhàng êm ả
Trên ngọn cây đũa hiu.

Trích trong "Tháng ngày mực tím"
của Nguyễn Phạm Thỵ Hảo và
Vũ Thị Nguyên

Cú và chuột chít

(tiếp theo kỳ trước)

Chít còn đang say sưa với cảnh rừng đêm thì một luồng gió lạ quạt tới. Đồng thời, Chít bị mấy cái móng cứng như sắt quắp chặt, nhấc bổng lên.

Chít chơi với trên không, mình mấy đau nhói vì móng nhọn... Chít bắt đầu thấy sợ và nhớ mẹ quá.

Vài phút sau, Chít bị quăng mạnh vào một hốc cây, té nhào. Chít lồm cồm bò dậy.

Nó hoảng hồn kêu lên:

— Trời, bác Cú!

Cú nhìn Chít, nghiêm giọng:

—Ồ, ta đây. Bộ bây giờ mi mới biết ta sao?

Chít cố lấy lại bình tĩnh, thưa:

— Dạ...cháu nghe danh bác lâu rồi chứ. Nhưng tối nay cháu mới được thấy bác.

Cú khoằm cái mặt ngó Chít rồi gằn giọng:

— Mi nghe gì về ta?

Chít thành thật thưa:

— Dạ, mẹ cháu có kể là bác xưa nay nổi tiếng thông minh giỏi giang, nhưng lại thích ăn thịt chuột.

Ừ... Thôi đừng nhiều chuyện nữa. Ta đói lắm rồi.

Chít vẫn bình tĩnh hỏi tiếp:

— Bác Cú ơi, bác học cao hiểu nhiều. Vậy bác có thể cho cháu hỏi vài điều được không?

Cú ngần ngừ một chút rồi gật đầu:

— Được, hỏi gì thì hỏi đi. Mi lộn xộn quá.

Chít nhúc nhích sửa cách ngồi, tăng hăng một cái rồi hỏi:

— Bác ơi, ở trên mặt đất này, con gì to nhất?

— Con voi. Cú trả lời.

Chít tròn mắt kêu:

— Con voi? Thế mà cháu cứ tưởng còn có con khác to hơn... Như vậy là voi đâu có sợ con nào bác nhỉ?

— Có chứ. Voi sợ con kiến. Cú nói.

— Ủa, con kiến bé xíu mà sao voi sợ? Chít hỏi.

Cú cười cười, vỗ vào đầu Chít và nói:

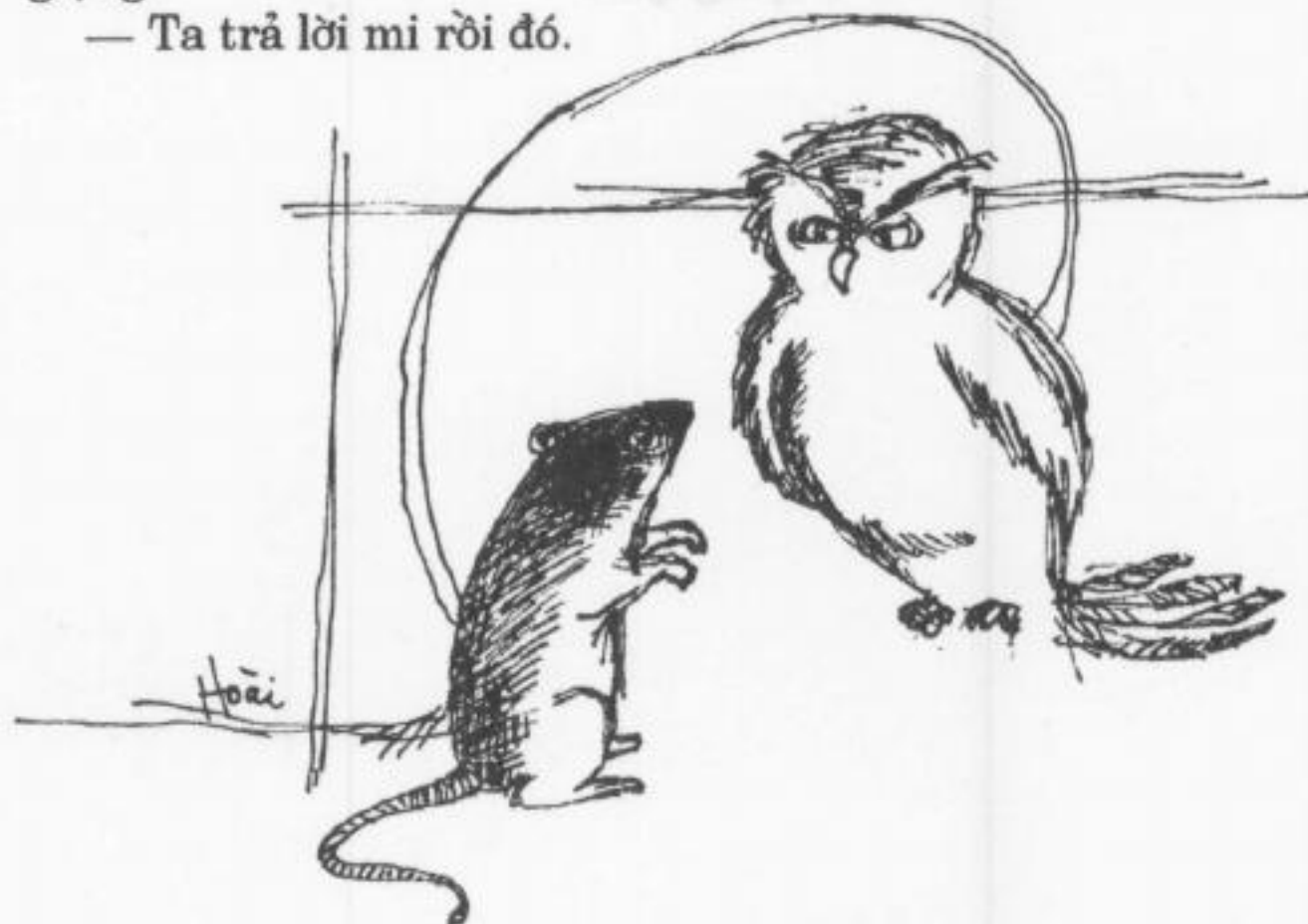
— Oắt con ơi, nếu kiến nó mà chui vào tai cán thì voi có nước điên đầu. Trừ trường hợp voi có phép màu, biến cái chân to như gốc thông già của nó bé lại bằng cái đuôi của mi. May ra, voi mới khều được kiến ra khỏi tai.

Chít gật gù nói: “À...ra thế!”

Ngẫm nghĩ một chút, Chít lăm bắm: “Đi cho biết đó biết đây. Ở nhà với mẹ biết ngày nào khôn.”

Nghe Chít nói, Cú có vẻ thích Chít, nhưng vẫn nghiêm giọng:

— Ta trả lời mi rồi đó.

Chít vẫn không tỏ vẻ gì sợ hãi. Nó nhỏ nhẹ hỏi:

— Bác Cú ơi, bác có con không?

— Có chứ. Cú trả lời.

— Con của bác đâu? Chít hỏi.

Cú thở dài, xiu nét mặt, giọng buồn buồn:

— ...Ồ ăn thịt rồi.

Cả Cú và Chít đều buồn. Lát sau, Chít an ủi Cú:

—Bác đừng buồn nữa. Loài nào có sống thì cũng phải có chết. Như cháu đây, lúc nữa cũng sẽ bị bác ăn thịt. Cháu chỉ xin bác một điều là bác an ủi mẹ cháu cho mẹ cháu khỏi buồn vậy thôi.

Cú lặng thinh, hai giọt nước mắt ứa ra nơi khóe mắt.

Lát sau, Cú nói:

— Thôi, ta không ăn mi nữa đâu. Về với mẹ đi!

Từ nay, ta sẽ tập ăn trái cây và các loại hột. Ta không ăn thịt chuột nữa.

Chít sung sướng, ôm chầm lấy Cú và nói:

— Bác ơi, cháu sẽ biếu bác hạt dẻ.

Cú cảm động, vỗ vào đầu Chít và nói:

— Cám ơn cháu. Thôi, về mau đi kéo mẹ ở nhà lo.

Chít chào Cú rồi tụt xuống khỏi hốc cây, bò một mạch về nhà.

Chít vừa vào đến cửa hang, chuột mẹ ôm chầm lấy nó và mếu máo:

— Trời, mẹ lo quá! Con đi đâu vậy?

Các anh chị nó cũng nhón nháo hỏi. Chít liền kể lại đầu đuôi câu chuyện nó đã gặp cú cho mẹ và các anh chị nghe...

Nghe Chít kể, các chuột lớn cứ há miệng, tròn mắt nhìn Chít.

Chít kể chuyện xong, đứng cúi đầu nhận lỗi. Các anh chị nó hời hợt nhìn mẹ...

Nhưng chuột mẹ chỉ dịu dàng nói:

— May mà cú biết lẽ phải. Nếu không, con đã bị ăn thịt rồi!

Im lặng một chút, chuột mẹ nói tiếp:

— Từ mai, các con có thể ra ngoài chơi, nhưng hãy cẩn thận để tránh những sự hiểm nguy, nghe các con.

— Dạ nghe. Đám chuột con reo lên

Sự sợ hãi đã qua, cả nhà chuột vui mừng quá. Chúng nắm tay nhau nhảy múa hát hò. Chít được các anh chị công kênh trên vai. Chít vừa sung sướng hãnh diện, vừa mắc cỡ đỏ cả mặt. □

● Vũ thị Nguyên

Nỗi nhớ và quê hương

Thu đến, thu đi! Thu về, thu sang

Thu ơi! Sao người lỡ bỏ ra đi

Bỏ lại mẹ già bên túp lều tranh

Cứ mỗi chiều vàng ngời bên khung cửa

Đôi mắt thật buồn hướng về nơi xa

Lòng buồn rời rợi nhớ tới đứa con

Đã xa quê nhà bao nhiêu ngày tháng

Không biết bây giờ nó đã ra sao?

Và cũng nơi phương trời xa xôi đó

Đứa con đau khổ vì phải xa mẹ

Đêm ngày tưởng nhớ mẹ và quê hương

Nhớ mái nhà tranh nhỏ bé ngày xưa

Cha ngồi đọc sách bên cây đèn nhỏ

Mẹ ngồi vá áo cho em cạnh cha

Nhớ con thuyền nhỏ bỏ bến ra đi

Người đây kể đó mỗi người một nơi

Nhớ đến quê hương chịu nhiều đau khổ

Khói lửa bịt bùng suốt bao tháng năm

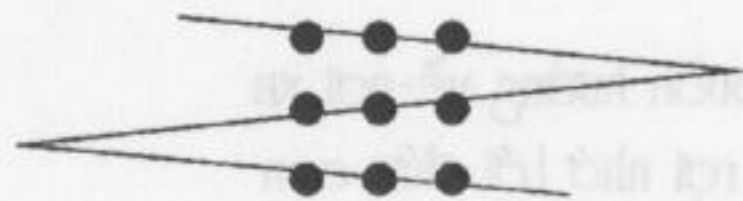
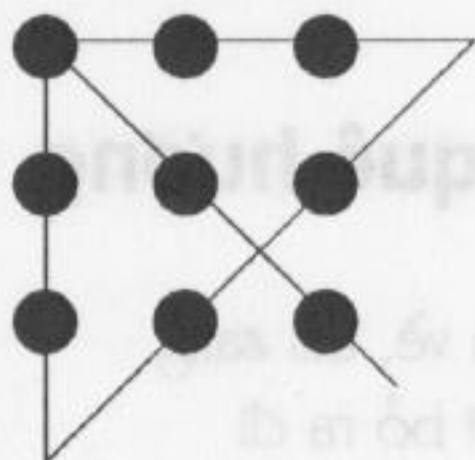
Quê tôi! Bao giờ mới hết khổ đau

Cờ vàng sọc đỏ phất phới như xưa...

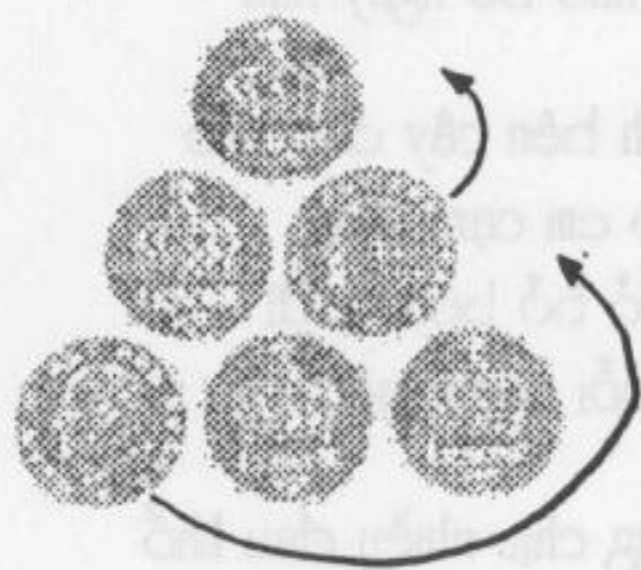
Mộng Du

Giải đáp đố vui

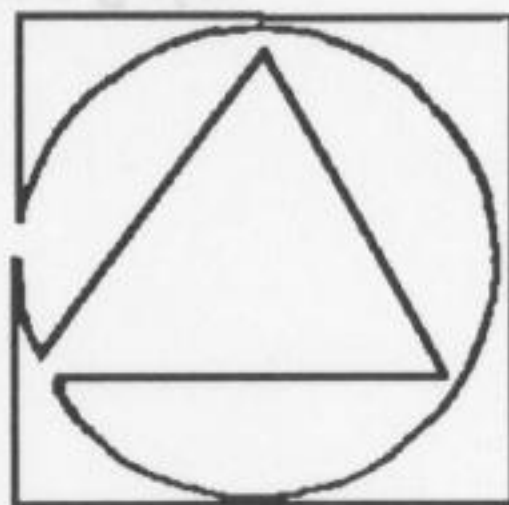
1

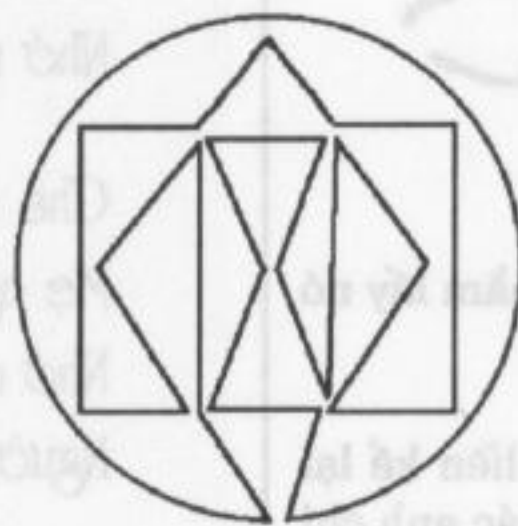
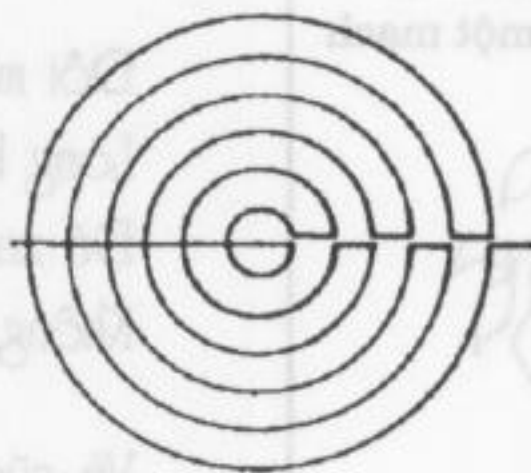
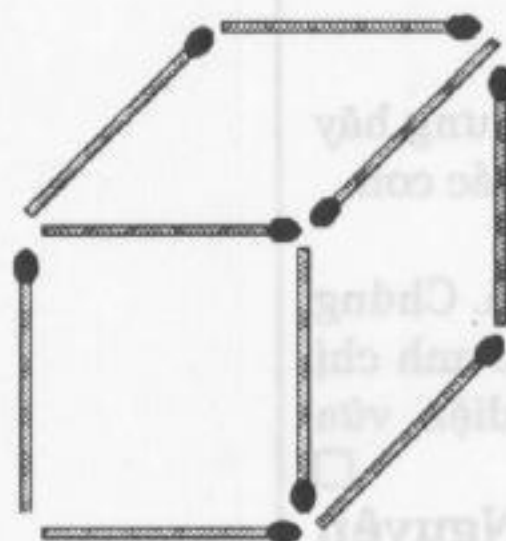
2

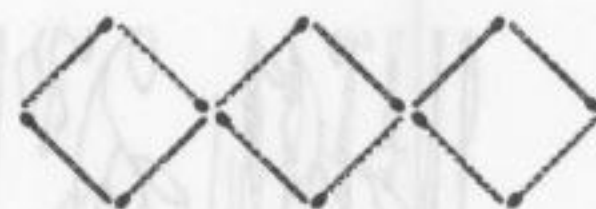
3

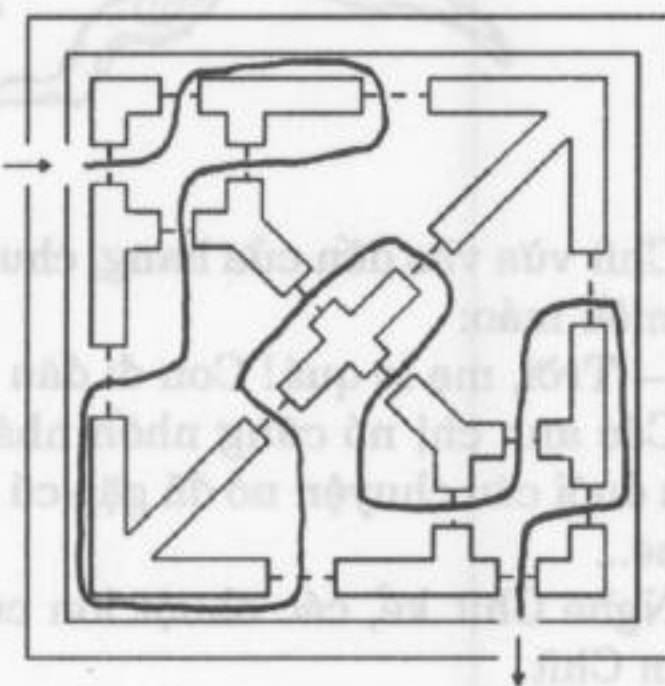
4

5

6

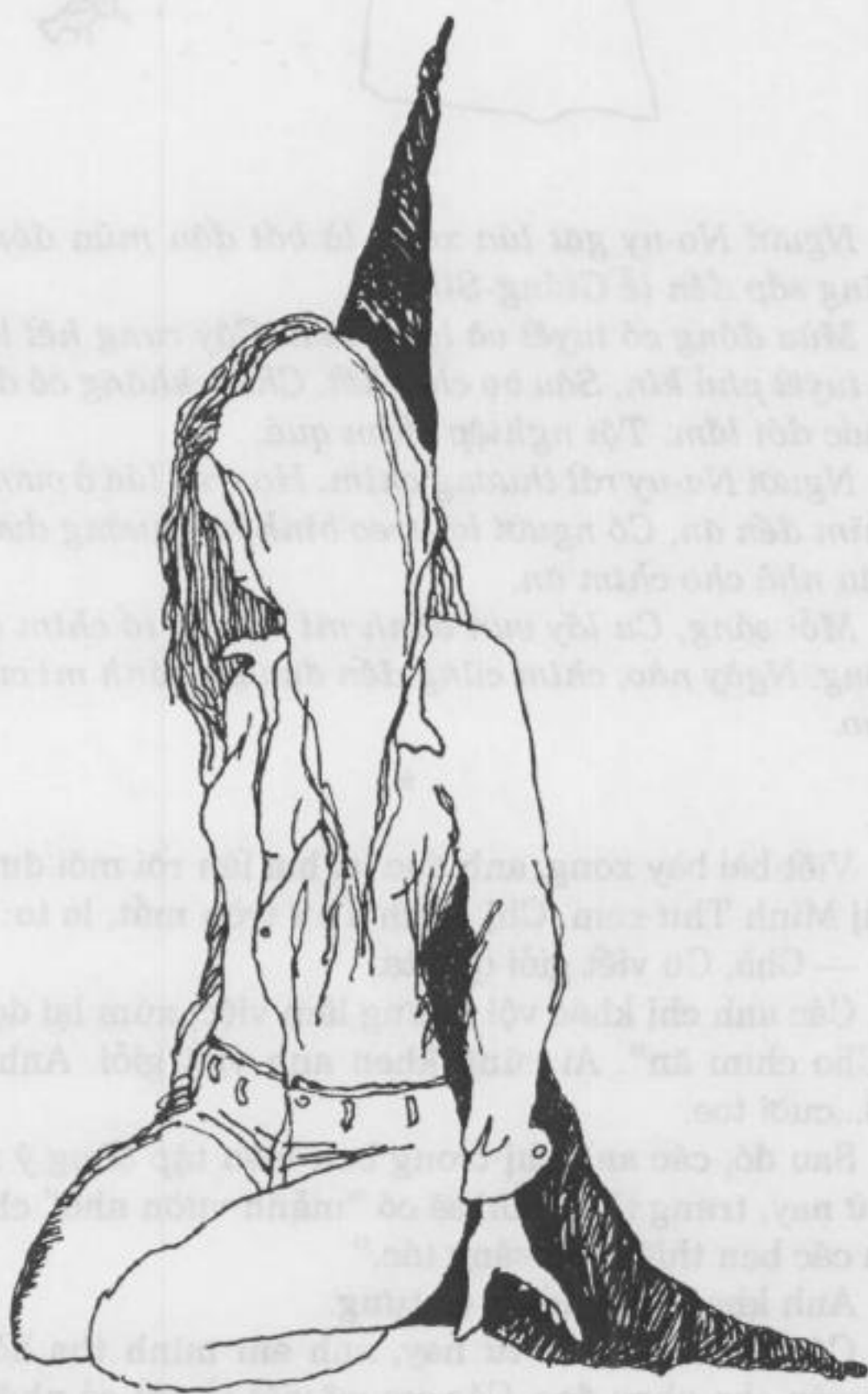

7

Đông buồn tình lẻ

• Cỏ non - Stavanger

Hoài .

Tuyết trắng rơi phủ đầy con đường vắng
bước chân buồn nhẹ từng bước lẻ loi
con đường dài không bóng người qua lại
chỉ mình em lặng lẽ bước đơn côi

Những cành cây phủ đầy hoa tuyết trắng
bâng khuân buồn chạnh nhớ tuổi 13
tuổi ngây thơ bên chuỗi ngày mơ mộng
tuổi viết dòng nhật ký dẹt vắn thơ

Rồi hè qua, thu đi, đông lại đến
có bé buồn ôm gối mộng từng đông
trong giấc ngủ mơ màng một hình bóng
của một chàng trai trẻ bé thắm mong

Đông đi rồi, hè qua, thu lại tới
bé cùng chàng nhẹ cất bước bên nhau
đi bên chàng bé thấy lòng ấm lại
mong thời gian dừng bước mãi nơi này

Nhưng thời gian vẫn vô tình đi mãi
hè qua rồi, thu đến, đông lại về
mang cho bé nỗi buồn mùa hoa tuyết
cho bé buồn giọt lệ khóc người đi

Người đi mãi không bao giờ trở lại
em đợi hoài đợi mãi gót chân ai
tuyết trắng rơi cho lòng thêm giá buốt
cho em buồn cho em khóc tương tư

Để chiều nay một mình em thăm bước
nghe lòng buồn chạnh nhớ kỷ niệm xưa
trong tuyết trắng mơ hồ như gặp lại
bóng người thương đã mãi khuất xa mờ...

• Mảnh vườn nhỏ
của anh Cu và các em thiếu nhi

Các em ơi,

Được các anh chị trong ban biên tập cho nói chuyện với các em, anh mừng ghê. Các em cho anh chơi với nghe! Rồi anh em mình sẽ viết truyện cho nhau đọc, chịu không?

Trước hết, anh xin tự giới thiệu: anh tên là Cu. Tên thật của anh là Nguyễn Hùng Dũng cơ. Nhưng vì tên Cu nhắc cho anh nhớ hồi còn bé xiu, được cha mẹ cưng, mọi người thích... Do đó, anh yêu tên Cu lắm. Bây giờ anh hơi lớn (lớn hơn các em chút thôi) mà vẫn thích được gọi là Cu. Các em cứ gọi anh là anh Cu, nhé.

Sau đây, anh kể cho các em nghe tại sao anh lại được nói chuyện với các em.

Số là hôm nọ anh có đôi giày mới, nên nhất định phải đi chơi. Anh đi lang thang tới tòa soạn Vượt Sóng đúng lúc các anh chị đang làm báo túi bụi toí bời. Chỉ có cái máy data là nghĩ xả hơi.

Anh lơ ngơ chả biết làm gì, bèn leo lên bấm máy data loạn xà ngầu.

Một lúc sau, anh chủ nhiệm mới nhìn thấy anh (vì mãi lo làm việc, có ai nhìn thấy anh trong tòa soạn đâu). Anh chủ nhiệm liền nghiêm giọng hỏi:

— Cu, phá máy phải không?

Anh nhe răng cười khi, rồi trả lời:

— Tại chẳng ai nói chuyện với em. Em buồn, em phá.

Chị Minh Thư đang lăm lăm đếm ngón tay liên ngưng, quay nhìn anh và nói:

— Trời ơi, người ta làm muốn chết, ai rảnh đâu mà nói chuyện. Nè, trang thiếu nhi đây, có muốn nói chuyện thì nói với các em thiếu nhi đi.

Anh khoái quá, dạ ngay và giựt lấy cây bút chì trên tay chị Minh Thư. Anh tìm một góc bàn trống, ngồi.

Ngồi một lúc, anh sực nhớ mới la lớn:

— Ủa, em muốn nói chuyện chứ đâu muốn viết.

Nghe anh nói vậy, cả tòa soạn cười oà lên. Anh cũng cười luôn...

Cười xong, chị Mộng Thường đến xoa đầu anh và bảo:

— Cu ơi, Cu có chuyện gì muốn nói thì cứ viết ra cho các em thiếu nhi đọc. Như vậy cũng là nói chuyện vậy.

Ngẫm nghĩ một lúc, thấy chị Mộng Thường nói rất có lý, anh gật gù nói:

— Ừ hén, quên. Thôi, chị Thường ra chỗ khác chơi cho em làm việc.

Chị Thường cười tươi như hoa và đi liền.

Các anh chị khác cứ nhìn anh, tủm tỉm cười. Anh không thềm để ý, nhìn ra ngoài trời lấy hứng. Thấy cái cây trong vườn nhà bên kia có treo bó lúa, anh liền hí hoáy vẽ. Vẽ xong, anh viết:

Cho chim ăn

Người Na-uy gặt lúa xong là bắt đầu mùa đông và cũng sắp đến lễ Giáng-Sinh.

Mùa đông có tuyết và lạnh lắm. Cây rụng hết lá. Cỏ bị tuyết phủ kín. Sâu bọ chết hết. Chim không có đồ ăn, chắc đói lắm. Tội nghiệp chim quá.

Người Na-uy rất thương chim. Họ treo lúa ở vườn cho chim đến ăn. Có người lại treo bình hạt hướng dương ở đầu nhà cho chim ăn.

Mỗi sáng, Cu lấy vụn bánh mì bỏ vào tổ chim ở ban công. Ngày nào, chim cũng đến ăn vụn bánh mì của Cu cho.

*

Viết bài bày xong, anh đọc lại hai lần rồi mới đưa cho chị Minh Thư xem. Chị Minh Thư tròn mắt, la to:

— Chà, Cu viết giỏi quá ta.

Các anh chị khác vội ngưng làm việc, xúm lại đọc bài "Cho chim ăn". Ai cũng khen anh viết giỏi. Anh mắc cỡ...cười toe.

Sau đó, các anh chị trong ban biên tập đồng ý rằng: "từ nay, trang thiếu nhi sẽ có "mảnh vườn nhỏ" cho Cu và các bạn thiếu nhi sáng tác."

Anh khoái quá, nhảy cà tưng.

Các em ơi, thế là từ nay, anh em mình tha hồ viết truyện cho nhau đọc. Các em cứ viết về tất cả những gì mà mình biết, mình thích rồi gửi cho anh qua địa chỉ của báo Vượt Sóng. Khi nhận được bài của các em, anh đưa liền cho chị Minh Thư in, chịu không? À, các em nhớ ký tên, viết địa chỉ với lại tên trường, lớp nữa nhé. Nếu có vẽ hình, các em vẽ bằng bút chì thì in rõ lắm.

Thôi, anh em mình tạm biệt ở đây nghe - Hẹn nói chuyện với các em trong số báo tới - Chúc các em viết thật nhiều.

• anh Cu

MÙA CUỐI THU

Lớp học bỗng tối sầm lại như một màn đêm buông xuống, đóng hết các cửa. Ngồi gần cửa sổ tôi ngược nhìn lên trời, bầu trời lúc này xanh trong không một gợn mây, giờ lại đen khịt như có một tấm màn che phủ cả mặt trời.

Trong lớp nhộn nhạo lên bởi bầu trời lạ thường. Một tiếng xào xạc âm âm rất lớn, kéo dài ở hàng cây bên cạnh lớp, rồi một cơn gió lạnh lướt qua khiến mọi người rùng mình.

Bỗng “bộp”. Một hạt mưa lẻ loi rơi xuống mái tôn như để thăm dò... “lộp bộp”, những hạt mưa nữa rơi nhanh hơn. Hình như sau khi thăm dò xong, cơn mưa có thể thả những dòng nước của mình xuống đất. Những hạt mưa bắt đầu rơi cùng một lúc, không còn “lộp bộp” nữa, mà là ào ạt, rào rào trên cửa, trên mái lớp.

Mưa mỗi lúc một to, tiếng mưa rào rào càng lúc càng lớn, át cả tiếng giảng bài của thầy. Thầy cố gắng nói to hơn, nhưng vẫn vô dụng vì cơn mưa to quá, mái nhà lại dột nên cả lớp bị ướt và bọn học sinh la hét lên. Có đứa nói: “chỗ em bị ướt rồi, thầy ơi!”, đứa khác: “chỗ em lạnh quá vì bị gió tạt mưa vào”. Bỗng nhiên mọi người im hẳn, giật mình, lóa mắt vì ánh chớp. Rồi đình tai bởi tiếng sấm nổ tung trời. Cả bọn học sinh sợ quá ôm chầm lấy nhau, đồn về một chỗ. Ông thầy vẫn đều đều giảng về “phát luật”, làm đồ giả thì có tội. Cả lớp nhìn nhau rồi mỉm cười bởi ông thầy siêng năng, không ngờ mưa to, cả bọn đang bị run người vì cơn lạnh mà thầy vẫn giảng bài được. Trong lúc đó có một đứa hỏi thầy:

— Vậy chứ làm răng giả, chân tay giả, lông mi giả v.v. có tội không?

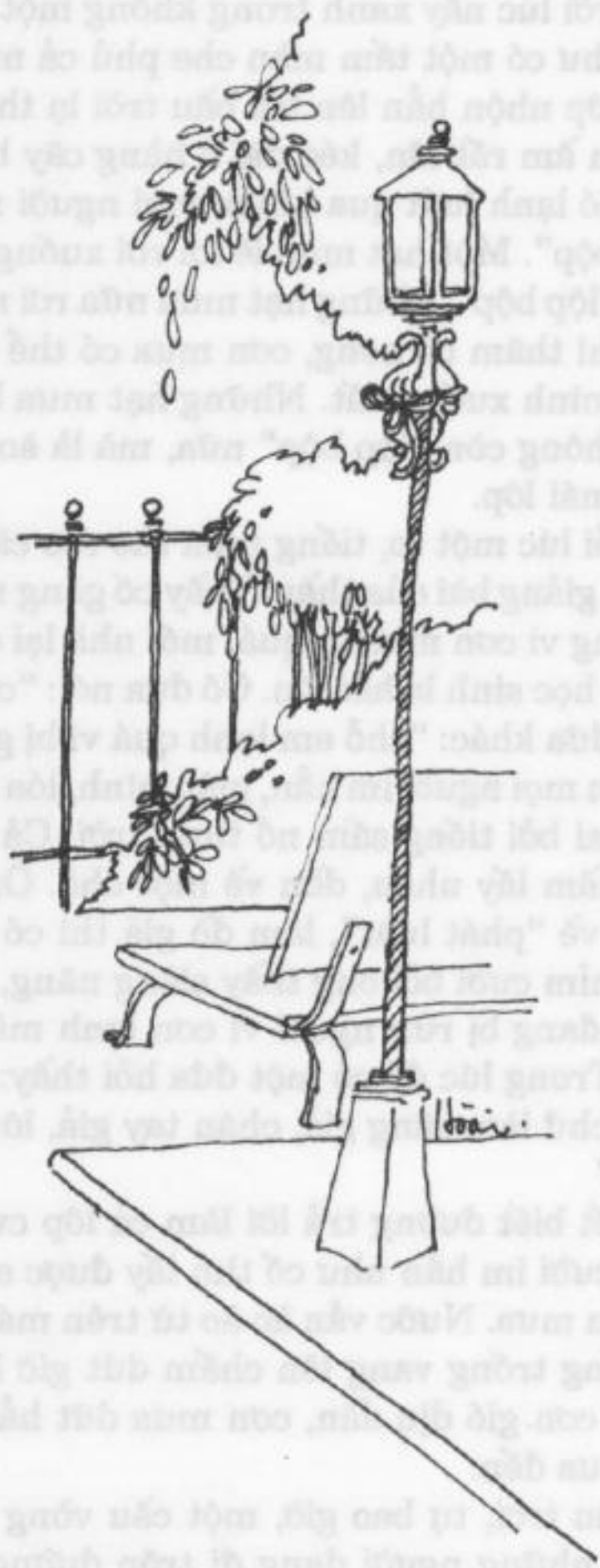
Thầy hết biết đường trả lời làm cả lớp cười đau cả bụng. Rồi tiếng cười im hẳn như cố tìm lấy được sự êm ái trở lại.

Mưa vẫn mưa. Nước vẫn ào ào từ trên mái lớp chảy xuống ùn ụt. Tiếng trống vang lên chấm dứt giờ học. Ra khỏi lớp thì những cơn gió dịu dần, cơn mưa dứt hẳn cũng đột ngột như khi mưa đến.

Trên bầu trời, tự bao giờ, một cầu vồng rực rỡ bảy màu tỏa xuống những người đang đi trên đường cùng đoàn học sinh từ cổng trường kéo ra. Bầu trời trong xanh, ánh nắng chói chang trở lại. Nhìn bầu trời, nếu không có tiếng nước róc rách trong các ống máng và những dòng nước đang chảy ào ào trên đường xuống cống thì đổ ai nghĩ rằng vừa có một cơn mưa thật lớn để báo hiệu chấm dứt mùa thu. □

● Nắng Việt

Cảm nghĩ

Các bạn ơi có nhớ!
Ngày 20 tháng 11
Là ngày gì không nhỉ?

À mình nhớ ra rồi
Ngày hiến chương nhà giáo
Là ngày tết thầy cô

Chúng em khoe với nhau
Dành đóa hoa đẹp nhất
Để dâng lên thầy cô
Chút tỏ lòng kính mến
Ơn dạy dỗ bao năm
Để chúng em nên người

Muốn thầy cô vui lòng
Được mọi người kính mến
Làm đẹp lòng mẹ cha
Chúng em hứa quyết tâm
Xóa sạch hết điểm 5
Quyết dành lấy điểm 10
Luôn luôn được đứng đầu
Của trường và của lớp.

● Nắng Việt

● Nắng Việt

Trang Phụ Nữ

HÃY NÓI CÙNG NHAU

Quãng Đời Còn Lại

Cụ bà Phan Tiến đưa mắt nhìn ra cửa sổ. Bầu trời hãy còn tối đen. Cụ thăm đoán bây giờ cũng phải năm giờ sáng. Cụ cố gắng ngồi dậy trên giường và ngóng cổ ngó ra cửa sổ nữa. Bây giờ cụ thấy được cả cảnh vật bên ngoài. Triền núi phía bên kia thung lũng tuyết phủ một màu trắng tinh. Mặt kém, cụ không nhìn rõ được thêm nhưng đoán được những ánh đèn nhấp nháy xa xa là ánh đèn từ nhà cửa hay ánh đèn đường. Cụ cho chân xuống đất quờ quạng tìm đôi dép. Xỏ đôi dép vào chân rồi cụ khó nhọc chống hai tay vào mép giường cố gắng đứng dậy lê chân vào nhà tắm rửa mặt. Chân cụ yếu lắm, đi đứng khó khăn, cụ phải tựa vào tường mà đi chậm chậm. Lẽ ra cụ có thể bấm chuông kêu anh ta y tá trực vào giúp nhưng cụ ngại. Đêm nay là phiên của anh y tá trẻ có bộ râu quai hàm. Vì bộ râu này mà lúc đầu cụ cứ ngỡ là “ông Na Uy” đã lớn tuổi. Sau này mền tính tình vui vẻ dễ dãi của anh, cụ làm gan hỏi tuổi anh ta. Cụ hiểu nhiều hơn nói vậy mà anh ta hiểu ra, vừa trả lời vừa lấy tay đếm trên ngón cho cụ rõ anh bao nhiêu tuổi. Cụ thích căn phòng riêng có buồng tắm, mọi thứ gọn, sạch, tiện lợi, sắp xếp vừa tầm tay để cụ đỡ tốn sức. Trở lại giường cụ leo lên đưa tay bên mép giường kéo cái cần nhỏ để nâng lưng giường lên. Cụ cứ ngồi thế ngó ra cửa sổ. Ngày nào cũng thế, cụ thức dậy rồi ngồi trên giường chờ sáng. Cụ chờ thật lâu. Lắm lúc chỉ muốn mình thật mệt mỏi để có thể ngủ nhiều thêm nhưng không được.

Cụ ông Phan Tiến mất sau khi con cái tất cả đều đã rời Việt Nam. Cụ bà được con bảo lãnh sang Na Uy vài năm sau. Cuộc sống tại đây tuy đầy đủ tiện nghi nhưng nhàm chán. Cả ngày cụ ngồi trong nhà. Vài khi cần thiết cụ trông giùm mấy đứa cháu cho cha mẹ chúng đi chơi. Từ từ cụ cũng quen đi cái buồn tẻ của cuộc đời, chấp nhận cuộc sống ấy, trong thâm tâm cứ nghĩ mình chẳng sống bao lâu nên không nghĩ đến việc than phiền với con. Lúc mới sang cứ thấy con cháu đứa nào cũng tỏ mờ sáng đã biến ra khỏi cửa đến tối mới về, cụ chờ chúng về nhà là bắt đầu kể lể. Chẳng bao lâu con dâu gắt gỏng bảo

sao mẹ nói chi mà nói nhiều thế, con đi làm về còn nhiều công chuyện trong nhà, rồi còn phải chăm sóc con cái, cần nghỉ ngơi chút đỉnh, cần có ít thì giờ đọc tờ báo, xem ti-vi... Cụ hiểu ra nên không làm phiền con cháu nữa. Đứa nào nó bưng tách trà tới thì cụ uống trà, đứa nào đến hỏi chuyện thì cụ trả lời, không thì thôi, cụ cứ ngồi bên cửa sổ ngó ra ngoài đường. Cụ hồi tưởng lại những năm tháng đã trôi qua, cụ nhớ đến những kỷ niệm êm đẹp từ thuở còn trẻ, cụ bám víu lấy những hình ảnh của quá khứ để sống. Hiện tại không quan trọng nữa. Những việc con con mới xảy ra cách đây vài ngày hay vài giờ cụ không nhớ nữa. Con cháu nói chuyện nhiều khi cụ cũng không nghe. Cụ trở thành một gánh nặng cho con cháu. Cụ không thể nấu cơm một mình, cụ lẩn thẩn hay quên tắt lò điện, có lần xem cháy nhà. Cụ cũng chẳng dám đi ra đường, suốt ngày ở miết trong nhà, ra đường sợ xe đụng vì không những mắt cụ kém mà tai cụ cũng chẳng còn nghe rõ như trước.

Nhiều lúc cụ bà Phan Tiến cảm thấy mình chỉ là gánh nặng cho con cháu. Mỗi năm cứ đến dịp nghỉ hè anh Long, con trai của cụ, và vợ phải lo tìm bạn bè xem ai tử tế có thể trông giữ cụ bà trong khi anh chị và con cái đi nghỉ hè. Những lần đi du lịch có cụ đi theo thật là cực khổ. Đã hai lần cụ đi lạc ở phi trường, con cháu đi tìm mãi mới thấy cụ lang thang ngoài bãi đậu xe! Về sau này khi cụ già quá rồi, chân yếu kém, đi đứng

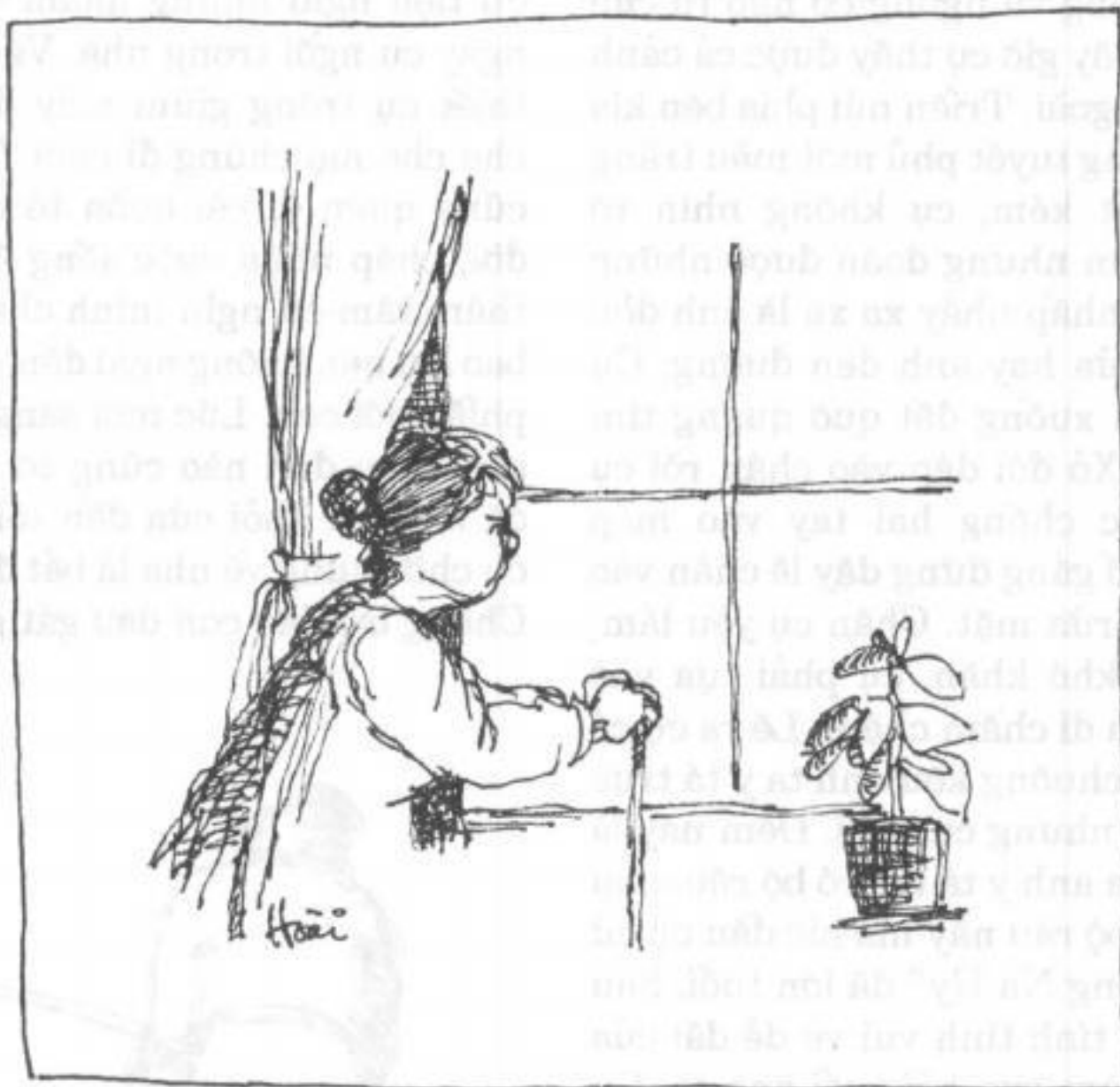
không nổi nữa thì con cháu phải thay phiên nhau thay quần áo, tắm rửa cho và dâng cơm nước tận giường. Cụ bà cảm thấy lẻ loi khi vào viện dưỡng lão sống. Nhưng mặt khác cụ bớt đi mặt cảm mình là cái gai trong cuộc sống của con cháu. Ở viện ai cũng như ai. Ai cũng già cằn cỗi. Có người già nhiều, có người già ít, nhưng ai cũng cần sự giúp đỡ hàng ngày để tiếp tục đi cho hết quãng đường còn lại.

Ngồi trên miên man suy nghĩ vậy mà lại làm cho thời trôi qua nhanh hơn một tí. Có tiếng gõ cửa nhẹ. Cụ đưa mắt ngó đồng hồ thấy đã tám giờ sáng. Anh y tá có bộ râu quai hàm lộ đầu vào cười tươi. "Tối giờ ăn sáng rồi cụ Tin!". Sở cụ không hiểu anh ta cho tay chỉ vào mồm. Cụ bật cười, anh chàng không nói đúng tên cụ, cụ sửa hoài mà anh cứ một Tin hai Tin mãi. Anh ta kéo chiếc xe đẩy lại giường, đỡ cụ vào xe và đẩy cụ ra phòng ăn. Gần giáng sinh nên căn phòng rộng rãi được trưng bày đẹp đẽ hơn. Người ta trải khăn bàn đỏ và treo các ngọn đèn ngôi sao lên trần nhà. Máy cô trợ tá còn cẩn thận bày các cành thông nhỏ và máy ông táo nhỏ đan bằng len lên giữa bàn ăn. Ngồi chờ thức ăn buồn tay cụ nhắc một ông táo lên xem, trong lòng nhớ đứa cháu nhỏ nhất. Nó là đứa đã chỉ cho cụ xem hình ông nisse trong sách hình. Nó giảng nghĩa là khi xưa ở Na Uy người ta tin rằng mỗi nhà có một ông nisse sống ở chuồng bò. Ông nisse chỉ cao bằng một gang tay, nhiệm vụ của ông là bảo vệ của cải của gia đình nơi ông ngụ. Cụ mỉm cười thích thú, gọi nisse là ông táo, nhớ lại căn nhà ở Việt nam, cụ có bàn thờ ông Táo, mỗi lần lạc mất món chi trong nhà cụ hay khấn ông Táo, ông trả lại cho vật ấy thì cụ cúng cho nải chuối. Khi biết được truyện ông Táo Na Uy thì năm nào cụ cũng giúp cháu làm các ông táo nhỏ bằng giấy để nó treo lên cây giáng sinh.

Phòng ăn đã đầy người. Các trợ tá bắt đầu mang thức ăn ra. Anh y tá có bộ râu quai hàm nghiêng đầu hỏi cụ: "Ka-phê? Tcha?". Cụ mỉm cười lấy tay vỗ lên má anh và nói: "Trà!" Anh ta hí hửng rót trà cho cụ, lòng hãnh diện vì nói được tiếng Việt! Cụ nhấp trà và nhìn quanh. Cuối bàn ông Magne đang ăn cháo lúa mạch.

Tay ông run rẩy đút thìa cháo vào mồm. Cháo có lẽ nóng nên ông phun ra và lấy tay đập bàn giận dữ. Một cô trợ tá chạy lại rót tí sữa vào đĩa cháo của ông, lấy khăn chùi mồm ông và cầm thìa đút cho ông ăn. Ông Magne già lắm, đã lùn lú, hành động như trẻ con. Thuở trẻ ông hẳn phải là một thanh niên cao lớn. Thân thể cường tráng nay trông tựa như bộ áo da người quá rộng khổ phủ lên bộ xương đã còm cõi rút ngắn bởi thời gian. Bên cạnh ông là bà Astrid. Bà này hẳn còn "trẻ". Bà thích ăn diện, ngày nào cũng gắn một chiếc nơ màu đen lên mái tóc bạc trắng. Bữa nào vui trong bụng bà gắn nơ màu đỏ, cụ bà Phan Tiến mỗi lần nhìn thấy là phải bật cười. Bà Astrid nói rất nhiều. Không ai chịu nghe thì bà nói một mình, nhưng khi con cái tới thăm thì bà im, không chịu nói, không chịu

là thứ bảy có thể anh Long mang gia đình vào thăm, cụ không biết anh sẽ tới lúc nào. Có khi bận rộn tiệc tùng anh cũng không đích thân tới, chỉ gửi đứa cháu đến. Chị Long thì chẳng bao giờ tới, thứ bảy chị bận đi chợ, còn chúa nhật là ngày nghỉ. Những ông bà cụ kia cũng ngồi chờ như cụ bà Phan Tiến. Nhiều người chờ nhưng không biết chờ gì vì họ đâu có gia đình con cái gì đâu? Ở một thời gian cụ mới hiểu là nhìn con cháu người ta đi thăm cũng đủ vui lây. Nhiều cụ hẳn còn trẻ, tức chưa mất tâm trí, chạy lại chào hỏi khách đi thăm, bắt chuyện nói huyền thuyên vì đó là dịp người ta có khi chờ đợi cả ngày. Những cụ già quá đã lùn lú chỉ ngồi yên trên xe lăn, mắt nhìn vào khoảng không, chẳng ai biết được họ nghĩ gì. Một bà cụ khó nhọc tự lăn xe đến bàn, cụ muốn lấy nho ăn. Cụ lấy

nhìn đứa nào, đến cháu nội đến chào mà bà còn lấy tay đẩy ra.

Phòng ăn là căn phòng duy nhất rộng rãi và sáng sủa. Các cửa kính lớn từ trần nhà sát tới sàn nhà, ngồi ở đây thấy hết cảnh vật bên ngoài trông cũng thú lắm. Cụ Phan Tiến nhìn mãi dãy núi bên kia thung lũng mà không chán mắt. Máy ngọn núi như thay đổi hình dạng mỗi ngày bởi lớp tuyết phủ càng lúc càng dày. Đây cũng là phòng tiếp khách. Hôm nay

sức đẩy bánh xe nhưng một trong hai bánh xe lại mắc vào tấm thảm dưới đất. Cụ đẩy mãi không được, mặt đỏ gay lên. Anh tá có bộ râu quai hàm chạy lại giúp thì cụ lại giận lấy tay đẩy anh ra. Anh cười hi hi tiếp tục đẩy cụ tới bàn mặc cho cụ la lối. Anh kéo đĩa nho lại gần cụ, cụ vội giựt lấy chùm nho để lên lòng và quay lưng ngồi ăn một mình, mặc cho nước nho nhiều từ khoé mồm xuống chiếc áo mới thay của cụ.

Cụ bà Phan Tiến lần xe đi vào phòng riêng. Ngồi ở ngoài phòng ăn chán thì cụ vào phòng ngồi nhìn hình mấy đứa cháu. Anh Long cẩn thận rửa cho cụ một tấm hình lớn cụ để đầu giường nhìn cho đỡ nhớ. Ngồi trong phòng một mình lâu cụ thấy chán thì lần xe ra ngoài. Cả ngày chỉ như thế, thức dậy sớm cụ nằm chờ đến giờ ăn sáng, ăn sáng xong cụ ngồi chờ đến giờ ăn trưa, ăn trưa xong cụ nằm nghỉ một tí, mong trời đẹp người ta đẩy cụ ra ngoài chơi để cụ còn nhìn thấy được sinh hoạt bên ngoài. Khi trở vào trong viện cụ chờ ăn tối, tức ăn vài lát bánh mì với phô-mai và uống ly sữa. Rồi cụ lại chờ người ta giúp tắm rửa, đưa lên giường ngủ. Lên giường cụ chờ ngủ, nằm trần trọc đến hơn giữa khuya cụ vẫn không ngủ được, cụ cứ nằm thế nhớ lại quãng đời đã qua, nhớ hình ảnh cô thôn nữ tuổi đôi tám khi nào hay thẹn thùng lấy nón che mặt khi anh chàng học trò xinh trai tên Tiến đứng lấp ló sau bụi tre ngó trộm. Cụ nhớ đến đứa con đầu lòng đặt tên Long, cụ nhớ đến những đứa con khác, nhớ đến những đám cưới của con trai, con gái, nhớ đến những người bạn nay đã chết rồi. Có lúc nằm trên giường trong tình trạng nửa tỉnh nửa mê cụ nghe bên tai tiếng nói của những người bạn ấy, cảm thấy vui trong bụng cụ cất tiếng trả lời, và lạ thay những người bạn vắng mặt cũng vui vẻ đối đáp với cụ. Nhưng hình như chỉ một mình cụ nghe được tiếng nói của họ hay sao đó, anh Long cứ nói mãi: “Má đã lẩn rồi! Cứ nói chuyện một mình!”.

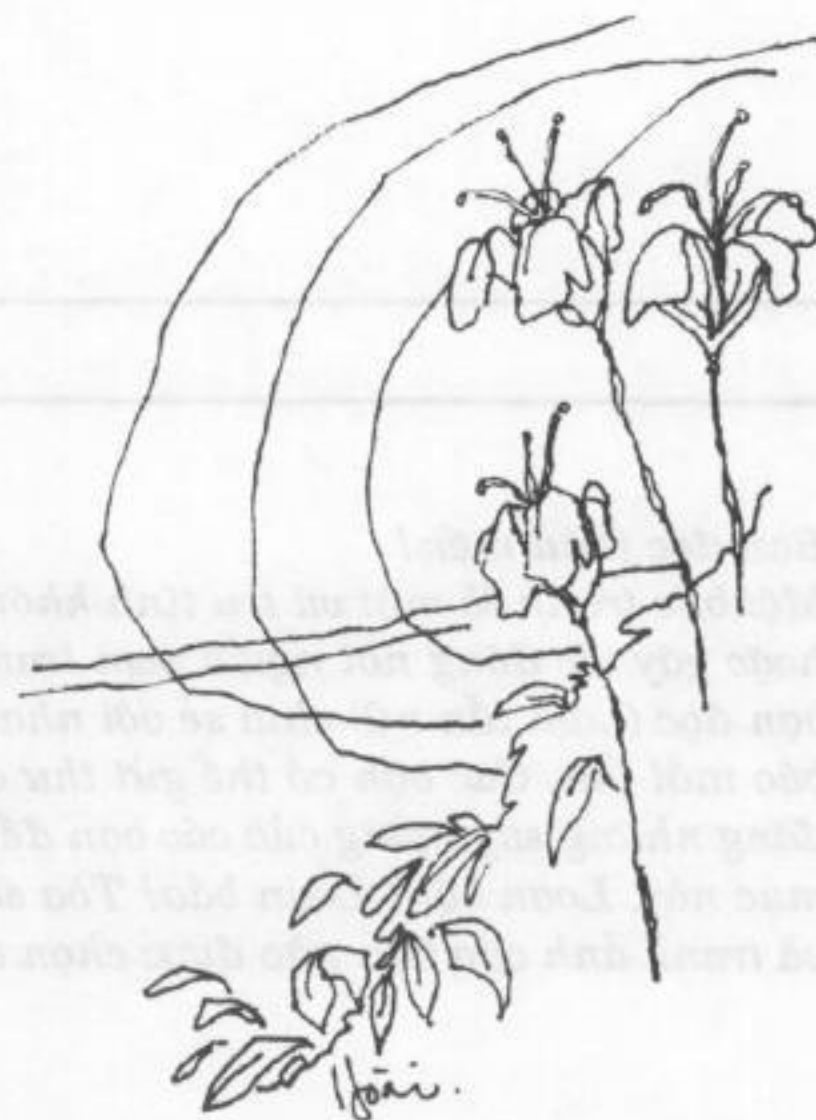
Cửa phòng xích mở. Đứa cháu lớn bước nhẹ vào. Nó chạy lại ôm vai cụ bà Phan Tiến. Cụ quay lại nhìn nó. Đứa nào đây? Lâu lắm con cháu mới đến thăm, chúng lớn đại, cụ nhìn không ra. Cụ bỗng nhiên cảm thấy tủi thân, nghĩ những ngày tháng cuối cùng của cuộc đời mình sao mà buồn tẻ, thời gian trôi đi sao mà chậm rãi, chờ mãi mà thân chết đâu không thấy tới chỉ cho cụ lối thoát. Cụ nhìn những người đứng quanh cụ qua màn nước mắt, tai không nghe hết được những gì họ nói. Kìa cô con dâu hôm nay lại tới thăm mà còn hỏi mẹ có muốn về nhà giáng sinh năm nay không? Cụ lắc đầu. Đứa cháu út đâu, cụ muốn chỉ cho nó xem ông tá trên

bàn ăn. Một cậu đến nắm tay cụ. Thằng này đâu phải thằng Út? Thằng Út nhỏ xíu, có đôi má bầu bĩnh kia mà. Cụ lắc đầu. Anh Long ngược mắt ngó trời. Mẹ cứ lắc đầu hoài, hỏi gì cũng không chịu. Cụ bà thoáng nhìn thấy anh y tá có bộ râu quai hàm, cụ nhướn miệng cười. Anh ta bước vào, nói một tràng với anh chị Long. Cụ hiểu loáng thoáng là đã đến giờ ăn chiều. Anh ta đẩy cụ ra ngoài phòng ăn, gia đình anh Long bước theo. Hôm nay người ta dọn thịt heo nướng với khoai tây. Cụ mỉm cười hài lòng vì đây là món cụ thích nhất. Cụ chăm chú ngồi ăn, lâu lâu nhìn ông cụ Magne ngồi cuối bàn. Ông này ăn ồn ào, thức ăn vãi khắp nơi. Cụ hãnh diện vì khi con cháu đến thăm cụ vẫn cầm được dao nĩa mà không cần ai giúp, ít nhất con cháu cũng thấy được cụ cũng chưa đến nỗi nào già nua quá mức.

Sau bữa cơm cả nhà anh Long đẩy xe đưa cụ bà Phan Tiến đi một vòng hóng gió. Lúc trở về cụ ngồi trên xe lăn bên cửa sổ, đưa mắt nhìn theo gia đình anh Long. Cụ nhìn cho đến khi chiếc xe hơi to lớn khuất dạng. Cụ ngồi nhớ lại thời gian ở chung với con cái. Tuy lẻ loi nhưng cụ thấy cuộc sống ở viện thoải mái tinh thần hơn, không ai gắt gỏng bức dọc với cụ, không ai làm phiền cụ. Những người già ở đây tuy sống chung với nhau nhưng lại sống trong thế giới suy tâm riêng của mình, không ai phiền ai. Tắm rửa xong, cụ ngồi nhắm nháp hai miếng bánh mì. Một miếng có phô-mai bên trên còn miếng kia có pa-tê. Không thích nhưng cụ vẫn cứ ăn, sợ tối đói bụng. Cụ thêm tô phở bò của chị Năm. Mỗi lần cụ xà xuống quầy hàng của chị ngoài chợ là chị cười đơn dả: “Ăn tô phở rồi đi chợ hén chị Tiến! Tái chín đặc biệt và nhiều nước béo nghe!”. Thằng Cu Long nhiều khi được đi theo ăn tô phở năm đồng, nó ăn đồ tùm lum ai nhìn cũng cười ngất. Đó là hồi xưa... Khi lên giường cụ lại nhớ tới bạn bè. Không hiểu hôm nay ai sẽ về hầu chuyện với cụ đây? Thời gian nằm chờ ngủ sao mà dài thế này? Không nghĩ đến quá khứ thì cụ chẳng biết làm gì cho hết giờ.

*

Cụ bà Phan Tiến đưa mắt nhìn ra ngoài cửa sổ. Bầu trời hãy còn tối

đen. Ngày nào cụ cũng thức dậy sớm. Già rồi cụ không cần ngủ nhiều nữa. Cụ ra bếp pha ly cà phê, trở vào phòng ngồi nhắm nháp cho đến khi trời lờ mờ sáng. Dãy núi bên kia thung lũng trắng toát, hai ngày qua tuyết rơi nhiều quá, tuyết phủ che lấp cả bụi hồng chị Long trồng hồi hè. Đứa cháu út mở cửa chạy vào: “Nội ơi nội cho con ngủ trên giường nội nhé, bố mẹ chưa chịu dậy!!!” Không chờ cụ trả lời nó leo tuốt lên giường đắp chăn bông kín tới cổ. “Nhà mình không có chuông báo, Nội biết ông Nisse ở đâu không? Ông ở dưới bếp đó!!! Con nghĩ ông ở phía sau cái lò...” Cụ bật cười. Thằng bé này nói nhiều câu thật ngộ! Cụ nghĩ đến giấc mơ hồi khuya, lòng vui sướng vì đó chỉ là giấc mơ. Mong cho nó không bao giờ thành sự thật. Cụ lại cười. “Nội cười gì cười hoài!” Thằng cu Út thắc mắc. Cụ bà Phan Tiến ôm nó vào lòng. “Tại Nội thương con!”...

• T.hương

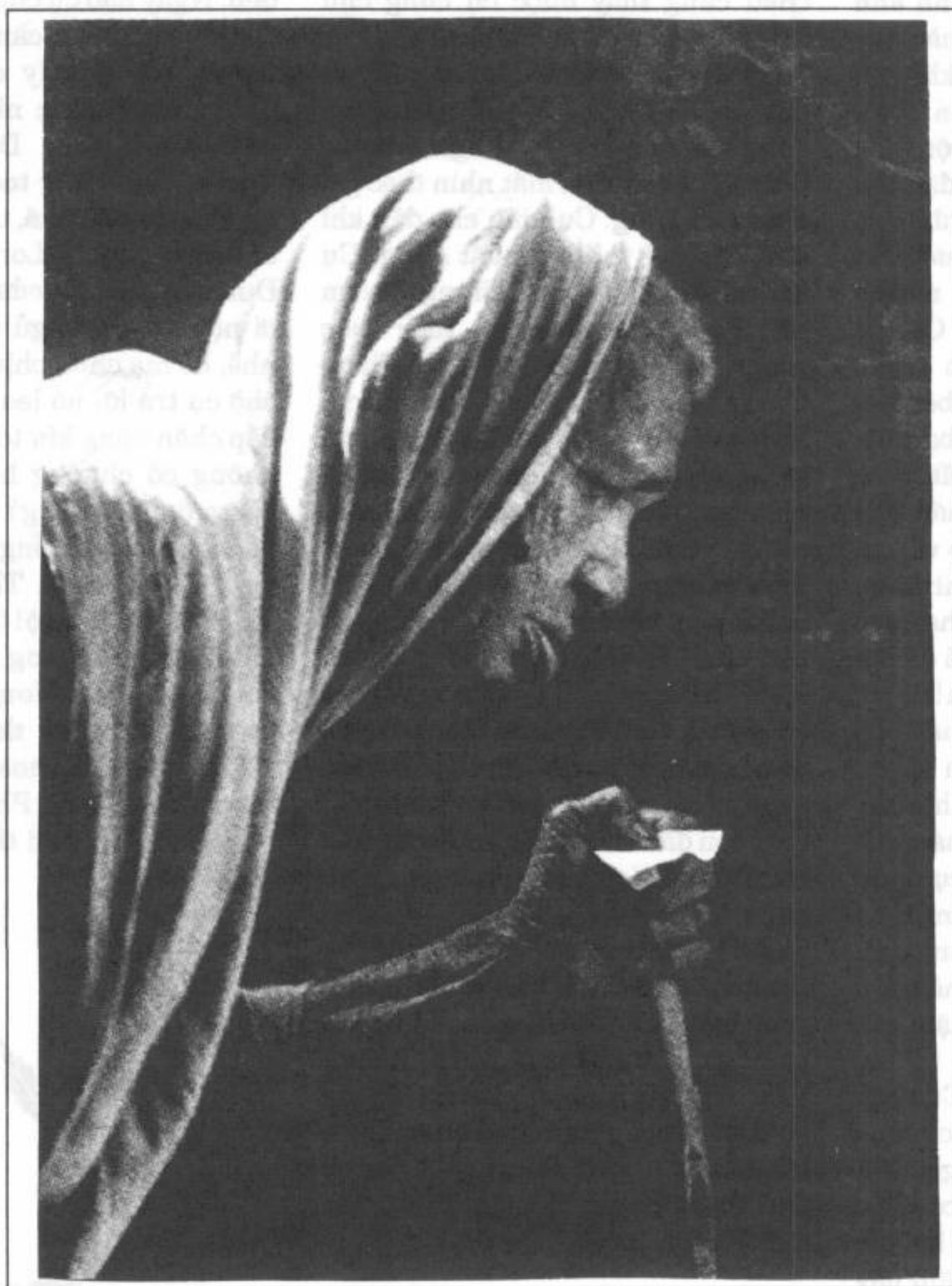

Tranh Suy Tư

Phụ trách: Huỳnh Thanh Tú

Bạn đọc thân mến!

Một bức tranh là một vũ trụ tĩnh không chứa muôn khả năng duy thức triều tượng, tự phát một ẩn lực huyền hoặc gây tác động nơi người xem tranh, giúp hiện thực muôn vàn ý tưởng. Mục "Tranh Suy Tư" này tạo dịp cho bạn đọc (nam lẫn nữ) chia sẻ với nhau mẫu suy tư hướng thượng hay ý tưởng hay, đẹp nào đó qua bức tranh trên báo mỗi lần. Các bạn có thể gửi thư cho Thanh Tú qua địa chỉ của báo, và trong những số báo tới Thanh Tú sẽ đăng những suy tưởng của các bạn để chúng ta cùng tỏ bày tâm sự. Thanh Tú cũng kêu gọi bạn đọc góp tranh cho mục này. Loan báo! Loan báo! Tòa soạn sẽ có phần thưởng (100 kr.) cho hai bài viết xuất sắc nhất trong mỗi số, và tranh ảnh của bạn nào được chọn đăng, bạn đó cũng sẽ có phần (100 kr.) để gọi là lấy thảo. Thân ái.

Bài góp ý cho tranh lần trước

LÃ VỌNG

Mảng nghe,

*Tôi hiền chờ xa giá mình quân,
Ngọc ẩn đợi tay nghề thợ khéo.*

*Loan phụng kia đất có lúc giao hòa,
Long vân nọ tất có ngày tương hội.*

Trộm nghĩ,

*Lo là lo thất chí, chớ lo gì chẳng đến thời,
Sợ là sợ bất tài, há sợ chi không gặp vận.*

*Mũi phàm sao người được, hương lành thơm cảm giữa bãi phân trâu,
Mắt tục nào thấy ra, sắc sen nở lặn trong ao bùn đất.*

Bởi chưng,

*Anh hùng chưa đến lúc ra tay,
Nhân tài còn đợi ngày lộ diện.*

*Can chi mà hấp tấp, cứ ung dung ứng khẩu mấy vần thơ.
Việc gì phải vội vàng, hãy thông thả nhấp môi dăm chén rượu.*

Thơ rằng:

*Lã Vọng xưa chờ thời ngồi câu cá,
Tay cầm cần, đầu nghĩ chuyện thế gian.
Lã Vọng nay leo ngồi ôm tượng đá,
Tay gác ngực trần, mắt ngắm chuyện thế gian.*

Vị Ngộ

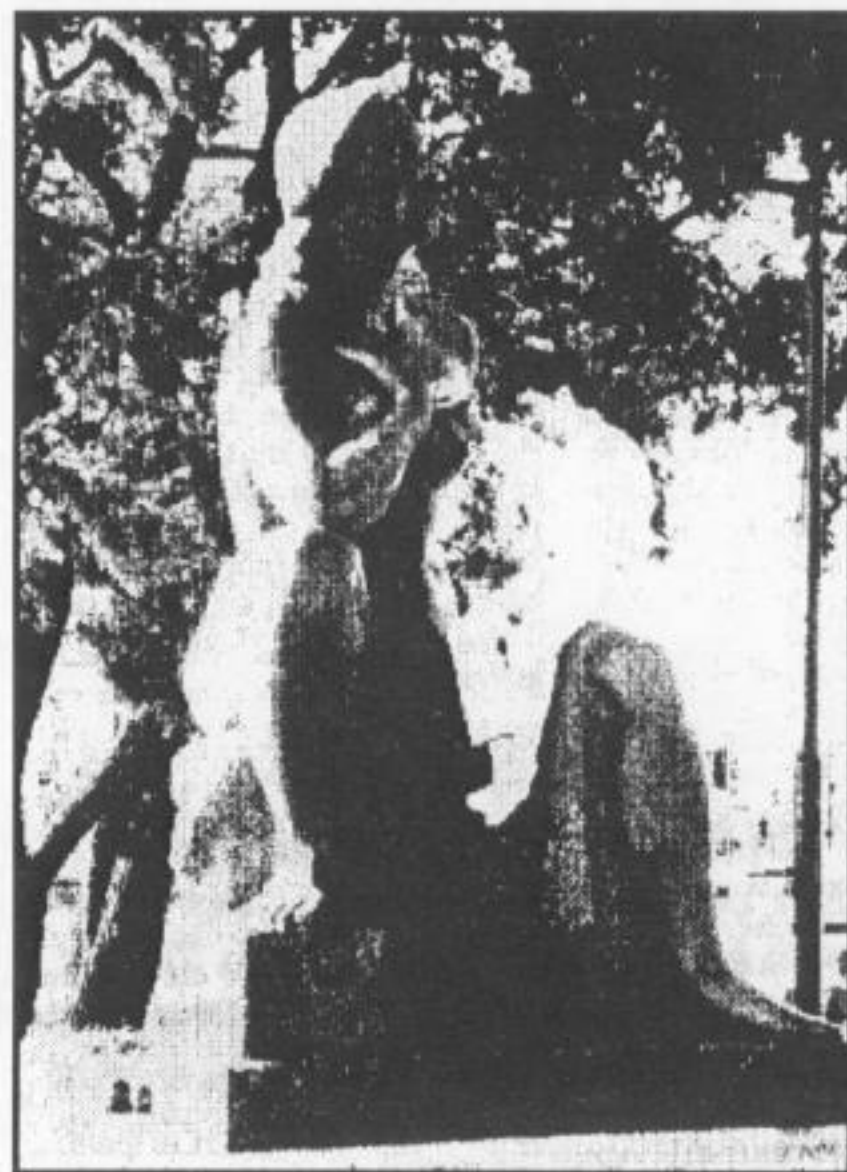
PHO TƯỢNG

*Pho tượng đá khen ai khéo tạc
Mặt trơ trơ mặc cuộc nhân sinh
Thương thay kẻ sĩ si tình
Ngồi ôm bức tượng ngỡ mình ôm ai
Hoài vọng chi mưa gió chẳng ngại?
Mong mỗi gì tề đại hai mong?
Ô hay đa cảm lòng bông
Phải lòng khối đá nên không được gì.*

ĐÀN BÀ

*Đàn bà, đàn bà, lại đàn bà
Sớm chiều quấy nhiễu cứ nhằm ta
Ám địa hôn thiên mờ đạo nhân
Dốc lòng từ nhượng cũng không tha
Thôi thế mặc thầy khởi than vãn
Kiếp phàm ham thánh khổ thấy cha
Ồi đàn bà!*

Đạo Mỗ, Hardangervidda

Chị Em Tâm Sự

Hồi

"Chị Mộng Thường thân mến!

Em có vấn đề thức mắc, suy nghĩ mãi không biết có nên hỏi và tâm sự với chị hay không. Cuối cùng em quyết định viết ra đây để tâm sự với chị.

Em đã có chồng và hai con. Anh ấy hiền lành và chịu khó giúp đỡ em nhiều trong cuộc sống gia đình hằng ngày. Lúc mới quen nhau chàng nuông chiều em lắm, em muốn gì được nấy. Giờ đã sống chung với nhau được bảy năm, anh ấy hết chiều em rồi chị ơi. Em muốn gì hay thích gì thì tự làm lấy. Đến nổi ngày sinh nhật em, ngày mừng đám cưới anh ấy cũng quên mất, không bao giờ để ý tới chuyện tặng cho em một món quà, một cành hoa. Em buồn lắm và hối tiếc là đã lấy chồng sớm, biết vậy cứ kéo dài mãi tình yêu để anh ấy chiều hoài. Chị biết cách nào thay đổi tình trạng này không? Có cách nào nhắc nhở anh ấy rằng dù đã trở thành mẹ của hai đứa con, em cũng vẫn còn cần sự chú ý của chồng mình vì cuộc sống chung đâu phải bao quanh bốn phần hằng ngày. Em không biết cách nào "nhắc" anh ấy mà không gây "sóng gió" trong gia đình?

Thùy, Trondheim."

Thùy thân mến,

Sự màu nhiệm của tình yêu làm cho ta nhìn cuộc sống qua ống kính màu hồng nên mọi việc mang sắc thái khác với thực tế. Hơn nữa không ai biết trước được cuộc sống vợ chồng sẽ như thế nào. Cũng không ai có thể nhìn vào gia đình người bạn đã tiến thân trước mà đoán biết những vấn

đề khó khăn giữa vợ chồng của mình. Ít ai nghĩ rằng người yêu là người chiếm cả tâm tư của ta, nhưng người vợ (hay chồng) lại là người chiếm có một nửa cuộc đời của ta. Nói một cách khác, ta có thể làm tất cả cho người yêu, còn vợ và chồng thì phải cùng bắt tay vào thì mới gây dựng được cuộc sống gia đình.

Một cặp vợ chồng son khác với vợ chồng đã có con với nhau. Cặp vợ chồng son hãy còn là đôi tình nhân, còn Thùy và chồng có hai đứa con đứng giữa. Hai người cùng nhìn con nhiều hơn là nhìn nhau phải không Thùy? Như vậy không có nghĩa là tình yêu phai nhạt khi anh ấy không còn chiều ta nữa. Tình yêu vợ chồng đã chín mùi qua năm tháng sống chung với nhau, tình yêu đã trưởng thành và phát triển theo đường hướng khác. Có thể anh ấy chú tâm tới con hơn là vợ, nhưng Thùy cũng làm thế chứ gì? Hai đứa con ngộ nghĩnh là kết quả của tình yêu sâu đậm ấy, chị chẳng ngạc nhiên nếu cả hai có hơi "quên" nhau chút vì bận rộn việc con cái. Chi phí trong gia đình chắc là cao hơn khi cả hai chưa có con, nhiều khi ta còn phải hy sinh, không mua chiếc áo đi dự tiệc để sắm sửa cho con phải không Thùy? Có khi vì thế ta cần thận việc mua quà? Mặt khác chị cảm thấy phải bênh vực Thùy ở điểm sau: ngày sinh, ngày cưới v.v... là những dịp ta có thể chứng tỏ sự tồn tại của tình yêu lãng mạn ngày nào, vậy tại sao ta không sử dụng những dịp hiếm có này để tặng nhau cành hoa, để nói khế vào tai những câu yêu thương mà lâu nay ta cất tủ quên lấy ra? Một câu "Anh

yêu em" (và ngược lại) vài lần trong tuần cũng đủ đánh tan nỗi mệt nhọc sau một ngày nặng việc ở sở. Liệu thuốc không tốn tiền ta cứ quên mãi thôi vì cu tí khóc nhè, cái tìm đái ra quần, khách khứa bạn bè đến cuối tuần...

Phải làm thế nào đây? Có lẽ mình phải dùng đến trí tưởng tượng đấy Thùy ạ. Lâu lâu hai vợ chồng cũng nên có dịp đi chơi với nhau mà không vướng bận con cái, nhờ ông bà nội/ngoại hay dì, cô, bạn bè trông hai đứa để ta có dịp đi xem một phim hay, đi ăn tiệm, đi nghe nhạc v.v. Không phải khi lập gia đình rồi thì ta dính liền với con cái, không biết đến thế giới bên ngoài nữa, suốt ngày chỉ biết loay hoay ở bếp. Đôi khi những lúc vợ chồng xa nhau trong thời gian ngắn lại làm tình nghĩa vợ chồng đậm đà hơn (như lúc anh ấy đi công tác hay những lúc ta dự những khóa học bổ túc) lúc ấy ta mới thấy quý cái đang có và không gì có thể đánh đổi với cuộc sống hiện tại mà ta đã chọn. Còn chàng quên ngày sinh và ngày cưới thì ta làm sao? Nếu con của Thùy đã lớn thì ta có mẹo sau: ngày sinh của chàng ta để con cùng ta chuẩn bị mừng, cho bọn trẻ đi theo lựa quà, tự gói lấy, chỉ cho chúng xem ngày ấy trên lịch, cốt ý tập cho trẻ hiểu rõ tầm quan trọng của những ngày này. Đối với trẻ đó là một trò chơi lý thú mà chúng được phép "chơi" chung với mẹ. Đến ngày sinh nhật của ta và ngày cưới ta cũng cứ thế nhắc nhở cho chúng để chúng "nhắc khéo" với bố. Ngoài ra Thùy chớ mất công giận dỗi và lớn chuyện với anh ấy vì như vậy chỉ làm cho

người “quê” và bực bội thêm thôi. Nếu chồng của Thùy (và những ông chồng có tật hay quên) có đọc mục Chị Em Tâm Sự thì tôi có lời nhắn sau: mỗi năm khi mua lịch sổ tay, các anh nên ghi ngay vào sổ những ngày sinh nhật và ngày cưới, để đến ngày ấy đã có cuốn sổ nhắc chúng ta rồi, các anh khỏi sợ quên. Điều cuối cùng tôi muốn nói với các anh là các anh không cần phải mua sắm quà đắt tiền chi mà sợ “lủng” ngân sách gia đình. Chị em chúng tôi nhiều khi chỉ một cành hoa hồng nhỏ cũng đủ cảm động, một câu nói âu yếm cũng đủ cho chị em chúng tôi quên cảnh con la con khóc cả ngày đấy mấy anh ạ. Chúc Thùy và anh ấy nhiều may mắn nhé, thân mến.

*“Thưa chị Mộng Thường,
Chúng tôi có nỗi khổ mà chúng biết
nhiều bậc cha mẹ khác cũng mắc
phải. Con cái chúng tôi tuy được cha
mẹ dạy dỗ kỹ càng, chúng vẫn nói
tiếng Việt pha trộn với tiếng Na Uy,
nghe trái tai vô cùng, chị có “mẹo
vật” nào không?
Người cha khổ tâm.”*

Người cha khổ tâm thân mến,
Nhiều người chia sẻ nỗi khổ tâm của
anh, trong đó có cả người viết! Trẻ
con sinh đẻ ở Na Uy thì dù ta có dạy
cách mấy chúng vẫn rành tiếng Na
Uy hơn, và tôi cho đó là việc tự nhiên,
rất dễ hiểu. Tôi hoàn toàn không
đồng ý với những người dùng phương
pháp đánh đập và hình phạt để ép trẻ
chỉ nói tiếng Việt, vì như thế chỉ làm
cho trẻ ngán sợ tiếng Việt hơn, hậu
quả vì vậy lại ngược với ý ta muốn.
Trẻ không những nói tiếng Na Uy
giỏi mà còn thấu hiểu tiếng người
qua phong tục, tập quán, văn hóa, đó
là do sự sinh hoạt hằng ngày, trẻ phải
sử dụng tiếng người. Ngược lại tiếng
Việt đối với trẻ lại là ngôn ngữ “phụ”.
Anh nên nhớ ngôn ngữ ta dạy trẻ
chưa chắc là thứ ngôn ngữ người Việt
sử dụng tại Việt Nam hiện nay, lý do:
ngôn ngữ và phong tục tập quán thay
đổi theo thời gian và môi trường. Anh
có để ý rằng những người bạn đồng
hương ta vừa mới qua Na Uy, họ
dùng những danh từ “mới” ta nghe
rất lạ tai hay không? Và nếu ta có
dị tiếp xúc với những người lớn tuổi
sinh sống ở Âu Mỹ lâu năm (di dân
trước năm 75) anh sẽ thấy họ dùng
danh từ rất “xưa”. Một ví dụ nhỏ:
danh từ “quê một cục” của thập niên

70 nay đã cũ rồi, ngày nay chẳng mấy
người ở Việt Nam nói câu này nữa!
Trở lại vấn đề dạy trẻ tiếng mẹ đẻ,
tôi nghĩ không có phương pháp nào
hơn phương pháp nhắc nhở. Nhiều
khi trẻ không biết danh từ tiếng Việt,
phải mượn tạm tiếng Na Uy, vậy việc
quan trọng là dạy cho trẻ đủ danh từ
Việt và Na Uy để trẻ dùng ngôn
ngữ kiểu “trộn dầu giấm”, chính
chúng ta cũng phải tránh sử dụng
lẫn lộn tiếng ta tiếng người. Đã bao
nhiều lần ta nghe những câu đối
thoại tương tự như sau:

— “Chị ơi, hôm nay chị có đi “bu-tích”
không?

— Không, hôm nay tôi bận xuống
“xen-trum” đi mua quần áo rẻ đây!

— Quần áo rẻ chị mua ở đâu? Cho
tôi đi với! Chị định đi xe nhà hay đi
“tê-ban”?

— Đi “tê-ban” chứ! Tới phố rồi mình
còn phải đổi xe “trích” nữa. Nhưng
tôi chưa đi bây giờ đâu, còn phải đưa
thằng nhỏ đi “cồng-trôn” nữa!...”

Anh thử tưởng tượng một người
không nói tiếng Na Uy sẽ hiểu hai
người kia nói về vấn đề gì không? Ta
chờ vợ la mắng trẻ khi trẻ nói tiếng
Na Uy, hãy tự mắng mình trước!!!

Mẹo Vật

- Khi đi mua son bạn nhớ thử trên ngón tay cái, chớ thử trên bàn tay. Đó chính là vì màu da ở ngón tay cái giống màu môi của ta nhất. Ngoài ra ta chớ quên chạy ra ngoài tiệm để có thể nhìn thấy được màu thật sự của son vì trong tiệm ánh đèn đôi khi làm màu son khác đi nhiều.
- Bạn có để ý khi chuốt viết chì kẻ mày, mắt và môi, viết hay gãy vì đây là những loại chì rất mềm. Muốn tránh việc này bạn chỉ cho viết vào tờ giấy vài ba phút, chì sẽ cứng lên, chuốt rất dễ!
- Chị em mình trước khi khai hoa nở nhụy phải lo sắp xếp mọi thứ trong nhà cho đầy đủ. Một trong những chuẩn bị trước khi khăn gói đi nhà thương là... uốn tóc! Tại sao? Thưa đó là tại vì không ai muốn có bộ tóc sơ xác trong thời gian nằm lửa (ở Na Uy thì nằm lò sưởi!). Khoảng chừng hai, ba tháng sau khi sanh mình bắt đầu rụng tóc, mái tóc mây thuở nào bỗng chốc lơ thơ vài sợi và thẳng thừng trông khó coi. Nhiều chị em vội đi đặt giờ uốn tóc mà không biết được một

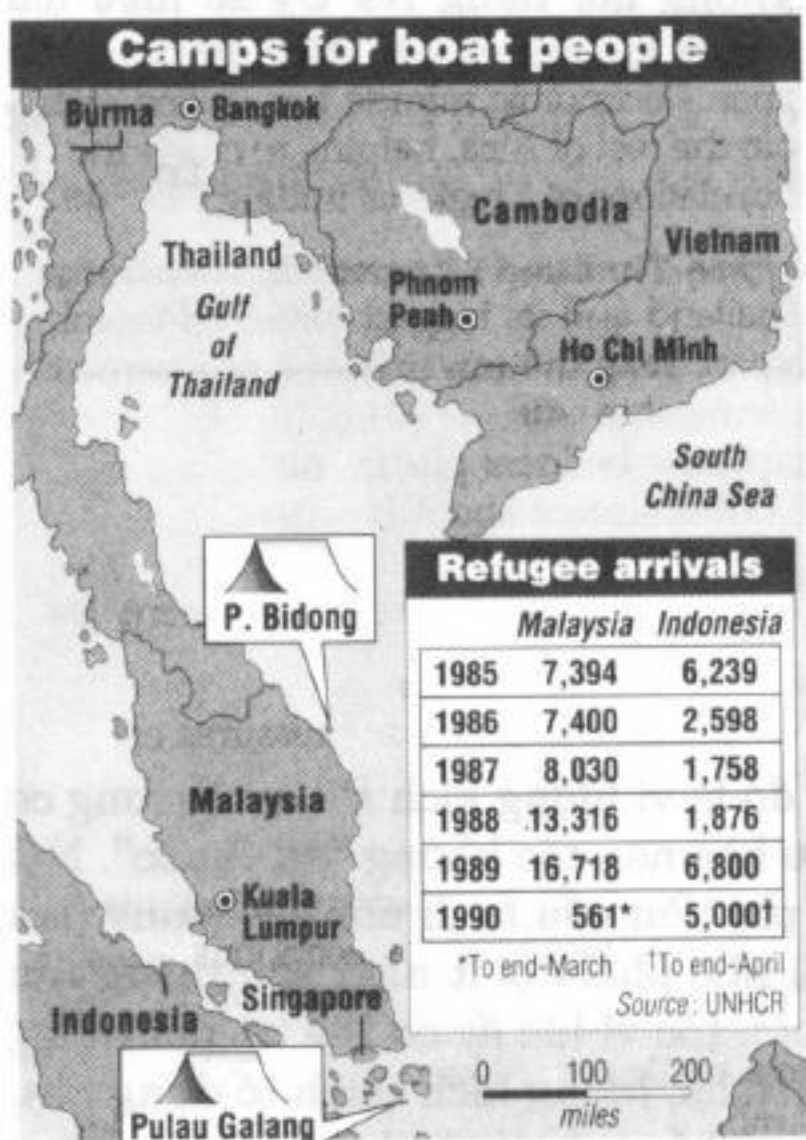
việc quan trọng: đó là vì lượng kích thích tố trong cơ thể vẫn chưa điều hòa nên tóc không “ăn thuốc”. Nói nôm na là chỉ tổ phí tiền nếu ta đi uốn tóc trong thời gian này. Các chị nhớ phải đợi ít nhất sáu tháng sau khi sanh hãy đi uốn tóc vì lúc ấy cơ thể ta mới tương đối bình thường trở lại, lượng kích thích tố dung hòa, mái tóc ta mới bóng bẩy trở lại và chịu ăn nếp.

- Rau thơm mua tại các tiệm thực phẩm Á châu tại Na Uy thường phải qua một cuộc hành trình dài trước khi tới tay của ta. Các loại rau thường lại tới nhằm lúc đầu tuần hay giữa tuần, làm cách nào để giữ rau cho tươi cho đến cuối tuần? Rất giản dị. Các chị hãy lật bỏ những lá hư thối, rửa sạch sẽ, cắt bớt phần cuối cọng rau, cho vào một ly cao (hay bình hoa) đựng nước rồi phủ một bao ny lông lên, cho nguyên ly vào tủ lạnh ở ngăn cuối cùng (ít lạnh nhất). Nhớ đừng túm chặt bao mà để hở một tí để hơi nước bốc thoát được. Nếu rau còn tươi khi mua thì phương pháp này sẽ giữ rau được khoảng một tuần.

Bidong đang vào mùa bão, biển thường xuyên cuồng nộ với những cơn gió lớn thét gào, kéo theo những trận mưa tầm tã u buồn. Thiên nhiên như cũng muốn họa thêm vào khúc nhạc bi thương mặc niệm cho số phận thuyền nhân.

Gần hai năm qua, Bidong không còn là chiếc phao cứu tử, không còn là điểm hy vọng, điểm đến cho những con thuyền mỏng manh lênh đênh trong bão tố nữa. Vì chính sách xua đuổi thuyền nhân của Mã Lai, nên từ lâu không còn thuyền nào được tiếp nhận. Hành trình của những con tàu vượt biển sẽ phải xa hơn, nguy hiểm hơn. Nhưng con số thuyền nhân đến Nam Dương vẫn liên tục gia tăng. Điều đó nói lên ý chí khao khát tự do của người tỵ nạn Việt nam không có hiểm nguy nào có thể làm run sợ.

Trước lễ Giáng sinh năm ngoái một ngày (1990), một con thuyền nhỏ bé len lỏi theo ánh đèn le lói trên đảo đã bất ngờ “đột nhập” vào bãi

biển khu C lúc 22 giờ đêm. Họ được người trên đảo ủa ra tiếp cứu bằng cách đập vỡ ngay con thuyền để cảnh sát Mã lai không có thể ép buộc họ tiếp tục ra đi. Ông Eric, nhân viên Cao ủy khi được thông báo đã hốt hải chạy ra bãi biển: 10 người lớn, 7 trẻ em. Ông bắt chợt ôm choàng lấy những con người nhỏ bé đứng cảm này. Họ cũng ôm lấy ông, con người phương Tây đầu tiên mà họ gặp trong nước mắt ngay sau khi vượt

Vĩnh biệt Bidong...

Trương Hồng Sơn

thoát khỏi tay thần chết.

Tôi không dẫn được xúc động khi chứng kiến cảnh ấy, nước mắt chực trào ra. Tôi thầm suy đoán rằng trong lòng người mới đến hẳn như vui mừng lắm tưởng như cánh cổng thiên đường đã mở ra trước mặt. Nhưng họ có ngờ đâu chỉ ngay trong ngày hôm sau trong lúc tả tơi chưa hoàn hồn lẫn xác thì họ đã được lệnh rời đảo khi trời chưa sáng. Trước đó một tháng Lâm văn Hoàng đã tự sát để phản đối thanh lọc bất công vô nhân đạo. Niềm xúc động và phần uất chưa nguôi trong lòng người ở đảo thì hôm nay đồng bào giết mình thảng thốt khi nghe tiếng loa buộc những người mới đến phải rời đảo hấp tấp, vội vàng! Do đó đồng bào đã thức dậy chạy xuống cầu Jetty, người tặng tem thư, kẻ tặng thức ăn, tiền bạc, với những chỉ dẫn dần dần... rồi bất lực nhìn họ rời đảo ngơ ngẩn, hoang mang. Hơn mười tháng trôi qua không rõ những người này hiện ở đâu?

Việc xảy ra đã lâu nhưng tôi vẫn mãi vương vấn trong đầu ba hình ảnh tương phản nhau ở chính một con người:

— Cao ủy Eric hiện ra như một thiên thần giữa đêm khuya ôm choàng những người lớn, trẻ con, xác xơ, hôi hám...

— Cũng chính Cao ủy Eric lạnh lùng thần nhiên như một công an không nhếch mép khi phát biểu:

- Nếu không được công nhận tỵ nạn chính trị thì quý vị không còn đường nào khác hơn là quay về Việt Nam.

— Và cũng chính Eric là người đầu tiên tiếp đoàn biểu tình, tuyệt thực của đồng bào Bidong bằng cách tịch thu tất cả những biểu ngữ đem đi đốt!

Phải chăng đó là một hình ảnh tượng trưng làm tôi nhớ đến một

nhận định: “Nước Mỹ không có bạn, không có kẻ thù, chỉ có quyền lợi nước Mỹ mà thôi”. Ấy thế sau 16 năm nằm bầm dập trong chế độ CS, một số người hiện ở trại trước 75 từng có địa vị, quyền chức trong chế độ VNCH, đến nay vẫn còn mơ ngủ trong ảo vọng địa vị, quyền chức như xưa!

Điều mâu thuẫn trở trêu là họ thích tự hào, thích xưng tụng là chiến sĩ. Nhưng trước cuộc hiển ấu mới cho tự do nay diễn dưới hình thái khác. Cuộc chiến từng trải của họ, cần sự dũng cảm thì họ lại khoan tay đứng nhìn vì một lẽ giản đơn là họ biết chắc chiếc vé tự do đã nằm sẵn trong tay họ. Vì thế người Bidong đã thức tỉnh hơn, không than vãn, không chờ đợi, không trao gởi số phận mình cho những kẻ mai đây sẽ thần nhiên ra đi bỏ mặc người ở lại. Thiếu nhi cũng biết cầm cờ tổ quốc đứng biểu tình trong mưa bão, trong khi cựu thiếu tá dù đã bị đánh rớt thanh lọc lần thứ nhất cũng không hề dăm bèn mảng ến khu vực biểu tình. Người càng cao chức vụ, càng e dè lánh xa đấu tranh. Đó là thực trạng đau lòng khi phải nói đến!

Những người lính cũ như Hà văn Thảo, trái tim đôi mươi rực lửa như Phạm văn Kiệt hoặc cô nhi Đồng chí Thắng. Những cái tên Việt nam thật bình thường đã vươn lên làm biểu tượng cho ý chí bất khuất và quyền được làm người tự do của hàng vạn đồng bào tỵ nạn trong cuộc tuyệt thực biểu tình liên tục 7 ngày đêm tại Pulau Bidong do Phong trào đấu tranh bảo vệ nhân quyền, lãnh đảo và tổ chức. Người Bidong không thể quên hình ảnh xúc động của quý vị linh mục, cố vấn ngoại quốc có mặt bên cạnh đồng bào thăm lặn, cũng như công khai ủng hộ các cuộc đấu tranh vì tự do. Lịch sử Bidong cũng đau lòng ghi nhận một số người mang danh đi tỵ nạn chính trị, nhưng hết sức thờ ơ, hoặc vì sợ sệt cho hồ sơ thanh lọc của mình, hoặc vì đố kỵ cá nhân đối với những người lãnh đạo phong trào. Hay vì bám víu các chức vụ trên đảo nên e ngại rằng dính líu đến các cuộc đấu tranh sẽ mất đi chỗ nấu nướng với chút quyền lợi và hư danh.

Sống văn hóa và đấu tranh là hai

mặt song song thể hiện nét đặt thù tị nạn của người Việt tị nạn Bidong, mà theo lời nhận định của nhiều người ngoại quốc làm việc tại đảo thì Bidong là một trại tị nạn đã xây dựng được một đời sống tạm thời nhưng tốt đẹp nhất so với các trại khác ở Đông nam Á.

Sau những hoạt động đấu tranh quyết liệt nhưng được tổ chức trong một tinh thần kỷ luật tuyệt đối ôn hòa và bất bạo động. Bidong đã nhanh chóng phục hồi cuộc sống bình thường. Bidong thống khổ mà đáng yêu đáng quý như vậy, nhưng Bidong sắp phải giải tán vào cuối năm 91. Không phải vì tất cả người Việt đã lên đường định cư mà người Bidong sắp vĩnh biệt Bidong. Tiếp tục một chặng hành trình trên con đường lưu vong mịt mù mà không ai biết được sẽ về đâu? Tự do hay phải về với ngục tù.

Rồi đây những chuyến tàu cuối cùng sẽ rời bến. Giã từ tất cả! Bidong cất bước lên đường với biết bao bịn rịn tiếc thương ngay cả căn nhà chật ních khốn khổ nhưng đã ghi lại biết bao kỷ niệm. Không còn những bàn tay vẫy chào đưa đón nữa. Chỉ còn những cây thánh giá nhỏ xíu trên đồi nghĩa trang ưu buồn, lặng lẽ nhìn nhau trần trối, vĩnh biệt!

Trong tâm trạng đau buồn, chua xót vì nỗi lo sợ. Trong tâm trạng đau buồn, chua xót vì nỗi lo sợ trước kết quả thanh lọc gắt gao. Nhưng Bidong vẫn hừng hực sức sống với cuộc triển lãm văn hóa nghệ thuật Việt nam, dù chính những nghệ sĩ đang hòa lên lời ca tiếng nhạc tuyệt vời ấy, có người đã bị đánh rớt thanh lọc hai lần. Và nối tiếp nhiều đêm văn nghệ khác với sự góp mặt của các bạn Mã lai và các cố vấn thiện nguyện trên đảo. Đặc biệt nhiều người ngoại quốc đã hát những bài

hát bằng tiếng Việt thật dễ thương trong tiếng vỗ tay hoan nghênh nhiệt liệt của đồng bào. Điều đó chứng minh tình người Việt nam thấm sâu và vượt lên trên mọi khác biệt của màu da, dân tộc.

Giã từ Bidong, không chỉ người tị nạn Việt nam cảm thấy buồn mà sợi dây nhân ái hình thành cuộc sống đã khiến tất cả người Mã, người ngoại quốc khác làm việc tại đảo đều cảm thấy xao xuyến. "Good bye Bidong" là tên một bài hát do linh mục Jant sáng tác, đã được nhanh chóng phổ biến với giai điệu sôi nổi và tình cảm lưu luyến.

Hơn 300 ngôi mộ của những đồng bào bất hạnh bỏ mình tại Bidong, tọa lạc ở hai đồi thuộc khu G và F từ lâu hoang phế, tiêu điều. Nay đã được đồng bào góp tiền bạc, công sức chỉnh trang. Một bia lưu niệm đã xây dựng xong sau những buổi lễ cầu siêu. Một đài tưởng niệm với ý nghĩa ghi ân lòng nhân đạo của thế giới và vương quốc Mã lai đã cứu vớt gần 300.000 thuyền nhân Việt nam, đang được dự trù xây dựng trước khi Bidong vĩnh viễn không còn bóng dáng thuyền nhân.

Trên ngọn đồi nghĩa trang đã được phát hoang sạch sẽ, khói hương nghi ngút. Những tấm lưng trần của các cựu Trung tá, Thiếu tá chen lẫn màu áo cà sa của quý sư sãi, linh mục, bên cạnh những bao xi măng, bao cát, tảng đá... được chuyển từ bãi biển lên đồi cao bởi những cánh tay hồ hởi của đội ngũ thanh niên. Sau hơn hai tuần lễ làm việc tích cực, hai khu mộ hoang phế đã sạch đẹp, khang trang. Có lẽ linh hồn của những người bất hạnh cũng ấm áp đôi phần.

Trước việc nghĩa, người Bidong đã chung lưng đấu cật lại với nhau, những giọt mồ hôi cảm thông đã dẫn dắt những ánh mắt xa lạ đến nơi gần gũi nhau hơn. Câu hỏi chung trong đầu mọi người là phải làm được những gì để mai đây Bidong trở thành nơi du lịch của khách ngoại quốc như chính phủ Mã dự trù, thì chúng ta còn lưu lại

được những gì gọi là văn hóa Việt nam mà không hổ thẹn. Trong khả năng giới hạn của mình, người Bidong không từ nan bất cứ việc gì có thể đem lại được danh dự cho hai tiếng Việt nam.

Hơn một thập niên qua, Bidong tên của một hòn đảo nhỏ bé hoang vu bỗng trở thành một trong những điểm son của thế giới tự do. Nhưng tiếc thay, trong lúc bộ óc con người không ngừng lớn lên, với biết bao tiến bộ vượt bậc về kỹ thuật và khoa học, thì trái tim nhân đạo không lớn thêm chút nào mà còn thu nhỏ lại, khiến cho thiên anh hùng ca của những chiến sĩ Tự do đạo đầu bằng những giai điệu vang động thế giới, bằng sự kiện vinh danh thuyền nhân Việt nam, thì nay lại kết thúc bằng khúc nhạc bi thương, ai oán...

Sự kiện trại tị nạn Bidong giải tỏa, dấu hiệu khởi đầu cho dự định chấm dứt lịch sử tị nạn Việt nam. Tôi nhớ đến một câu chuyện Phật giáo: "Có một người tu mãi mà không thành đạt chỉ vì thiếu kiên nhẫn. Được một vị chân tu chỉ bảo: Ông phải tìm đến một bến sông làm người đưa đò. Khi nào người khách thứ một trăm được sang sông thì ông sẽ đắc đạo. Y lời, ông đưa được người khách thứ 99 sang sông, nhưng đến người thứ 100 thì ông không còn đủ kiên nhẫn và còn chười mắng người này. Người khách bỗng hóa nguyên hình là Đức Phật. công tu củ người lái đò đành bỏ biển.."

Hiện nay chế độ cộng sản rõ ràng đang tan rã cáo chung ở Đông Âu và ngay chính Liên Xô. Việc cộng sản Việt nam sẽ "từ trần" là một quy luật. Vấn đề chỉ còn là thời gian. Nhưng thật đáng tiếc khi vị sư Cao ủy tị nạn đã không đủ kiên nhẫn để đưa người khách thứ 100 sang sông!

Tệ hại hơn vị sư ngày xưa, vị sư Cao ủy hôm nay, đã nhấn tâm dim người khách thứ 100 xuống sông bằng hành động tiếp tay với bạo quyền Việt cộng xây thêm những trại tù ở Việt nam. Ôi! quý vị thừa hiểu Việt nam là một xứ sở nhỏ bé đã có sẵn một số lượng nhà tù kỷ lục thế giới. Tù Pháp, tù Mỹ, tù Việt nam cộng hòa, tù Việt cộng và hôm nay sắp có thêm những nơi mệnh danh "Trung tâm tiếp cư" Một hình thức trại tù kiểu mới dành cho thuyền nhân Việt nam bị cưỡng bức hồi hương sau những năm dài chôn vùi cuộc đời trong trại tù tỵ nạn.

Thế giới tự do đang tự xé đi những trang sử sáng ngời lòng nhân đạo. Tự bôi đen khuôn mặt bác ái, nhân quyền của lý tưởng tự do mà quý vị hằng tự hào khen ngợi.

"Cái gì của César hãy trả cho César" Câu nói giờ đây được hiểu một cách bi thương: "Tù nhân chính trị của Việt cộng hãy trả lại cho Việt cộng giam giữ!".

— Bidong của những người 13 năm tù cải tạo, 3 năm tù Bidong, vẫn còn tù...

— Bidong của những thiếu phụ chờ chồng mãn án "ngụy" giờ đây đã quá tuổi xuân thì, nên mỉm cười e thẹn lần mừng vui khi cho chào đời đứa con ngay trong trại tỵ nạn đây thiếu thốn - Phải cho ông ấy đứa con thôi chú ạ! Ông nói già rồi mà không biết chừng nào mới định cư.

Còn người chồng tóc bạc trước tuổi thì tếu hơn: Mã lai không cho tàu Việt nam mình cập bến thì mỗi tháng dân mình cũng cho một ... trẻ em âm thầm cập bến Bidong vậy!

— Bidong của những mối tình nam nữ tuyệt vời nảy nở trong đau thương, nhưng rồi kẻ ở người đi vì con dao thanh lọc chia lìa.

— Bidong cũng điểm xuyết thêm những bông hoa tình yêu đặc sắc với vài mối tình Mã-Việt, nhưng vì luật lệ nghiêm khắc của Hồi giáo, các chàng trai Mã đành ngẩn ngơ tiếc

nuôi, lưu luyến dõi theo bóng dáng yêu kiều của những người con gái Việt nam ra đi không hẹn ngày trở lại.

— Bidong của những xẻ chia, lo lắng, dùm bọc. Không thể nào quên.

— Bidong của những đêm đốt lửa đấu tranh, dậy sớm biểu tình.

— Bidong của những thuyền nhân cực kỳ dũng cảm, đã lén lút, bí mật đóng thuyền trên đảo vượt biên lần nữa, nhưng chẳng may bị bắt lại sau 4 ngày lênh đênh.

— Bidong của những người lính Việt nam cộng hòa cầm súng chống cộng sản, thương tích còn vương đầy thân thể nhưng vẫn không được xem là tỵ nạn chính trị!

— Bidong của những cô nhi chăm

chỉ thêu những chiếc khăn "Hãy cứu chúng cháu! Các cô chú ơi!" Những chiếc khăn ấy không gởi được đến nơi vì lòng nhân đã khô cạn.

— Bidong của những đêm thơ văn quện trong tiếng sáo gọi nhớ quê hương tha thiết.

— Bidong của những thềm khát từng tờ báo hiếm hoi lọt qua mạng lưới kiểm soát gắt gao vào được Bidong, để người Bidong không cảm thấy mình đang sống ở một bộ lạc bị bỏ rơi.

Ôi! Làm sao tôi nói hết Bidong của tôi. Bidong ngổn ngang trăm

mối đau thương mà tuyệt vời. Tôi bỗng hận mình tài hèn sức mọn. Cảm bút mà chẳng nói được bao nhiêu.

Ở Bidong chân trời tự do bị khuất mất trong tầm mắt vì biển xanh vây bủa. Thì mai đây ở Sungai Besi, nơi người Bidong sắp đến, tự do nằm khuất bên ngoài hàng rào và những bức tường cao khỏi đầu người. Ở Bidong, người ta còn hồi hộp, hy vọng chờ đợi kết quả thanh lọc. Nhưng khi đến Sungai Besi thì rồi đây chỉ còn lại những người đã bị từ chối. Điều gì sẽ xảy ra cho họ....

Người ta có cả một đời để sống, để vui chơi, nhưng chỉ có được một ít phút giây để dũng cảm đấu tranh, ngẩng mặt đứng thẳng làm người. Nếu cho tôi là cao ngạo, tôi sẽ nói rằng: Sau gần 3 năm ở đảo, hiện nay vấn đề đậu rớt thanh lọc đối với tôi không còn ý nghĩa hạnh phúc nữa. Bởi tôi đã tìm thấy ý nghĩa đích thực của hạnh phúc trong những ngày cùng đồng bào đấu tranh cho tự do của mọi người trại Bidong. Ngọn lửa đấu tranh bất khuất sẽ được tiếp tục đốt lên ở Sungai Besi. Đồng bào ơi! Chúng ta hãy xóa tan đi những nghi kỵ nhỏ nhen làm chia rẽ sức mạnh đoàn kết. Không ai có thể cứu chúng ta nếu trước nhất chúng ta không biết tự cứu chính mình vì "Tự do không ai ban bố cho những tâm hồn nô lệ".

Vĩnh biệt Bidong! Cho tôi gởi những nụ hoa hồng đến các vị linh mục, các vị nữ tu là thiện nhân của chúa Jesu luôn ở bên cạnh người tỵ nạn thống khổ Bidong. Xin cảm ơn tất cả tấm lòng từ mọi màu da, mọi tôn giáo, mọi quốc tịch đã để lại những dấu ấn không bao giờ phai nhạt trong trái tim người tỵ nạn Việt nam. Vĩnh biệt Bidong!... Vĩnh biệt.

Bidong, mùa bão cuối năm 91

● Trương hồng Sơn.

Vượt Sóng nhấn tin

Lưu ý!!!

Sang năm 92 Vượt Sóng sẽ phát hành vào những tháng lẻ
(Giêng, ba, năm, bảy, chín và mười một)
Quý vị có bài vở, quảng cáo, nhấn tin... cho Vượt Sóng số tới
xin gửi đến sớm để tòa soạn tiện sắp xếp.

Trong số này Vượt Sóng nhận được thơ từ, bài vở và báo chí của: ông Tùy Anh (Đức), ông Trương hồng Sơn (Pulau Bidong), ông Võ như Hân (Na uy), Nguyễn minh Khánh (Sungei Besi), ông Trương vô Kì (Sandnes), bà Nguyễn kim Cang (Bỉ), ông Nguyễn hữu Nhật (Na uy), bà Nguyễn thị Vinh (Na uy), tập thơ "Mùa gặt giữa hư vô" của nhà văn Dương Kiên, báo Hy vọng (Bỉ), báo Làng văn (Gia nã đại), báo Quê mẹ (Pháp), ông Hoài Mỹ (Bergen), bà Vũ thị Nguyên (Bergen), ông Nguyễn văn Cường (Bergen), ông Phùng vi Cường (Sarpsborg), bà Nguyễn thị Đoàn.

Ông Trương hồng Sơn (Pulau Bidong):

Ông Sơn mến, ông không muốn VS gọi ông bằng ông thì VS xin được gọi ông bằng anh. Sao ông, ý quên anh khoái chưa? Thật ra nếu được gọi anh với những bạn đồng tuổi thì dễ ăn dễ nói hơn. "Vĩnh biệt Bidong!!!" của anh tuyệt lắm đó. May mà bài của anh về kịp số này, nếu không mà để lại số sau thì nguội mất. Chúc anh và đồng bào bên ấy được nhiều may mắn. Kỳ rồi có một số báo Vượt Sóng số 5-91 bị trả về lại. Anh xem lại địa chỉ cũ còn gửi được không? Hay mấy chú Mã "bế môn tóa cảng"?! Rất trông tin của anh.

Ông Hoài Mỹ (Bergen):

VS hân hoan đón mừng sự cộng tác của ông. Ông "mở hàng" hên quá! Gần lúc báo lên khuôn, thì VS nhận được khá nhiều thơ từ bài vở của những cây bút quen thuộc. "Quyên" đã đi trong số này. VS tin chắc độc giả phải mê "Quyên". Mong nhận được nhiều "Quyên" như vậy. Chúc ông cùng gia quyến một mùa Giáng Sinh vui vẻ.

Ông Nguyễn hữu Nhật (Oslo):

Được những bạn cũ trở lại phụ giúp và còn thêm sự hỗ trợ của ông và phu nhân Nguyễn thị Vinh, VS như cọt thêm cánh! Những bức tranh độc đáo của ông sẽ lần lượt ra mắt độc giả VS vào những số tới. Tiếc thơ ông đến khi Vượt Sóng đang layout mục lục(!), nên không

cách nào đưa những vần thơ bóng bẩy của ông cũng như "Quê nhà..." của bà đến độc giả VS số này, mong nhiều thông cảm. Sẽ liên lạc ông và bà sau. Chúc ông bà một mùa Giáng Sinh vui vẻ và hạnh phúc nơi "đất mới" Oslo.

Ông Nguyễn văn Cường (Bergen):

VS bị nhiều người trách sao không nhận được báo. Cũng hành chánh lúng cùn mà ra cố sự. Ông không phải là người duy nhất không có số báo rồi, kính mong ông thông cảm. Ninh Thuận... (tuyệt lắm) đã theo số này. VS tính cho chạy lại Vũng Rô, ý ông ra sao? Rất mong tin của ông. Chúc ông vui khỏe và liên tục cho độc giả Vượt Sóng thăm những danh lam thắng cảnh Việt nam. Nhiều độc giả thư về mến mộ những vần thơ và những danh lam thắng cảnh qua bút pháp của ông. Kính.

Thím Nguyễn kim Cang (Bỉ):

Cảm ơn thím đã lo lắng và tặng VS 1.000 quan Bỉ. VS luôn nhớ và quý mến gia đình chú Ca (VS quen gọi lúc chú Ca sang đây). Mong có dịp được gặp thím. Đám tang của chú, VS nhận được tin quá muộn, nên không tiễn được. Nghĩ đến vẫn còn tiếc nuối và nhớ chú vô cùng. Cầu chúc gia đình thím nhiều may mắn. Kính.

Nhấn tin

Bùi Xuân Chương, nay ở đâu trong vùng Bắc Âu? **Bùi văn Quý** hiện đang cư ngụ tại Toronto muốn liên lạc.

Xin liên lạc qua anh **Nguyễn hoàng Thân**, Halverg 17C, 64151 Katrineholm - Sverige.

ĐIỆU CA HUYỀN HOẶC

Sa Vi

Lúc Cát Xuyên và Hùng Nhân vào đến hành lang, trong bóng đêm mờ tối chập chờn, nàng cảm nhận nhiều hơn là nhìn thấy rõ ràng vóc dáng nhỏ bé khắng khiu ngồi lặng yên ở chân thang lầu. Thật nhẹ êm nàng đi đến ngồi cạnh Mỹ Chinh. Lời hát, tiếng đàn cùng những tràng cười dòn tan từ phòng khách vọng ra nghe rõ mồn một, Mỹ Chinh tất nhiên đã nghe nhận. Cát Xuyên khẽ vịn tay cô gái, lòng chuẩn bị sẽ bị xua hất khước từ nhưng Mỹ Chinh vẫn bất động.

— Tiệc thích không em? Nàng hỏi gọi chuyện. — Em lựa chỗ này để ngồi coi thật... đặc biệt quá! Trống trải gió lùa như vậy em không ớn lạnh sao?

Mỹ Chinh khẽ lắc đầu.

— Nhưng chị thì lại nghe lạnh quá! Nàng làm bộ rùng mình. — Mà nếu lỡ chị bị cảm thì sẽ không hát được, phụ lòng tất cả mọi người chờ đợi mất.

Lòng như mở cờ vì cảm thấy đã tìm được đúng đề tài để bắt chuyện, Cát Xuyên cười nhẹ một tiếng, tiếp lời. — Chị hồi hộp quá... em thấy có điên không? Hồi đó hát ở quê nhà thì dễ vì ai chị cũng quen biết hết, thật gần gũi thân ái. Nhưng giờ ở đây thì chị lại không có được mấy người là bạn, mà bên trong ấy gần như toàn là người lạ. Phải chi mà bên trong ấy chị có được một người bạn thì tình thế đã khác rồi.

Thật từ tốn nàng đứng lên đưa tay cho Mỹ Chinh.

— Vào trong nghe chị hát nghe, nàng bảo. — Chị bớt sợ nếu có em ở cạnh.

Nàng đứng đó, chờ đợi, bàn tay đưa ra mời gọi. Chờ đợi, để nghe nhịp tim đập mạnh trong lồng ngực. Chờ đợi, để chỉ nghe tích tắc của khoảnh khắc chờ đợi đọng lại thành thế kỷ. Chờ đợi, hy vọng. Chờ đợi, mong mỏi. Chờ đợi, chờ đợi và... cuối cùng, bàn tay nhỏ giá lạnh của Mỹ Chinh ngập ngừng nắm lấy tay nàng. Cát Xuyên thở ra, nắm chặt tay cô gái. Rồi bỏ vùng tối hành lang, tay trong tay, cả hai đi vào phòng khách rộn ràng ánh sáng.

Cát Xuyên mừng thầm khi nhận thấy mọi người đều vẫn bình thản, không một ai nhốn nháo quay lại nhìn khi nàng và Mỹ Chinh đi vào.

Cả hai ngồi xuống một chiếc ghế dài sờn cũ còn trống chỗ. Có đủ mặt tất cả mọi người: những người đang cư ngụ tại Trung tâm, Song Liên, Ý Ân, một vài người bạn của chị ấy mà Cát Xuyên cũng đã có gặp qua, toàn bộ nhân viên đài truyền hình. Và tất cả đều đang háng say đồng ca ngân vang.

Chừng bài hát dứt và tiếng cười reo tạm lắng dịu, Ý Ân đứng lên, vẫy gọi Cát Xuyên. Nàng buông tay đang nắm Mỹ Chinh, len lỏi lách tránh những người ngồi dưới đất đi về phía cuối phòng.

— Cô ấy đây rồi quý vị! Ý Ân nói lớn. — Đến hơi muộn màng một chút nhưng có còn hơn không! Anh cởi cây đàn đang mang trao cho nàng với nụ cười tươi.

— Giờ đến phiên cô đó cô nhỏ.

Cát Xuyên ngồi xuống chiếc ghế trống ai đó đẩy ra, miệng khô ran và tim đập nhanh như muốn nhảy khỏi lồng ngực.

— Đây là một bài hát mà tất cả quý vị đều biết, nàng nói, giọng thoáng run. — *Thuyền mây*.

Mọi người lặng im khi nàng hát nhưng đến điệp khúc, với sự hướng dẫn của Ý Ân, tất cả đều hòa lời hát nhịp theo. Những tràng pháo tay tán thưởng nồng nhiệt kéo dài như không dứt. Cát Xuyên biết mình phải hát thêm nữa, ngập ngừng cuối đầu chào. Nàng liếc nhìn về hướng Mỹ Chinh, lòng nhẹ mừng khi thấy cô gái vẫn còn ngồi đó.

Hát xong liên tiếp một loạt bài quen thuộc, Cát Xuyên định ngừng nhưng mọi người lại ăm ỉ đòi nghe thêm.

— Hát thêm chút nữa đi mà, bà Lâm năn nỉ. — Sắp đến giờ mấy đứa nhỏ phải đi ngủ rồi. Cho tụi nó nghe thêm một bài gì nhẹ ru đi.

Thật nhanh Cát Xuyên lược sơ trong đầu những bài hát nàng biết. Nàng khảy dây đàn, dạo thử một điệu rồi ngừng lại, ngần ngại do dự. Điệu nhạc gợi nhớ lại chuyện cũ. Liều lĩnh lắm khi chọn bài này, sự việc đã tệ hại có thể còn bị thảm hại hơn nữa, nhưng cũng biết đâu... Có thử mới biết!

— Giờ đây xin cống hiến quý vị bài hát ưng ý nhất của tôi, nàng cất tiếng giới thiệu và cố nở nụ cười. — *Mộng du*.

Tránh không nhìn Mỹ Chinh, Cát Xuyên dạo nhạc mở đầu rồi nàng cất tiếng hát, hát bài dân ca xa xưa trữ tình với tất cả thương yêu triu mến.

— *Khi nào đó em lẻ loi một mình, và đêm đen không ánh sáng ngàn sao, và biển giận gào tung muôn sóng hờn, theo dấu cũ đường mòn em sẽ tìm đến bên anh nhờ tình tút tình yêu...*

Cát Xuyên hát và để hết tâm hồn vào lời ca, quên hết tất cả, kể cả Mỹ Chinh. Vũ trụ như không còn ai khác ngoài nàng và Hùng Nhân. Hùng Nhân với vẻ mặt trầm mặc, bí ẩn, đứng tựa tường ở cuối phòng, thật gần mà cũng thật xa. Không còn che dấu gì nữa, bao niềm thương nỗi nhớ chàng gợi dậy trong nàng bao lâu nay tuôn trào theo bài hát. Chân thật, nồng nàn tha thiết, bài hát là cõi lòng nàng, chờ mong ao ước được hiến dâng trọn vẹn cho người yêu dấu. Chàng có biết đâu chất ngất đong đầy nỗi đau thật sự khi nàng hát đến lời ca:

— ... *Thiếu vắng anh em thật sầu buồn...*

Bỗng có tiếng la thất thanh cắt ngang lời hát. Cát Xuyên giật mình ngưng bật. Cuống quýt hốt hoảng, hai tay xoắn chặt rồi loạn, Mỹ Chinh đứng bật dậy nhìn Cát Xuyên trừng trừng.

— Mỹ Chinh! Cô gái kêu lên, cả một trời đau thương triu sầu giọng nói: — Trời ơi, Mỹ Chinh!

Cát Xuyên trao vội cây đàn cho Ý Ân, chạy nhanh lại bên Mỹ Chinh. Minh Nam cũng đã đứng dậy, hốt hải.

Cát Xuyên nắm lấy tay Mỹ Chinh, nhìn sâu vào mắt cô gái và nói thật chậm, thật rõ:

— Em tên gì?

— Châu, Bảo Châu. Cô gái đáp, giọng khàn nhỏ nhưng Cát Xuyên nghe được tên.

— Và ai là Mỹ Chinh? Nàng ngừng một thoáng, rồi hỏi lại: — Ai là Mỹ Chinh hở Châu?

— Anh ấy đã chết, như người không hồn cô gái thần thờ đáp. — Trời ơi, anh ấy đã chết rồi! Cô gái bỗng nấc lên, rồi oà khóc tức tưởi.

Minh Nam đã đến bên cạnh. — Minh đưa cô ấy ra ngoài, anh bảo nhanh. — Cát Xuyên theo nữa. Doan đỡ tay kia của cô ấy nhé.

Cả hai dìu cô gái ra cửa. Loáng thoáng có nghe tiếng Ý Ân vang to, tập trung sự chú ý của mọi người về

phía anh. Trước khi cửa phòng khách được khép lại đã nghe tiếng mọi người bên trong ca vang.

Ngồi ở văn phòng, Bảo Châu bắt đầu kể lại câu chuyện đời mình trong lúc Doan đang bận rộn pha trà và gọi điện thoại mời bác sĩ. Thật thương tình: cô gái gặp quen Mỹ Chinh trong một buổi đại nhạc hội cách đây chừng một năm rưỡi. Hẳn chuyên đàn ghi-ta trong một băng nhạc nhưng có ý muốn đứng tự lập riêng mình như một nghệ sĩ hát nhạc dân ca. Chừng băng nhạc bắt đầu đi lưu diễn, Bảo Châu đã theo đi. Thời gian đầu, mọi việc đều xuôi trôi êm đẹp. Nhiều lần Mỹ Chinh có được cơ hội để trình diễn một mình. Nhưng dần

dần, khi thấy con đường danh vọng trong chớp mắt mà hần từng mơ mộng vẫn còn xa vời, Mỹ Chinh bắt đầu thay tâm đối tính, ngày càng thêm vị kỷ, cau có gắt gỏng.

Cuối cùng anh ấy bị đuổi khỏi băng nhạc, Bảo Châu xoay trong tay tách trà bốc khói. — Không trách được những người ấy vì Mỹ Chinh hoàn toàn không thiết tha gì nữa với băng nhạc. Sống chung với anh ấy cũng thật là khổ.

Cả một thời gian sau cô gái mới khám phá ra được nguyên nhân khiến Mỹ Chinh thay đổi. Một ngày nọ, tình cờ Bảo Châu tìm thấy trong ngăn tủ một ống chích. Cô gái đối chọi và nắn nỉ hần tìm cách từ bỏ. Mỹ Chinh hứa thật nhiều rồi lại quên. Cứ thế mà tái đi lập lại nhiều lần.

Kể từ ấy Mỹ Chinh thật nhanh ngày một tàn tệ thảm hại. Đau đớn cho Bảo Châu chỉ bất lực ngồi nhìn.

— Không một ai dám tin, mượn anh ấy làm việc gì. Mỹ Chinh vì vậy đâu có tiền cho ma túy. Em xin được chỗ làm ở một siêu thị nhưng tiền lương chỉ đủ để ăn và tiền nhà. Mỹ

Chinh thường đến siêu thị để đón em. Lần đó ảnh đợi chán chịu không nổi, đánh té một người đàn bà và giựt bóp bà ta. Mỹ Chinh bị lính bắt nhưng được án tù treo với điều kiện phải chịu lo cai ma túy. Anh ấy hứa thật chắc với em, hứa quyết sẽ làm. Mỗi Bảo Châu run lên, xúc động.

— Nhưng ảnh bảo ảnh không chịu nổi nữa sự thúc dục dai dẳng của em. Rồi anh ấy bỏ đi mất. Suốt trọn cả ba tuần lễ em không hề thấy mặt. Sau đó thì cảnh sát đến tìm.

Mỹ Chinh nằm ở nhà thương, nhưng không phải để điều trị. Hần bị nhiễm độc trầm trọng.

— Không ai có thể làm gì để cứu anh ấy được, Bảo Châu nhỏ giọng.

— Khi người ta tìm thấy anh thì đã quá muộn màng rồi. Em hối hận đã để ảnh đi, nếu không thì có thể ảnh vẫn còn sống. Họ nói em được quyền lãnh đồ của anh ấy, nhưng có còn gì đâu. Mỹ Chinh đã chạy bán gần hết để đánh đổi ma túy. Nhưng có mỗi cây đàn ghi-ta là anh vẫn giữ. Đó gần như là vật hộ thân của Mỹ Chinh.

Minh Nam dịu giọng hỏi. — Cây đàn giờ đâu rồi hở Châu?

Phản ứng tự nhiên, Bảo Châu nhìn ngay xuống, gần như chờ đợi sẽ thấy cây đàn nằm trong lòng, rồi khẽ nhún vai, cô gái đáp. — Chắc có lẽ ở trên lầu.

— Em cần cây đàn giờ không? Thương hại, Doan cúi xuống hỏi cô gái.

Sau một hồi lâu lặng yên, Bảo Châu lắc đầu, giọng thật bình thản.

— Không, giờ thì không cần nữa.

Chừng bác sĩ đến, Cát Xuyên lặng lẽ đi ra bếp tìm ly nước uống. Ngụm từng ngụm, nàng uống như cố nuốt trôi dần xuống niềm xáo trộn trong lòng.

(xem tiếp trang 45)

NINH THUẬN

Thắng cảnh và thi ca bình dân

thương tặng cháu Hồ văn A (tức Trung Hậu)
để nhớ những ngày vui ở quê ngoại.

● Nguyễn văn Cường

Về thăm Phan Rang vào mùa phượng vĩ. Du khách sẽ được nghe hòa tấu nhạc khúc chào hè lúc bóng lúc trâm của các nàng ve sầu giục máu phượng loang chói chang dẫn lối vào phố thị. Đường thống nhất nằm trên quốc lộ số 1 xuyên thành phố là trung tâm của thị xã. Du khách có dịp nhàn tản thả bộ từ Đài Sơn vào hay Đạo Long ra, sẽ được nghe từ các ngõ phố vang vọng tiếng hát trộn vào những âm thanh sinh hoạt của thành phố. Nhưng không vì sự sinh hoạt lẫn áp ấy mà khách không nghe những câu hát mời đón dễ thương:

*Phan rang nắng đẹp mưa hiền
Nước xanh tươi mát tươi miền lúa thơm
Về đây anh nhớ ghé thôn:
Hộ Diêm, Cà Đú, Đài Sơn, Gò Đèn...*

Và tiếng hát lại càng khêu gợi:

*Con gái Phan Rang vừa dòn vừa đẹp
Cử chỉ dịu dàng lễ phép lắm anh ơi!*

Hay:

*Con gái Phan Rang ngó ngang tường buồng
Nhưng chiều chồng ít tường đầu hơn*

Lại càng lắng lơ hơn:

*Gái đâu bằng gái Phan Rang
Bạc vàng chẳng muốn, chỉ muốn anh chàng đẹp trai.*

Các nàng cũng không khỏi hãnh diện và tự hào khoe với khách về lễ lối ăn mặc và trang sức truyền thống của phái nữ ở vào thế hệ trước.

*Cô gái Phan Rang xài sang nhất xứ
Cổ đeo vòng vàng, quần lãnh bưởi trắng tinh*

(Thuở xưa, từ năm 1647 Phan Rang thuộc phủ Bình Thuận có các Đạo Phan Lang (Phan Rang), Phan Thiết, phố Hoài, Ma Ly (Ma Lâm). Và Phan Rang cũng là thủ đô Chiêm Thành thời vua Bà Thám, Bà Tranh. Do vậy, tuy cùng một xứ nhưng ở Phan Rang nổi bật hơn nơi khác về mọi mặt).

*Anh chê em không xứng không đáng
Anh hồi về quê quán
Kiếm chỗ miền Dinh miền Nại*

Lò gốm trở lại Phan Rang

Vợ anh tay bạc tay vàng

Vô đây địch thử với nàng tay không

...

-Vợ anh em đã thấy chưa?

Bao người hầu hạ

Kẻ thừa, người chào...

-Vợ anh em đã thấy rồi

Tỷ như bánh đúc mà ngồi chợ trưa!

...

Cuộc chiến tranh tâm hồn đã một thời vang bóng giữa trai gái thách thức, trêu ghẹo tìm hiểu ý của nhau. Từ đó đã để lại cho đất Ninh Thuận biết bao câu phong dao bình dân thâm thúy, thấm đượm tình cảm quê hương, nối tiếp tích lũy qua từng thế hệ.

Sông Dinh hẳn còn nhiều thơ mộng

Chiều vàng có những gã thư sinh

Nhặt trái mù u trên bến vắng

Cho Bà Nhược Thị gởi về Kinh

Cầu Đạo Long là điểm tụ của Vườn trăng nơi soi sáng những tâm hồn tao nhân mặc khách, là bến hẹn hò của những trái tim rạo rực săn đuổi sóng tình, như dòng nước sông Dinh lùa trăng gặp cá đớp bóng lóe sáng rồi vỡ ra từng mảnh mát hút trời theo làn nước. Đứng trên thành cầu ngắm hoạt cảnh với con đò xuôi ngược, qua lại từ rặng tre của đôi bờ, ngăn bởi dòng sông là thôn Tấn Lộc và An Thọ khách sẽ có một bức tranh bằng lai ở hạ giới. Nếu tắm nắng ở hai bên bờ cát vàng nhìn giòng sông chảy giữa trong xanh, khách thấy vui mắt bởi hàng loạt trái mù u xuôi dòng đuổi nhau mãi miết mù khơi. Mà điểm khởi hành là từ hai bên bờ rừng mù u ở trên cầu mống xe lửa, ranh giới giữa hai quận An Phước và Bửu Sơn chảy xuống. Sông Dinh phát nguyên từ núi Tà Trự chảy quanh co qua núi đồi, rừng rậm, qua cầu Đạo Long rồi đổ ra cửa biển Tân Thành dài hơn 100 cây số. Phan Rang cũng là quê hương của nữ sĩ Nguyễn thị Bích hiệu Nguyễn Nhược Thị, con gái của quan Bố Chánh Nguyễn Nhược Sang ở vào thời triều Nguyễn. Lúc thiếu thời bà rất nổi tiếng văn thơ nên được triều đình Huế tiến vào cung dạy các cung nữ và con của các quan đại thần. Năm

1885 vua Hàm Nghi rời khỏi kinh thành, mưu cầu việc khởi nghĩa chống thực dân Pháp xâm lược, đàn áp giết hại dân ta. Cảm kích lòng nghĩa khí của vua tôi thời bấy giờ, bà đã sáng tác bản Hạnh thực Ca (tức tập truyện Ký Loan Dư Hạnh Thực Quốc Âm Ca). Năm Thành Thái thứ II (1892) bà được phong Tam Giai Lễ Tân.

Tắm mát trong lòng thị xã xong du khách cứ lần lượt tham quan những địa danh trong tỉnh. Bấy giờ khách ngược phía Nam ra ngoại ô thị xã, đến Cà Ná vùng cát biển trắng phau sát quốc lộ I, phía trên là núi, phía dưới là biển. Ở đây tha hồ bơi lội, hóng gió biển khơi và vào quán mát "Cà Ná" thưởng thức gỏi cá măng và cháo tôm thì tuyệt cú mèo.

*Cà Ná vẫn đón chờ du khách
Bãi khuya nghe tiếng sóng vỗ về
Gỏi cá cháo tôm còn quyến rũ
Còn làm bao kẻ phải say mê.*

Rời Cà Ná, trên đường về lại Phan Rang, du khách sẽ bắt gặp bên phải đường tỉnh lộ chạy suốt hướng Đông. Đi trong vùng lâm sơn cấm tú của Sơn Hải khách sẽ được quan chiêm phong cảnh hữu tình và tha hồ thưởng thức nhiều loại quả rừng thơm ngon như nhãn lồng cơm, măng tăng, cam đường, ma dương... Đang lúc thưởng ngoạn thiên nhiên hùng vĩ đã có tiếng chuông chùa núi Chà Bang nhắc nhở khách trời đã xế chiều. Vào làng biển Sơn Hải, đầu tiên khách sẽ được mời giải khát dưa hồng, một loại dưa trồng đất cát biển ngọt riệu, nhai ruột cơm như ta nhai đường cát tinh tan vào lưỡi mát lịm. Một đặc sản rất quý và nổi tiếng xứ này (Sơn Hải dạo này dưa vẫn ngọt - là đó!). Ngoài ra khách còn được thưởng thức hương vị của nhiều loại hải sản phong phú khác mà biển khơi đã cung ứng quanh năm cho làng cát xinh đẹp này. Đến Sơn Hải khách hẳn một lần được dân địa phương mời du lịch bằng thuyền con ngắm cảnh mũi Dinh cao hơn mặt biển hơn 200 thước, ở đây có ngọn hải đăng hướng dẫn tàu bè qua lại như một thiên thần hay một trọng tài hiền uy giữa biển khơi năm tháng.

Khách đến và đi chắc cũng không quên câu hát quen thuộc rót vào tai:

*Phía Nam cảnh đẹp thiên thai
Con gái Sơn Hải có tài nuôi con.*

Về lại lòng thị xã Phan Rang, ngược hướng Tây theo quốc lộ 11 trên đường đi Đà Lạt, đến thị trấn Tháp Chàm. Khách nhìn trước mặt xuyên bên phải trên ngọn đồi đỏ tháp KLONG GARA (tức tháp Hòa Lai) hiện ra sừng sững. Khách đến tận nơi quan chiêm sẽ biết rằng ngôi tháp lịch sử này do vua Chiêm Thành Chế Mân xây vào đầu thế kỷ 14 để thờ vị thần có công dẫn thủy nhập điền. Hiện nay tháp vẫn còn được chăm sóc và thờ cúng do đồng bào người Chiêm xã Đắc Nhon bảo quản.

*Tháp Chiêm vẫn còn sâu vạn kỷ
Liềm kín niềm đau dân tộc Hời
Năm tháng tro gan cùng cát bụi
Nổi hờn vọng quốc biết sao vơi.*

Ngược quốc lộ 11 về lại Phan Rang thẳng xuống hướng Đông qua nhà thờ Tấn tài du khách đi trên cánh đồng ruộng mà nghe lòng mình ngọt gió biển khơi:

*Tân Thành đẹp như thành phố nổi
Đông Giang, tây Giang xanh rì ngọn lúa
Cá tôm phơi bụng đầy thuyền*

...

Từ cầu Đá Bạc khách rẽ tay phải thăm làng cồn Tân Thành xong, trở ra vãng cảnh chùa Sùng Đức, rồi xuống thăm Đông Giang, Tây Giang. Ở đây khách sẽ được hướng dẫn xem kỹ thuật làm nước mắm, nhất là công phu bảo quản, chất chiu từng giọt nước mắm nhĩ chế biến bằng loại cá cơm, cá nục mùi vị thơm lừng. Và ở đây cũng đánh bắt nhiều loại hải sản, là một vùng biển phong phú ở vào hàng đầu của tỉnh Ninh Thuận.

Đi dưới bóng dừa trong vùng Cửa biển. Du khách thấy lòng rộn rã chưa mệt mỏi thì cứ xuôi theo dải cát bên bờ dương liễu nối dài ra hướng Bắc. Nếu đi trên con đường nhựa nhìn bên tay trái, khách sẽ thấy tận mắt cánh đồng tỏi Văn Sơn bạt ngàn. Tỏi cũng là đặc sản nổi tiếng của tỉnh Ninh Thuận. Nên phân đoàn thanh niên Hồng thập tự tỉnh này đã chọn củ tỏi làm huy hiệu cho phân đoàn của mình.

Qua khỏi cánh đồng trồng tỏi bên trái và rừng dương bên phải. Khách sẽ thấy nhà nghỉ mát của tổng thống Nguyễn văn Thiệu nằm ở địa đầu Ninh Chữ. Ở đây có bãi tắm Ninh Chữ rất lý tưởng là trung tâm du lịch thu hút được nhiều khách vào dịp nghỉ hè. Cuối thị trấn Ninh Chữ có duyên đoàn 26 Hải quân bảo vệ vùng biển Đông Bắc Ninh Thuận. Đi trong quận lỵ Thanh Hải, khách lại nghe từ trong xóm tiếng hát ru em gói ghém bao lời lẽ thủy chung:

*Anh thề với em tại đình Cà Ná
Em thề với anh tại núi Đá Chồng
Lời thề chặt biển đầy sông
Chết đi mới mất, sống không bỏ chàng.*

Khách vãng chùa Trùng Khánh nằm ngang lưng hòn núi Đá Chồng đối diện nhìn sang chùa Kim Sơn làng Tri

Thủy. Ở đây khách sẽ được nhà sư đãi trà ướp sen hoặc lải nấu bằng nước mưa mùi vị thơm ngát, xong vài tuần trà khách được nhà chùa giữ lại dùng bữa cơm chay thân mật. Từ giã chùa Trùng Khánh, khách ngược đường Đông Bắc đến thăm làng Dư Khánh, rồi đi thẳng đến trường trung học Dư Khánh qua cầu Tri Thủy. Đi trên cầu Tri Thủy khách nghe tiếng chuông chùa Kim Sơn gởi qua chùa Trùng Khánh, hòa vào tiếng chuông ngân vắng vắng tiếng hát từ xưa đưa lại như hờn như trách

*Đứng trên chùa trông sang Thanh Hải
Ngó qua cửa Nại, trông lại Phan Rang
Gặp nhau chi, rồi để ngõ ngang
Nắng mưa chưa thấm đã phủ phàng lòng nhau*

(Đứng trên chùa tức là chùa Kim Sơn nằm dựa chân núi làng Tri Thủy (còn gọi là Bến Đò) quê hương của tổng thống Nguyễn văn Thiệu. Ngôi chùa này do tộc họ Nguyễn nói riêng và dân làng nói chung xây dựng từ cuối triều Hậu Lê. Dòng họ ông Nguyễn văn Thiệu rất sùng tín đạo Phật. Riêng ông Thiệu chịu ảnh hưởng sâu sắc câu hát nằm lòng từ thuở nhỏ: “Nước mắm ngon đậm con cá xẹp, em bảo anh về theo đạo em thương”...)

Đi sâu trong vùng đất Đông Bắc qua các làng Tri Thủy (Bến Đò), Phương Cựu, Đồng Nha, Bình Nghĩa, Nhơn Sơn, Mỹ Tường (Củ Hủ), Vĩnh Hy... chân bước mắt trông phong cảnh hữu tình, tai lắng nghe những câu hát trong vùng thật chua chát:

*Phương Cựu thách cưới Đồng Nha
Thách quan, thách quéo, thách qua Bến Đò
Bến Đò không chịu, thách gò Nhơn Sơn*

...

Hay:

*Củ Hủ ăn củ khoai lang
Tiền đâu đi cưới vợ sang Bến Đò!*

Và:

*Vĩnh Hy ăn cá bỏ đầu,
Bình Nghĩa đồn lại xô râu đem về.*

...

Trở lại, qua cầu Tri Thủy. Đường chiều nắng tắt, cơn gió biển gặp gió đồng nội hòa với gió núi tổng hợp thành máy điều hòa không khí thiên nhiên, xoa dịu lòng khách tiếp tục hành trình thoải mái. Khách qua khỏi núi Đà Cú, khách sẽ bất ngờ xem hàng đàn cò trắng hãnh diện khoe mình trên cánh đồng lúa mùa lại của vạc. Đó là cánh đồng bao la bát ngát từ Ba Tháp vô đến Tân Hội.

*Lâu lắm mình không về thăm Phan Rang
Có lẽ mùa ni lúa đơm vàng
Cánh đồng Ba Tháp vào Tân Hội
Đường về chắc rộn tiếng hò khoan!*

Tuy ở Ninh Thuận khí hậu nóng bức, gió quanh năm, mưa chỉ đến vào khoảng tháng mười đến tháng chạp. Nhưng nhờ đập nước sông Pha và Nha Trinh dẫn nước tưới tiêu khắp tỉnh nên hoa màu luôn luôn được xanh tươi.

Em đi Cà Ná

Em quẩy cá về Du Long.

Thương anh em chỉ một lòng,

Cá tươi gạo trắng tặng chồng em ăn.

Phụ nữ Trinh Thuận nổi tiếng hiền thực thờ chồng, nuôi cha mẹ trọn tình trọn nghĩa, câu hiếu thảo luôn luôn ở bên lòng.

Thời chiến tranh, chồng đi lính đồn trú ở vùng biên giới tuyến quận Du Long đèo heo hút gió, một vùng đa số là đồng bào sắc tộc Rắc Lây sinh sống quanh núi rừng. Nàng vẫn lặn lội buôn tảo bán tần nuôi con chăm sóc chồng không một tiếng oán than.

Trèo lên ngoa sông Pha

Ngó về Tân Mỹ thấy nhà mẹ cha

Mẹ cha nay tuổi đã già

Nước nôi cơm cháo ấy là phận em.

Đã lo cho chồng còn săn sóc cho cha mẹ chồng thật chu đáo. Chỉ một câu ca dao biểu tượng giới thiệu với khách cũng đủ nói lên tấm lòng thủy chung, hiếu thảo của người hiền thê tỉnh này.

Về thăm Ninh Thuận. Du khách khó quên Suối Tiên nơi danh lam thắng cảnh đặc biệt của tỉnh. Suối Tiên nằm trong địa phận thôn Suối Giếng, xã Cam Thọ, quận Du Long cách thị xã Phan Rang 31 cây số về hướng Đông Bắc, giáp ranh giới thôn Mỹ Thanh (rừng dừa Hiệp Mỹ) thuộc thị xã Cam Ranh (có sách chép rừng dừa Hiệp Mỹ thuộc quận Du Long là là thắng cảnh của tỉnh Ninh Thuận, là nhầm, Vì kể từ năm 1965 thôn Mỹ Thanh (tức Hiệp Mỹ) đã sát nhập vào phường Cam Thịnh, quận Nam, thị xã Cam Ranh. Và ở đây cũng ranh giới giữa hai tỉnh Ninh Thuận - Cam Ranh, lấy miếu Bà Cây Da và con đường đi Suối Tiên làm cột mốc.

Suối Tiên có nhiều bậc thác và hồ chứa tuy hẹp nhưng rất sâu, nhiều tảng đá bàn như mái nhà bằng phẳng, núi rừng trùng điệp đứng hai bên bờ ôm trọn dòng suối nên luôn mát mẻ, rễ cây đại thọ chằng chịt đan vào nhau trông có nhiều hình thái, đặc biệt nước chảy đá mòn tạo thành những đường nét hoa văn đẹp mắt, không kém những nét sơn vẽ và khắc trên tảng đá của khách lưu bút đề thơ lưu niệm.

Và Suối Tiên cũng là nơi nghỉ mát lý tưởng thu hút được nhiều du khách. Nơi sinh hoạt của các hội đoàn như: Hướng đạo sinh, Thanh niên Hồng thập tự, Hùng Tâm Dũng Chí, Gia đình Phật tử...

Du khách thường xuyên có mặt ở Suối Tiên phải đáng kể là dân của thị xã Cam Ranh vào Suối Tiên chỉ có 11 cây số gần hơn ở Phan Rang hay những nơi khác đến.

Bên trên bờ Suối Tiên có một vườn trồng thơm hơn 3 mẫu chạy lải triền núi xuống đến riềng bờ. Vườn thơm này của một cụ lão người Thượng (sắc tộc Rắc Lây) trồng trọt chăm bón. Thơm có tiếng nhiều nước và ngọt thanh, nhất là giống thơm nếp. Chủ vườn rất hiếu khách, ngoài mời khách ăn thơm giải khát có thể cũng được làm quà mang về tặng người thân. Nhưng thực tế khách cũng rất cảm thông công lao khó nhọc của chủ, thường chủ vườn cũng được nhận lại quà của khách tặng hoặc trả tiền sông phẳng.

Suối Tiên cảnh đẹp nên thơ,
 Tuổi em hờ hớ anh chờ sớm trăng.
 Qua rằm mỏng sáu búp măng,
 Anh mang thơm nếp lại dâng ấy nghe!

Hay:

Suối Tiên ngày tháng mới mơn
 Thề xưa chưa trọn, vẫn còn mộng mơ
 Vắng em suối cạn nguồn thơ
 Quả thơm ngọt lịm bây giờ tặng ai?

* Đặc biệt, ngược dòng suối lên lưng chừng đến bãi "Công Vũ". Ở đây, vào lúc trời nghiêng bóng xế, thời tiết quang đãng. Khách len lén có thể tận mắt xem từng đàn công rừng múa đuôi xòe, xoay vòng tròn như vũ khúc "Nổi vòng tay lớn" rất tuyệt. Nhưng nếu gây tiếng động đàn công ấy sẽ bay vút vào rừng sâu. Còn nữa, cũng tại đây có một con thạch mã thiên tạo đứng sừng sững giữa lòng suối. Tục truyền vào thuở xa xưa, con ngựa đá này là của vị thần núi cai trị nơi đây. Nhưng rồi có một hôm, tiếng lòng của ngài rung động qua hình ảnh của một nàng tiên xuống tắm suối. Rồi một ngày kia, khi đàn tiên nữ trở về trời, vị thần núi cũng mất dạng bỏ lại chú ngựa chờ chủ mỗi mơn hóa thành đá (câu chuyện con thạch mã này cũng được một thi sĩ địa phương đề thơ và được chính quyền quận Du Long cấm bia dựng ngay địa đầu đường vào suối cạnh quốc lộ 1 để giới thiệu với du khách).

Ngoài ra Ninh Thuận còn có những thắng cảnh khác

như: Đầm Cá Chốt thiên nhiên ở Khánh Tường; Đầm Vĩnh Hy (còn gọi là Vững Găng) ở địa phận quận thanh Hải; đập Nha Trinh xây năm 1888, ở xã Mỹ Sơn dài 300 thước bắc ngang qua sông Cái (còn gọi là sông Dinh). Chung quanh đập được trồng tre mỡ xanh tươi ngọn xòa hôn mặt thác cộng với vườn tược của xóm làng ven đập tạo thành một bức tranh thủy mặc; đèo Ngoạn Mục nằm gần thị trấn sông Pha trên đường quốc lộ 11 (Tháp Chàm - Đà Lạt) bốn mùa gió mát là nơi nghỉ chân của du khách có dịp về thăm xứ hoa anh đào; ba Tháp (nay chỉ còn hai tháp, tháp ở giữa còn trơ đồng gạch vụn) nằm về cực Bắc của tỉnh, sát quốc lộ số 1 thuộc địa phận thôn Gò Gủ, xã Hộ Hải, tỉnh Thanh Hải. Nay thuộc xã Tân Hải, huyện lỵ Ninh Hải của Việt Cộng đóng tại địa bàn này; tháp Po Romé (tháp nhỏ) ở địa phận thôn Bà Láp, xã An Xuân, quận Bửu Sơn. Tháp xây từ thời vua Chiêm Thành là Bà Thám thờ thần Civa. Hiện nay vẫn còn nguyên vẹn.

Trước tháng 4 năm 1955, tỉnh Ninh Thuận có 320.000 dân, gồm ba sắc dân: Kinh, Chiêm, Thượng sống với vùng đất 3.400 cây số vuông (có sách chép 3.515). Chia ra thành bốn quận như sau:

- Quận Thanh Hải, quận lỵ đóng tại thị trấn Ninh Chữ.
- Quận Bửu Sơn, quận lỵ đóng tại thị trấn Tháp Chàm, có phi trường Thành Sơn, phi trường phản lực hạng A (có sách chép là huyện Thanh Sơn).
- Quận An Phước, quận lỵ đóng tại địa phận xã An Hòa gần trung tâm huấn luyện nghĩa quân (cũ). Dân trong quận hoàn toàn người Chiêm. Quê hương của nhạc sĩ Từ Công Phụng và ca sĩ Chế Linh. Vị quận trưởng đầu tiên của quận này là ông Từ Công Xuân cha ruột của nhạc sĩ Từ Công Phụng.
- Quận Du Long, quận lỵ đóng tại thôn Hiệp Kiết (còn gọi là Kà Rom). Đa số đồng bào Thượng (thuộc bộ lạc Rag Lai), chỉ có thôn Hiệp Kiết dân hoàn toàn người Kinh.

Sau khi cưỡng chiếm miền Nam vào mùa xuân 1975. Chính quyền Việt Cộng sát nhập ba tỉnh: Ninh Thuận, Bình Thuận, Bình Tuy thành tỉnh Thuận Hải. Quận Thanh Hải và Du Long bây giờ nhập chung lấy tên là huyện Ninh Hải. Quận Bửu Sơn và quận An Phước nhập chung lấy tên là huyện An Sơn; thị xã Phan Rang và thị trấn Tháp Chàm bây giờ là thị xã Phan Rang-Tháp Chàm trực thuộc tỉnh.

Từ mùa xuân chết 75 Ninh Thuận cũng như các tỉnh khác ở miền Nam tự do đã bị cộng sản cướp, gieo đau thương tang tóc cho nhân dân. Đất nước Việt Nam bây giờ là một nhà tù của thiên đường đỏ. Do vậy Ninh Thuận cũng có những người con nhập cuộc ở rải rác khắp nơi trên thế giới. Tuy xa quê hương, nhưng lúc nào họ cũng luôn hướng về đất mẹ, chờ ngày sạch bóng quân thù, hòa bình trở lại. Họ sẽ về với ruộng vườn biển khơi... hồi sinh và phát triển lại quê hương yêu dấu của mình.

Phan Rang ơi nhớ lắm,
 Nhưng về chưa được biết sao đây!
 Đất nước còn chìm trong lửa loạn,
 Lòng dân há nghĩ chuyện riêng tây!

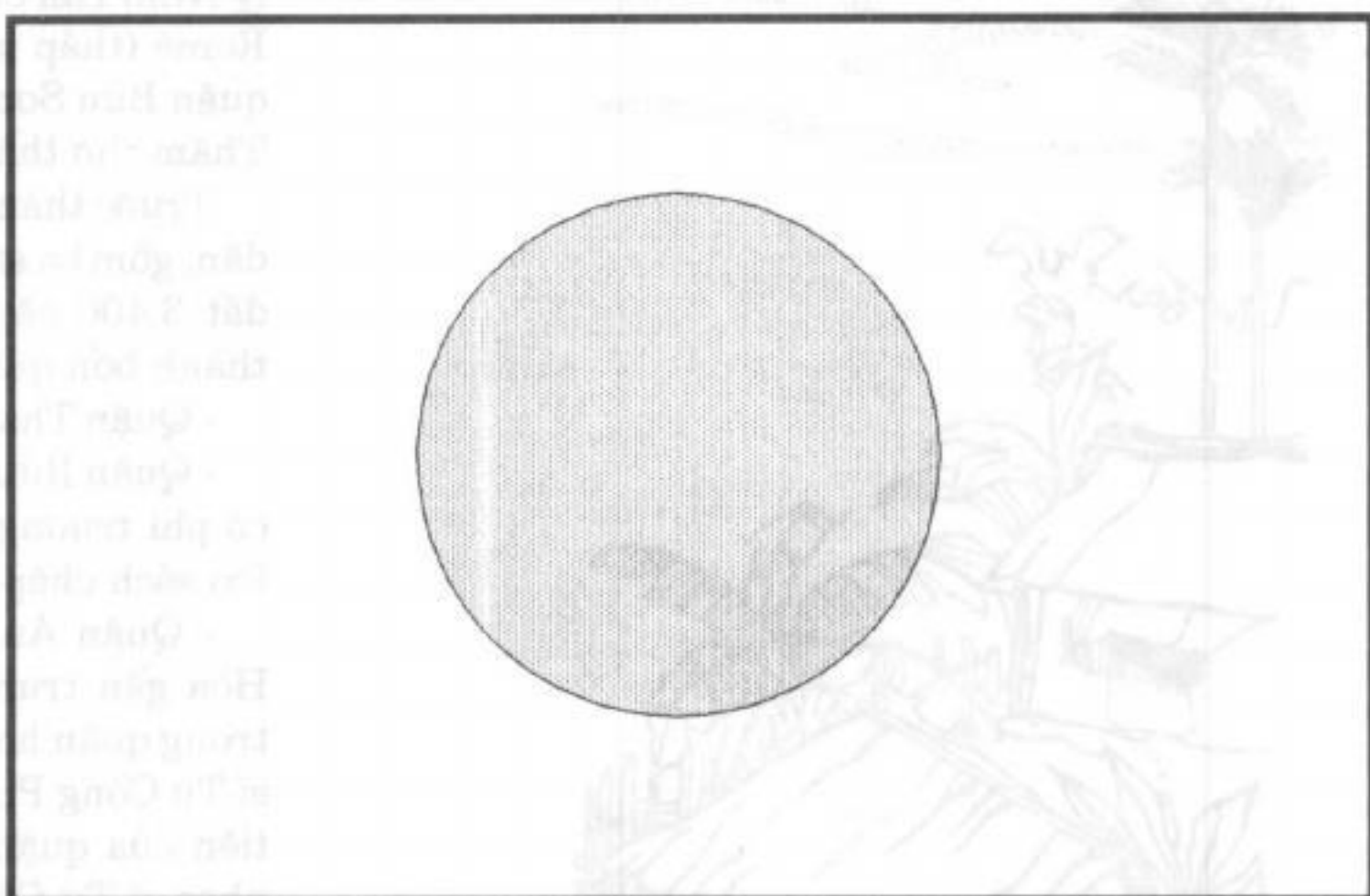
Nguyễn văn Cường

Nhật bản thiếu nhân công(!)

*trong lúc những cường quốc kỹ nghệ Âu Mỹ đang sập tiệm lên, sập tiệm xuống.
Mai chỗ này sa thải 500 nhân viên. Mốt chỗ kia sa thải 1000...*

Nhìn vào bản thống kê Tổng sản lượng quốc gia năm 91, người ta thấy ngay Nhật bản đang dẫn đầu kinh tế thế giới với con số là 23730 đô-la mỗi đầu người. Nên nhớ Nhật bản không có một nguồn tài nguyên thiên nhiên nào đáng kể. Con số kể trên có thể nói là hoàn toàn do kết quả làm việc cật lực của dân Nhật. Để nhìn thấy vài khía cạnh nhỏ trong đời sống làm việc của dân Nhật mời độc-giả theo "Tui" du lịch sang xứ hoa Anh đào...

Khắp nơi, gần như tòa nhà nào cũng vậy, từ văn phòng xây cất, nhà máy, tiệm ăn,... nơi nào cũng treo bảng cần nhân viên. Mức độ khan hiếm nhân công tại Nhật lên đến mức khó tưởng tượng được trong thời buổi mà các cường quốc kỹ nghệ khác đang sa thải hàng trăm công nhân mỗi ngày. Hãy xem bảng quảng cáo tìm nhân viên của một tiệm Kentucky chicken fried (Gà nướng Kentucky): "Làm nửa buổi, du lịch Hạ uy di!". Hạ uy di là nơi nghỉ mát lý tưởng của dân Nhật. Sở cảnh sát Đông kinh trong ba năm gần đây không sao tìm được đủ nhân viên công lực, mặc dù Đông kinh là một trong thành phố lớn và an ninh nhất trên thế giới. Thử quanh "cua" về lại Na uy và nhìn công ty chuyên chở công cộng tại Oslo. Công ty này thầu cả đường biển lẫn đường bộ trong thủ đô, bao gồm: phà, xe buýt, xe điện và xe điện hầm. Công ty bị lỗ liên tục mặc dù giá vé mỗi năm mỗi tăng, lương công nhân thấp tí tè và còn được "Súp" của chính phủ. Trở lại Nhật bản, hãng xe điện hầm Nhật trong hai năm cuối đã phải tặng 15000 kroner gọi là quà "chào mừng" cho mỗi nhân viên mới. Thế mà vẫn thiếu nhân công! Tưởng cũng nên nói thêm tại ga chánh

Đông kinh mỗi phút một chuyến xe điện. Mỗi ngày có khoảng 4 triệu (bằng dân số Na uy) khách lên xuống xe điện hầm. Trong lúc các ngân hàng và hãng xưởng lớn của Na uy rủ nhau phá sản hoặc sập tiệm vì lỗ lỗ nặng nề thì tại Nhật bản cũng có hàng trăm hãng xưởng dẹp tiệm không phải vì lỗ nhưng vì không làm sao kiếm ra nhân công! Những hãng xưởng lớn tại Nhật: Mazda, Nissan và Matsushita đã "xông" vào các đại học để đặt cọc nhân viên. Ngay cả tân sinh viên cũng được ngắm nghía. Các ngành "nặng ký" như thợ hồ thợ mộc hoặc đen đúa như thợ luyện kim, thợ máy,... bị ế. Gần như không kiếm được người. Những cây xăng gặp rắc rối nhiều nhất về sự thiếu nhân công, vì thanh niên thì chê hơi còn phụ nữ thì chê dơ. Trong thập niên này, nếp sống của dân Nhật có sự thay đổi lớn: Đa số phụ nữ đã chọn con đường đi làm ở nhà máy hay văn phòng chứ không còn nội trợ như xưa.

Sự thiếu hụt nhân công ngày nay

tại Nhật bản làm nhiều cường quốc kỹ nghệ khác thêm thường, nhưng Nhật thì rầu rầu. Mức sinh sản của dân Nhật từ hai thập niên qua vẫn đều đều giảm xuống. Nhưng dân số thì không sụt xuống, lý do tuổi thọ gia tăng. Hiện nay dân Nhật có tuổi thọ trung bình là 80 - cao nhất thế giới. Người Nhật nổi tiếng tự xoay trở trong phạm vi của họ, không nhờ bên ngoài, nhưng lần đầu tiên quốc hội Nhật bàn đến điểm lợi và hại khi cho nhập cảng công nhân từ các xứ khác: Phi luật tân, Việt nam, Thái lan và Ấn độ. Người Nhật tin rằng xứ sở họ an ninh vì dân Nhật thuần nhất (ít lai, ít ngoại kiều). Hiện nay có rất ít ngoại kiều được du nhập vào Nhật để đi làm. Dù vậy, năm ngoái, cảnh sát đã bắt được cả thảy 110.000 ngoại kiều làm lậu tại Nhật. Các hãng nhỏ và trung của Nhật đã la làng lên nếu không cho nhập sức lao động từ nước ngoài thì họ phải dẹp tiệm mất. Tìm một giải pháp đơn giản để giải quyết một hiện tượng kinh tế độc nhất vô nhị này trong

thời buổi hiện đại không phải là dễ.

Khuyến khích phụ nữ đi làm

Nữ công nhân Nhật hiện nay được chấp nhận như nam công nhân. Một công ty xây cất có hạng tại Nhật cho biết: từ khi họ thuê nhận nữ công nhân vào thì công việc “chạy” hơn lúc trước rất nhiều. Hỏi ra mới biết không phải phụ nữ làm nhanh hơn, nhưng nam công nhân thường “giật le” với nữ công nhân, nên làm trôi chảy. Nhiều lúc quên cả giờ nghỉ và giờ ăn!

Tận dụng tối đa

Việt cộng nghe ông già 65 tuổi vẫn “phải” làm việc bên Nhật, chắc phải tuyên truyền ngay: “Bọn tư bản bóc lột”. Tùy ngành nghề mà tuổi về hưu được định. Trung bình thì 63 tuổi thì được hưu, nhưng ở Nhật có rất nhiều ông bà già than thở tại sao lại bắt về hưu khi họ còn khỏe mạnh!? Sẵn trốn dân Nhật hăng máu lao động và

để giải quyết tình trạng thiếu lao động, chính phủ Nhật hiện nay sẽ “Súp” cho những hãng nào chịu mượn ông bà lão về hưu!

Nghỉ hè dài hơn

Nhiều hãng lớn hiện nay phải o bế nhân công đến độ thấy cô cậu nào hơi mệt thì bảo thôi đi nghỉ mát vài tuần rồi trở lại làm. Dĩ nhiên vẫn ăn lương đủ trong lúc ngao du thắng cảnh. Công nhân Nhật biết họ có giá nên trong những năm gần đây cứ đối việc liên tục, hết hãng này qua hãng khác. Có hãng cho biết hiện nay họ gần như phải chịu mọi điều kiện của công nhân. Đa số khi đi phỏng vấn nhận việc đều hỏi: “Hãng này nghỉ hè bao lâu?”

Gia tăng kỹ nghệ người máy

Mục này, hiện nay, Nhật dẫn đầu thế giới. Trong kỹ nghệ xây cất, người ta thấy rõ nhất. Nhân công giảm đi hơn phân nửa, nhưng mức

độ xây cất vẫn tăng đều đặn, đó là chưa kể đến thời gian hoàn thành một căn nhà ở đã giảm xuống còn phân nửa. Từ đây đến năm 2030, Nhật bản sẽ thay thế phân nửa số nhân công hiện nay bằng người máy. Nhưng đừng tưởng vậy mà dân Nhật sẽ thất nghiệp dữ dội vào cuối năm 2030. Theo bảng lượng định về nhân lực lao động của bộ lao động Nhật, nếu với tốc độ (mặc dù đang nhất trên thế giới) đào tạo kỹ sư và chuyên viên hiện nay, thì từ đây đến năm 2030, Nhật bản sẽ phải thiếu ít nhất là 1 triệu kỹ sư điện toán và các ngành điện tử nói chung.

Cơ sở thiếu nhân công của Nhật xem chừng không dễ vượt qua, nhưng gần hơn nửa thế kỷ nay, Nhật bản chưa hề lộ vẻ sa sút về kinh tế, mặc dù nền kinh tế của Nhật bản đang nằm trên tuyệt đỉnh. - Điều mà trong “quy luật kinh tế tư bản cho là dấu hiệu của tuột dốc.” □

Trần Sĩ Lê
theo Det Beste

ĐIỀU CA HUYỀN HOẶC

(tiếp theo trang 39)

— Không sao chứ? Chợt có tiếng Hùng Nhân hỏi sau lưng nàng.

— Dạ không. Cát Xuyên cố nói thật bình thường. — Bác sĩ đang lo cho cô ấy.

— Tôi muốn hỏi cô kia.

Cát Xuyên khẽ lắc đầu rồi lại uống nước tiếp.

Hùng Nhân đi đến cạnh bên, cúi nhìn nàng. — Tôi thật không nên ép cô đến đây tới nay, chàng nói. — Xin lỗi vậy.

— Tôi thì lại không hối tiếc gì hết. Cát Xuyên nhìn chàng, trầm trọng. — Cô ấy đã nói và kể chúng tôi nghe tất cả. Giờ thì Minh Nam có thể giúp được cô ấy. Còn tôi, ngay ban đầu tôi đã biết rõ mình sẽ làm gì. Đúng như tôi cảm thấy, bài *Mộng du* thật thân

thiết gần gũi với Bảo Châu.

Ánh mắt Hùng Nhân soi mói lột trần đến độ tàn nhẫn. — Tôi thì lại không có cảm tưởng đó. Làm như cô hát bằng chính trái tim mình thì đúng hơn.

Hụt hẫng, Cát Xuyên lặng câm. Đời nào lại có thể trơ tráo nói cho Hùng Nhân biết rằng mỗi một lời ca, từng một điệu nhạc thật sự đã gói trọn tất cả niềm thương nỗi nhớ nàng dành cho chàng.

— Tội nghiệp Cát Xuyên! Giọng Hùng Nhân như có thoáng chút xao động, nghe thật lạ. — Lúc nào cũng yêu lắm người.

Chàng đã biết. Thế là hết! Hổ thẹn vô vàn khiến Cát Xuyên không ngẩng đầu lên nổi. Nàng sợng người bất động khi Hùng Nhân kéo nàng ôm sát vào lòng, dịu dàng yêu thương.

Chàng âu yếm vuốt nhẹ má nàng rồi khẽ nâng cằm. Cát Xuyên nhắm nghiền mắt, đắm chìm trong cử chỉ

triu mến của người thương, chờ đợi nụ hôn... Chờ đợi nụ hôn! Không! Không thể được, để chàng hôn nàng sẽ tự lột trần mình mất! Với một sức mạnh nàng không hề biết mình có, Cát Xuyên vùng thoát khỏi vòng tay Hùng Nhân, nhìn chàng trừng trừng, cố che giấu bao tình cảm xao xuyên yếu mềm sau vẻ đánh đá phần nộ.

— Dẹp đi sự thương hại của anh! Nàng tự cảm hận mình sao non dại khờ khạo đến tội nghiệp. — Hãy để dành cho những người như Bảo Châu thì hơn. Cô ấy rất cần. Còn tôi... tôi không cần đâu!

Ngọt ngọt nặng nề sự im lặng kéo dài.

— Như cô muốn vậy. Giọng Hùng Nhân bình thản nhưng lạnh lùng còn hơn băng giá. Chàng chỉ nói ngắn ngủi một lời đó thôi rồi bỏ đi.

(Tiếp theo kỳ sau)

Dạy trẻ đọc chữ Việt bằng phương pháp phát âm

Sinh sống ở hải ngoại, chúng ta không ai là không lo-lắng đến sự tồn tại của tiếng Việt, đặc biệt nơi con em chúng ta. Cũng vì thế mà có biết bao bài báo, bài thơ nhắc nhở đến sự yêu mến tiếng Việt, học tiếng Việt, bảo tồn tiếng Việt... Và cũng đã có nhiều vị bỏ công sức ra tìm phương pháp này, cách thức nọ... để soạn ra những tài liệu giáo khoa Việt ngữ, mong sao con trẻ dễ học, dễ nhớ tiếng mẹ đẻ khi còn phải miệt mài với những môn học khác bằng ngôn ngữ địa phương. Do đó, chúng ta đã có được những tài liệu giáo khoa hết sức mới mẻ như: "Học tiếng Việt trong 20 giờ", "Đọc thông thạo Việt ngữ trong 2 tháng",... Cũng nhằm mục đích nêu trên, chúng tôi không ngần ngại khả năng yếu kém, kinh nghiệm non nớt đóng góp một ý kiến: Dùng phương pháp **phát âm** (Lydmetode) để dạy trẻ đọc chữ Việt.

Học đường Na uy đã và hiện vẫn sử dụng phương pháp này.

PHÁT-ÂM

Như trên vừa trình bày, phương pháp phát âm đã được biết đến từ lâu. Tuy nhiên, chúng tôi cũng xin mạn phép nhắc lại nơi đây: **Phát âm là âm của mẫu tự được phát ra. Và khi đọc một chữ thì âm của mẫu tự trong chữ đó được phát ra liên tục thứ tự từ trước đến sau.**

Chúng tôi xin thí dụ một vài chữ:

Chữ **HOÁ**: phụ âm H nối với nguyên âm O nối với nguyên âm Á

H — O — Á

Chữ **LÀM**: Phụ âm L nối với nguyên âm À nối với phụ âm M

L — À — M

PHƯƠNG PHÁP PHÁT ÂM MANG LẠI LỢI ÍCH GÌ CHO TRẺ?

Các nhà giáo dục đã nghiên cứu và cho biết rằng phương pháp phát âm sẽ giúp cho trẻ:

- Phát triển thính giác
- Tập nhận xét
- Tập chú ý
- Nói rõ ràng...

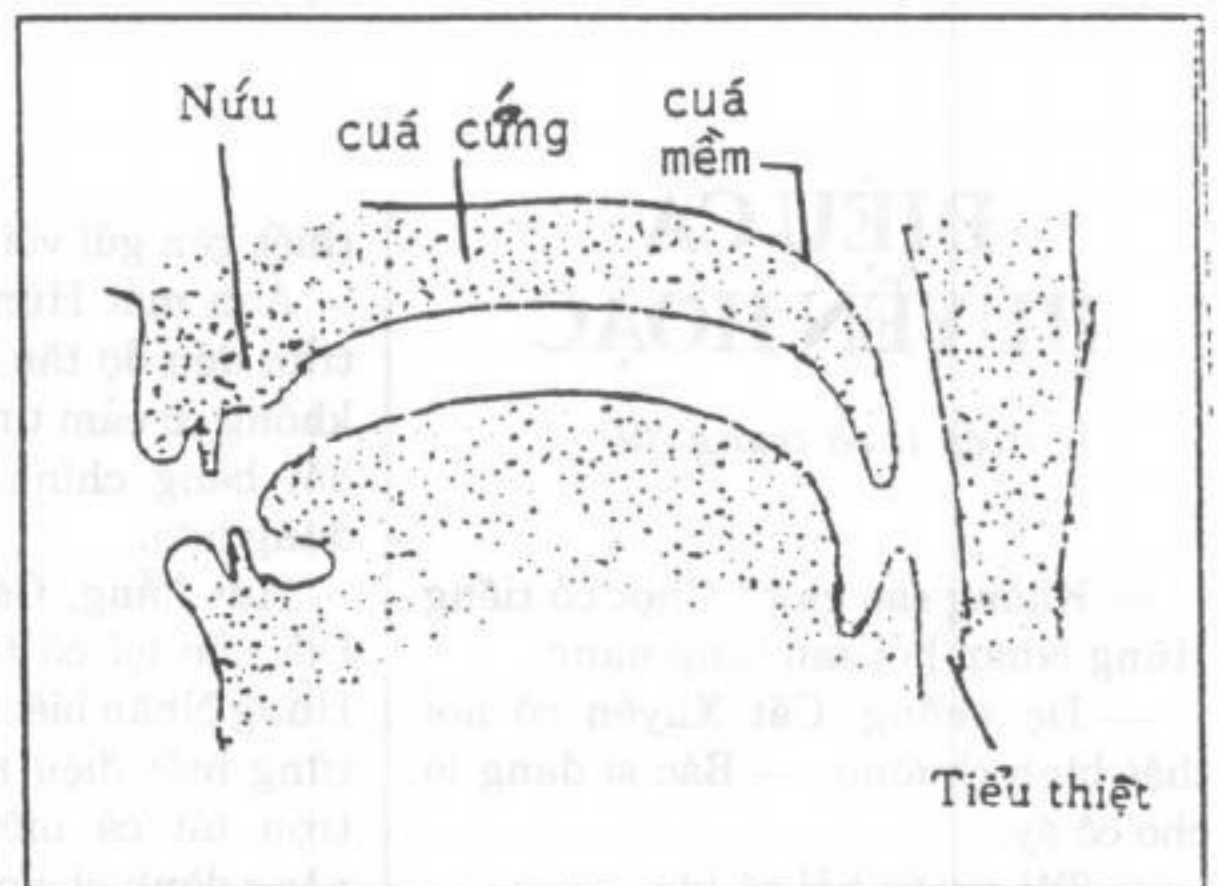
Riêng trẻ Việt ở Na uy may mắn được học tiếng Việt song song với các môn học khác tại trường (trung bình 2 giờ một tuần). Theo thiện ý, chúng tôi nghĩ rằng ngoài những lợi ích kể trên, các em còn được:

- Vì cùng chung một phương pháp, cùng chung một số âm tự (phần nhiều là phụ âm), việc học tiếng Việt và tiếng Na uy sẽ bổ túc cho nhau, trẻ bớt nhọc nhằn trong việc học.

- Các em có một căn bản để đọc chữ Việt khó có thể quên được.

CÁCH PHÁT ÂM CÁC MẪU TỰ

Trong chúng ta, ai cũng biết nguyên âm là thế nào và phụ âm ra sao. Nhưng cũng xin mạn phép ghi ra đây cách thức phát âm các mẫu tự để quý vị duyệt xét:

Phụ âm:

- c, k:** Hơi đưa nhẹ của mềm.
- kh:** Hơi đưa ra mạnh ở của mềm.
- ch:** Phần giữa của lưỡi đặt sát lên của cứng, hơi đưa mạnh ra.
- d:** Phần giữa lưỡi đặt lên của cứng, hơi đưa ra nhẹ.
- g, gh:** Gắn nhẹ ở của mềm.
- b:** Bật nhẹ hai môi.
- p:** Bật mạnh hai môi.
- m:** Mím hai môi.
- v:** Răng đặt sát môi dưới rồi bật nhẹ môi xuống.

ph: Răng đặt sát môi dưới và đưa hơi ra.
n: Lưỡi đặt sát nướu và cửa cứng.
nh: Lưỡi đặt sát cửa cứng, hai hàm gần sát nhau.
t: Lưỡi đặt sát nướu, hơi đưa nhẹ ra.
th: Lưỡi đặt sát nướu, hơi đưa mạnh.
l: Đầu lưỡi đặt lên nướu.
đ: Đầu lưỡi đặt lên nướu, hai hàm gần nhau, rồi bật nhẹ.
x: Hai hàm răng sát nhau, đưa hơi ra.
gi: Hai hàm răng sát nhau, giữ hơi trong miệng.
s: Hai hàm răng sát nhau, đầu lưỡi cong lên, đưa hơi ra.
r: Rung đầu lưỡi.
tr: Đầu lưỡi đặt lên cửa cứng, rồi bật ra.
h: Hơi đưa ra ở tiểu thiệt.
q: Cu (Là phụ âm nhưng phát âm tên và luôn luôn viết cùng với nguyên âm u).

Nguyên âm:

Nguyên âm có tên sao ta phát âm như vậy.

Riêng nguyên âm **ă** rất khó phân biệt với nguyên âm **a**; Nguyên âm **â** rất khó phân biệt với nguyên âm **ơ**. Do đó theo thói quen ta phát âm 4 mẫu tự **a, ă, â, ơ** là:

a : a
ă : á
â : ớ
ơ : ơ

Sau khi phát âm nhiều chữ **am, ăm, âm, ơm**, chúng tôi xin đề nghị phát âm 4 mẫu tự này như sau:

a : a (Mở miệng lớn đều)
ơ : ơ (Hé miệng như khi phát âm chữ e, ê)
ă : ă (Hé miệng như khi phát âm chữ e, ê)
â : â (Mở miệng lớn theo chiều dọc giống như khi phát âm chữ ô)

Nguyên âm **ă** và **â** cũng phải được phát âm theo âm dấu như những nguyên âm khác:

ă, ắ, ằ, ẳ, ẵ, ặ.
â, ấ, ầ, ẩ, ẫ, ậ.

Vì trong tiếng Việt có những chữ: **ăn, cấn, nằm, thẳng, ắm, mặc....** và **âm, ăm, cầm, cẩm, dẩm, mẩn...**

Cũng như trên đã nêu đây chỉ là một đề nghị mà thôi.

• Vũ thị Nguyên

Tác giả cáo lỗi

Cuốn “Tiếng Việt yêu dấu 1 ABC” đã được xuất bản, trong đó không có lời giải thích về các đề mục của sách. Kính mong quý vị niệm tình tha thứ cho sự thiếu sót này.

Nay chúng tôi đã có bản “Cách sử dụng Tiếng Việt yêu dấu 1 ABC”. Quý vị nào muốn có, xin liên lạc địa chỉ mới (thay vì địa chỉ đã ghi trong sách):

• Vũ thị Nguyên
 Olsvikaasen 138
 5079 Olsvik

Cảm tạ

Sau khi “Tiếng Việt yêu dấu 1 ABC” ra đời, chúng tôi đã nhận được nhiều ý kiến xây dựng và hữu ích của một số phụ huynh và giáo chức. Xin chân thành cảm tạ những tấm lòng nhân ái. Chúng tôi vẫn mong nhận được ý kiến, phê bình... để trong lần tái bản “Tiếng Việt yêu dấu 1 ABC” được tu chỉnh cho tốt đẹp hơn.

Mọi sự liên lạc xin gửi về địa chỉ sau:

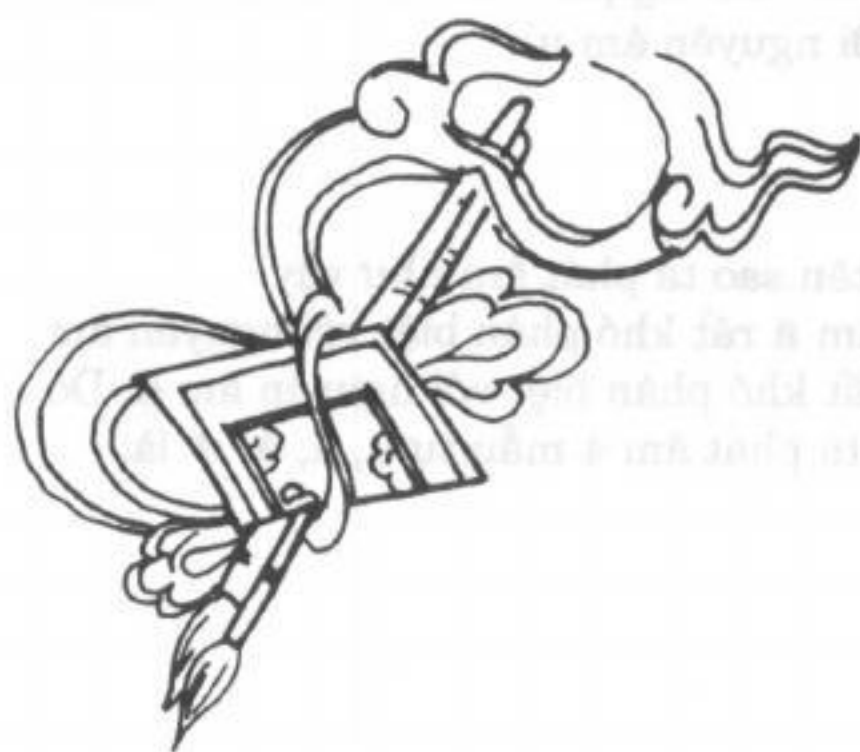
• Vũ thị Nguyên
 Olsvikaasen 138
 5079 Olsvik

Cảm tạ,
 Vũ thị Nguyên

Giấc mơ

Tôi về thăm đền Hùng đất tổ,
 Nghe tiếng trống đồng Ngọc Lũ động vườn trăng
 Mái điện vươn cong thấp thoáng bóng Mỹ Hằng
 Sóng mắt đưa tình âm ào cây lá đổ.
 Cua, tôm... - Cọp, voi... không vì Sơn Tinh được vợ,
 Mà tất cả một lòng yêu nhan sắc Mỹ Nương
 Nước dâng cao - Núi chát ngất tiền đồn
 Cuộc chiến Thủy - Sơn tang thương kinh hãi
 Nuôi hận tình Thủy Tinh không phân thắng bại
 Cứ mỗi năm hai bên xát nổi lênh bênh...
 Đêm trong đền chúc rượu Hùng Vương,
 Tiệc tha hồ thưởng thức đủ món thịt quân tử trợn
 Say ngất ngây bên trời tình lửa hận
 Vũ triều đình nhạc cổ trời mệnh mang
 Hương trầm rơi ngút tỏa biển rừng vàng
 Tôi yêu nụ cười Mỹ Nương nở trên Sơn động...
 Mãi đuổi Sơn Tinh, bị Thủy Tinh cản cản,
 Hóa sóng thần cuốn cuộn mãi tận khơi.
 Chợt giật mình nghe tê lạnh cả người,
 Giờ mới biết - YÊU TINH - bị đầy
 Sang Na uy từ ấy!

Nguyễn văn Cường

Mười năm bốn cũ

tặng Thúy (Hương Điền)

Về thăm phố Huế năm xưa
 Em tôi tóc xỏa đuôi dứa tang thương
 Mười năm vạn dặm nẻo đường
 Trở về Huế, đã chán chường bước chân
 Lăn theo cánh bướm sang sân
 Lối vào vườn Thúy một lần yêu xưa
 Nghiêng trời mây trái lưa thưa
 Nhụy tàn từ thuở nắng mưa mái sầu
 Tóc mây chuyện cũ ban đầu
 Nghe thương cái thuở một màu quan san.

Nguyễn văn Cường
 (những ngày tháng cũ)

Âm Hàn Phú

Rét cứng tay chân,
Lạnh rùn xương sống.

Há miệng rát môi,
Nuốt đàm xót họng.

Ừ tai nghe rặt tiếng lòng bùng,
Tê lưỡi nói ra lời lọng ngọng.

Con Tạo an bày các cơ, chỗ tuyết rơi lún gối, chỗ suốt tháng oi nồng.
Ông Thiên sắp đặt trời trên, nơi nắng chiếu cháy da, nơi quanh năm lạnh cóng.

Như Hàn Sinh đây,

Sinh chốn đất lành,
Ở nơi xứ nóng.

Bỗng dưng,

Trời tạnh nổi giông,
Biển bằng dậy sóng.

Những tường cuộc đời thình lạng, nay gặp cảnh nước mất nhà tan,
Hằng mong kiếp sống yên bình, giờ lâm cơn dầu sôi lửa bỏng.

Kẻ ở lại trăm cay nghìn đắng, lấy tình thân mong thế nổi căm hờn.
Người ra đi chín dư một lành, đem mạng sống cầu đổi niềm hy vọng.

Trôi giạt xứ người,

Nào ngờ nay đến vùng băng giá, khăn dày quấn cổ, nón ni trùm tai.
Chả bù trước ở chỗ ôn hòa, áo mỏng vắt vai, dép da hở móng.

Hạ lừa thua dấm ngày ngắn ngủi, nắng chừa chói nắng đà tắt lịm, chó phé sức đợi chờ.
Đông lê thê chục tháng dài ngoằng, tuyết vừa tan tuyết lại ngập đầy, khỏi nhọc công trông ngóng.

Mỗi bữa theo dõi tin thời tiết, bản đồ chỉ chút những số âm,
Hằng ngày thăm thú vệt thủy ngân, ống biểu trống trơn nơi độ cộng.

Áo măng-tô nặng trĩu, hay mặc khiến chỉ sờn.
Quần xà-lon nhẹ tênh, không dùng cho bụi đóng.

Cây cảnh nặng trĩu, phủ tuyết trắng ngần,
Đường xá trơn tru, tráng băng láng bóng.

Thềm lang thang ngoài phố, nhìn xuống bóng gòn ngập đất, ngại bước khỏi nhà.
Chán ru rú trong nhà, ngó lên mực xạ phủ trời, sợ ra đến cổng.

Đi một đôi, lẩn quay một đôi, quỵ hai gối, đau quá là đau!
Bước một thôi, ngã chúi một thôi, chống đôi tay, thốn ôi là thốn!

Gắm cho cùng,

Bát tiết đều lấm vè hay,
Tứ thời cũng nhiều nét hồng.

Lòng người đó thay đen đổi trắng, khi nào hết đổi đời.
Cơ trời kia hóa nhiệt chuyển hàn, bao giờ thôi chuyển động.

Văn thơ cổ càng xem càng thú, ước làm thông, nhìn sự thế tựa trò đùa.
Âng văn xưa càng đọc càng hay, mơ thành bướm xem cuộc đời như giấc mộng.

Hàn Sinh

Phân ưu

Vô cùng thương tiếc khi hay tin

bác Nguyễn Linh Chiêu

đã từ trần tại Paris (Pháp)

Chúng tôi thành kính phân ưu cùng tang quyến và cầu nguyện hương hồn bác sớm vãng sanh miền tịnh độ.

Ông bà Đỗ văn Thảo

Phân ưu

Chúng con rất đau buồn khi hay tin

Ông Nguyễn Linh Chiêu

đã từ trần tại Paris (Pháp)

Chúng con thành kính chia buồn cùng
mợ Tư, anh Trường, Fifi, Tonton
và Tata Thiện

Các cháu bên Na uy

Cảm tạ

Chúng tôi chân thành cảm tạ:

- Đại Đức, Hội trưởng Hội Phật giáo Việt nam tại Na uy,
- Chi hội Phật giáo Việt nam tại Stavanger và gia đình Phật tử Đức Minh,
- Cộng đoàn Công giáo Việt nam tại Stavanger,

cùng tất cả quý ông bà, thân bằng quyến thuộc đã đến chủ lễ, chia buồn, giúp đỡ và dự lễ phát tang tại Na uy của Ông, Cha chúng tôi là:

Cụ Phạm Thìn

Thất lộc tại Việt nam ngày 03.08.1991, nhằm ngày 23.06 năm Tân Mùi, hưởng thọ 76 tuổi.

Trong lúc tang gia bối rối, chắc có nhiều điều thiếu sót, xin quý vị niệm tình tha thứ.

- Trưởng nam: Phạm Duy Tiến, vợ và các con.
- Thứ nam: Phạm văn Hòa, vợ và các con.

Tang gia đồng bái tạ.

bác Học trả lời

? Kính thưa bác Học, hồi còn nhỏ ở Việt-Nam cháu thường hay phá, “chọc quê” mấy cây mắc cỡ để coi lá mắc cỡ khép lại làm vui. Có phải vì vậy mà cháu lây bệnh mắc cỡ không bác? Bây giờ hễ có cô con gái nào liếc nhẹ cháu thôi là cháu cũng ngượng đỏ mặt lên. Mà có phải cây mắc cỡ biết mắc cỡ thiệt không bác? Bên Na-Uy này hình như không có loại cây này, cháu kiếm hoài không thấy.

Ái Ngại

! Cháu Ái Ngại thân mến, mỗi người có một lối mắc cỡ riêng, như cháu mỗi khi bị con gái liếc thì đỏ mặt, còn bác thì mỗi lần bác Học gái liếc bác thì bác lại xanh mặt. Trở về chuyện cây mắc cỡ thì cây này thuộc họ Mimosa. Họ này có trên 500 loại khác nhau, thường chỉ phát triển ở vùng nhiệt đới, và mọc hoang như cỏ dại. Na-Uy lạnh lẽo thuộc hàn đới nên cháu khó mà kiếm được loại cây này, ngoại trừ trong một vài tiệm chuyên bán bông hoa, cây cỏ. Tên Mimosa bắt nguồn từ chữ Hy-Lạp “mimos”, có nghĩa là “thằng hề”, vì khi cây mắc cỡ xụ xuống trông giống như thằng hề đang làm trò. Dân Hy-Lạp không lãng mạn chút nào cháu nhỉ. Ngược lại, tên khoa học của họ thảo mộc này là “pudica” thì lại có nghĩa là mắc cỡ, e thẹn, giống y như trong tiếng nước mình vậy. Thế mà ai dám bảo các khoa học gia là những người chai đá, thiếu ươn ướt á! Ngoài tên mắc cỡ ra người Việt mình còn gọi cây này là cây trinh nữ, ý muốn nói cây cũng như nàng trinh nữ hễ ai động đến một cách là dấy nẩy lên, “em chã, em chã”.

Lá mắc cỡ mỗi khi bị chạm nhẹ đến liền khép lại từng cặp với nhau và cành rủ xuống, dường như là muốn tránh sự đụng chạm. Khi đêm xuống lá cây cũng chuyển sang tư thế này như là đang nằm ngủ. Người ta chưa khám phá ra tại sao cây lại có những cử động như vậy. Có thuyết cho rằng những cử động đột ngột có công dụng làm cho các thú vật bị hoảng sợ không dám xơi cây, nhưng cây đã có gai góc để tự bảo vệ rồi nên thuyết này

cũng không được vững lắm. Những chấn động bất cứ do va chạm, nhiệt độ thay đổi, tiếng ồn ào hay do xúc tác với các chất hóa học được truyền đi qua những sợi lông ở kẽ và cuống lá. Những chấn động này làm cho áp suất trong các tế bào lá hạ xuống đột ngột khiến cành ụp, lá khép. Vận tốc lưu truyền chấn động trung bình vào trong khoảng 4 đến 30mm mỗi giây. Khi bị chấn động mạnh gây thương tích, vận tốc này có thể lên đến 10cm mỗi giây. Vận tốc này đôi khi còn cao hơn so với phản xạ của một số loài động vật nữa. Tuy nhiên điều này không thể so sánh được vì cử động của cây mắc cỡ không do bắp thịt và cây cũng không có giây thần kinh như trong các loài động vật.

Các nhà nghiên cứu về thảo mộc đã tìm ra được “chất mắc cỡ” trong cây mắc cỡ. Sau khi “cù lét” 50kg cây mắc cỡ hắt mấy tiếng đồng hồ, người ta nghiền nát các cây này và tách riêng ra được vài mg của một hợp chất hữu cơ gọi là acid d-apio-d-furanosylgantin. Hợp chất này có tác dụng tương tự như các kích thích tố (hormon) trong cơ thể các loài động vật. Người ta thử tưới nước có pha hợp chất này vào một cây mắc cỡ. Khi cây dần dần hút nước, người ta nhận thấy cây cũng dần dần “mắc cỡ” từ gốc lên tới ngọn. Chất này khá mạnh, chỉ hòa một phần

trăm triệu vào nước thôi là đủ! Cháu nào lỡ đứt sợi giây mắc cổ trong người thử dùng thứ này xem sao, rồi cho bác biết.

Cây mắc cổ cũng có một vài công dụng thực tiễn. Ở tiểu bang Assam của Ấn-Độ, người ta dùng rễ cây mắc cổ để chế thuốc ngừa thai, chỉ cần uống một viên mỗi ngày trong 3 ngày trước khi kinh nguyệt bắt đầu. Bên Trung-Hoa, ở những vùng gần núi lửa, người ta thường trồng cây mắc cổ. Khi núi lửa hoạt động, các chấn động nhẹ lúc ban đầu cũng đủ để cho cây khép cánh, và nhờ đó người ta có thể biết sớm được tai họa và tìm đường chầu.

Chiều dài tổng cộng của tất cả mạch máu trong cơ thể con người vào khoảng 100.000 cây số.

? Kính thưa bác Học, mỗi lần cháu đi disco đến 3, 4 giờ sáng là y như rằng ngày hôm sau mắt cháu lại nổi quầng thâm, trông xấu gái vô cùng. Bác có thể cho cháu biết lý do nào làm cho có tình trạng này, để cháu biết mà tránh.

Trang Đài

! Con bác mà đi disco khuya như cháu thì không những hôm sau thâm mắt mà còn thâm móng nữa là đằng khác. Nhưng khốn nỗi vợ chồng bác hiếm muộn, cầu tự đã bao nhiêu năm nay vẫn không được mụn con nào thành thử bác gái chưa được dịp ra tay, chỉ thỉnh thoảng ngứa ngáy đem bác ra dợt thôi.

Phía dưới mắt là những bắp thịt giúp cho mắt ta cử động, thí dụ như khi ta “đá lông nheo” hay khi nhìn không rõ phải nheo lại để chỉnh độ hội tụ của mắt. Những bắp thịt này khi bị đi hoạt động quá mức như trong trường hợp của cháu tất nhiên sinh ra mệt mỏi và dần ra, đình công không thèm làm việc nữa. Lúc đó bắp thịt xệ xuống làm thành quầng mắt, da dần ra và hơi mỏng đi để lộ màu xạm của thịt bên trong, cộng thêm ánh sáng rọi từ trên xuống làm cho mắt đã xạm lại càng thêm xạm.

Ngoài ra quầng mắt còn có thể do sự ứ đọng chất lỏng sinh ra bởi bệnh gan, thận hoặc áp huyết cao. Khi về già bắp thịt cũng nhão ra nên ta thường thấy quầng mắt ở những người lớn tuổi. Quầng mắt cũng có thể là do di truyền, nhiều giòng họ có nét giống nhau là ở cặp mắt lúc nào cũng “nặng chiu đau thương”, không cứ phải là mệt mỏi, già yếu hay bệnh tật.

Cá sấu là loài động vật bò sát duy nhất không thở lười được!

? Kính thưa bác Học, kể từ ngày bác mở mục giải đáp thắc mắc, cháu thấy như cả một bầu trời rộng mở trước mắt. Giới trẻ Việt-Nam thật là may mắn nên mới có được một bậc lão thành uyên thâm như bác mà lại chịu bỏ thì giờ ra để làm thỏa mãn lòng khao khát kiến thức vô bờ bến của con cháu. Những câu hỏi bác trả lời nếu không đặt đúng chỗ, đúng người thì nhiều khi người bị hỏi dám kêu lính bắt nữa là đằng khác! Nói vòng vo như thế là vì thắc mắc của cháu có liên quan đến luật pháp. Nguyên là cháu rất mê uống Coca-cola; ngày nào mà không vô ít nhất một xi là cháu cảm thấy như cuộc đời chẳng có ý nghĩa gì cả. Bạn cháu nó nói là cháu bị ghiền vì trong Coca có chất cocaine tức là bạch phiến. Nếu như vậy thật thì tại sao chính phủ lại cho phép bán Coca-cola công khai trong khi cấm ngặt tất cả các loại ma túy? Nếu cháu xin vào bệnh viện cai Coca ngay từ bây giờ thì liệu cháu có bị truy tố ra trước pháp luật khi sự việc đổ bể không? Còn nếu cháu tự cai bằng cách đổi từ từ sang “Diet Coca-cola” thì sao thưa bác?

Phạm Văn Pháp

! Người đáng bị truy tố trong vụ này chính ra là bạn của cháu, về tội tung tin đồn thất thiệt, gây hoang mang trong dư luận quần chúng. Tất nhiên cháu có uống mỗi ngày một két Coca đi chẳng nữa thì cũng chẳng có gì là phạm pháp, trừ khi cháu chôm chĩa tiền bạc của cha mẹ để làm thỏa mãn khát vọng nhất thời của mình.

Nói như vậy cũng không có nghĩa là bạn cháu hoàn toàn sai, vì Coca-cola quả thật một thời có chứa cocaine, nhưng đó là thời xa xưa, trước khi người ta khám phá ra tai hại độc địa của loại ma túy này. Hồi năm 1886, khi John Styth Pemberton sáng chế ra Coca-cola, ông ta quảng cáo thức uống này như là một thần dược trị bá bệnh: “thần kinh căng thẳng, nhức đầu, bồn thần, kinh hoảng, âu sầu, sút cân” vân vân và vân vân... Thời này không phải chỉ một mình Coca-cola có chứa bạch phiến mà còn nhiều thứ khác nữa, thậm chí người ta còn cho cocaine là một sản phẩm vô hại có thể uống thay cho các loại rượu độc hại! Coca-cola gồm một hỗn hợp ba phần lá cây Coca và một phần hạt Cola, bên cạnh những dịch phẩm khác. Cây Coca chính là cây cho ra chất ma túy cocaine. Vào đầu thế kỷ XX, sau khi đã nhận thấy hậu quả kinh khủng của cocaine, một phong trào phản đối

Coca-cola được đẩy động lên. Hãng Coca-cola sau đó đã âm thầm thay đổi công thức, thế lá cây Coca tươi bằng “bã Coca”, tức là phần còn lại của lá Coca sau khi đã lấy đi cocaine và Coca-cola lần này không còn được rao là một loại thuốc nữa mà chỉ là một thức giải khát bình thường.

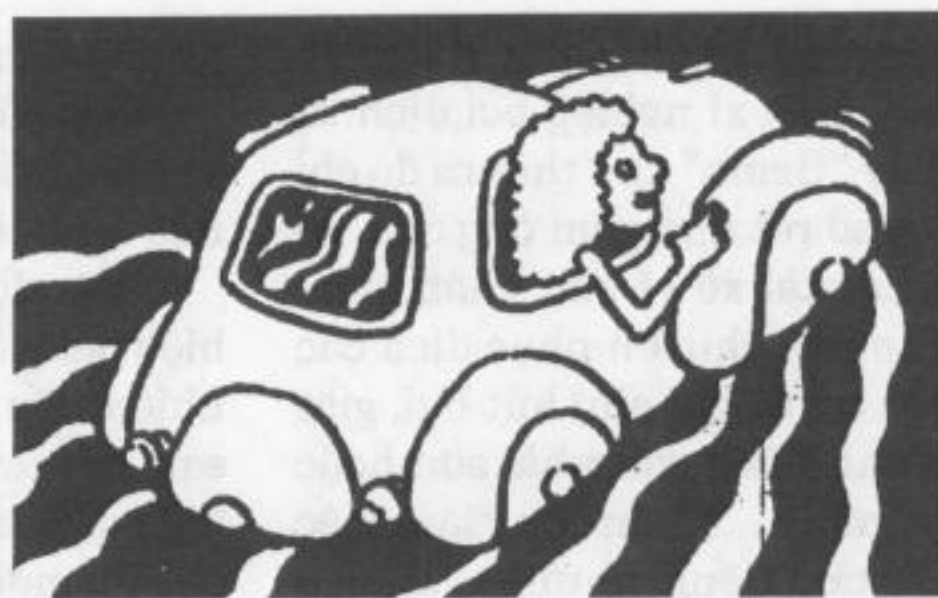
Theo phát ngôn viên của hãng Coca-cola thì lượng cocaine trong món giải khát thông dụng này không có gì đáng kể. Mùi vị đặc biệt không phải do hỗn hợp Coca và Cola mà do một chất liệu đặc biệt trong công thức chế tạo, có cái tên gọi bí hiểm là “chất liệu 7X”. Công thức pha chế và chất liệu này được giữ tuyệt đối bí mật, nằm trong tủ sắt nhà băng và chỉ có một vài nhân viên cao cấp của hãng được biết (dĩ nhiên là bác cũng biết, nhưng “Cô-ca bất khả lậu” nên bác không thể kể cho cháu nghe). Năm 1980, hãng Coca-cola thay thế chất liệu 7X bằng một chất liệu mới gọi là chất liệu 7X-100, và đồng thời để giảm giá thành, dùng đường làm từ bắp ngô thay vì đường mía như trước kia. Những thay đổi này đã gây nhiều bất mãn cho giới tiêu thụ, cho rằng loại Coca mới này đã mất đi hương vị nguyên thủy. Số tiêu thụ giảm xuống rõ rệt khiến công ty phải đầu hàng và sản xuất trở lại loại “Coca Classic”.

Trong loại “Diet Coca-cola”, đường thiên nhiên được thay thế bằng đường hóa học “Nutrasweet” như cháu thường thấy quảng cáo trong TV. Nutrasweet hiện nay rất thông dụng và cũng được dùng trong nhiều loại thực phẩm “giữ eo” khác. Loại đường hóa học này được công nhận là không độc, nhưng nhiều người vẫn còn nghi ngại hoặc cho là “Diet Coca” có vị lạt lẽo hơn “thứ thiệt”. Có một hiện tượng đáng chú ý là đường Nutrasweet còn làm cho Coca có nhiều bọt và giữ bọt lâu hơn.

Cho đến nay, Coca-cola vẫn còn được coi là vô hại, cháu cứ việc thưởng thức món hấp khẩu của cháu, trước khi người ta khám phá ra là Coca sinh ra đủ thứ bệnh như nhiều thức khác, biết đâu được. Duy có một điều cháu cần để ý là cái gì thái quá cũng không tốt. Coca-cola có nhiều tính acid (độ pH trong Coca là 2,7) cộng thêm hơi CO₂ để cho nước sủi bọt có thể gây khó chịu cho những người yếu bao tử.

Từ 30 tuổi trở đi, mỗi ngày một người trung bình mất đi 100.000 tế bào óc!

❓ Kính thưa bác Học, tại sao ở Na-Uy này vào mùa đông có chỗ người ta rải cát, có chỗ người ta rải muối cho bớt trơn trượt. Sạn cát cho nhám thì cháu còn hiểu được, nhưng tại sao lại dùng muối, mà không dùng xi-dầu chẳng hạn. Hai phương pháp này có công dụng và lợi hại thế nào xin bác cho cháu biết?

A Muối

❗ Cháu nên nhớ là người Na-Uy từ trước đến nay chỉ biết đến muối tiêu chứ đâu biết đến gia vị gì khác. Nếu như để người Việt mình quyết định thì muốn làm cho đường mặn(!) chắc chắn ta sẽ dùng nước mắm, hay xi-dầu như cháu nói. Tuy nhiên mục đích người ta rải muối trên đường xá không phải là như vậy. Gabriel Daniel Fahrenheit, cha đẻ của độ Fahrenheit để đo sức nóng, đã khám phá ra rằng khi trộn muối với nước đá ta được một hỗn hợp có độ đông đặc thấp hơn nước. Điều này có nghĩa là muối làm tan tuyết và ngăn hiện tượng đóng băng ở khoảng trên dưới 0°C. Người ta đã thử nhiều hóa chất có công dụng tương tự hoặc tốt hơn, nhưng muối vẫn thông dụng nhất vì giá rẻ. Điểm hại khi dùng muối rải đường là muối có tác dụng ăn mòn, làm rỉ sét xe cộ, cầu cống và các công trình xây cất khác. Nhiều loại thảo mộc cũng không chịu đựng được lượng muối quá cao. Muốn đạt được hiệu quả khi dùng muối rải đường, lượng xe cộ lưu thông phải khá cao, tỷ dụ như ở các thành phố lớn, để có thể trộn lẫn hỗn hợp muối và nước đá. Từ khoảng 5 độ âm trở xuống, nước đóng băng quá nhanh nên muối mất đi công dụng. Một điều bất lợi nữa là muối không tạo được sức ma-sát để giảm trơn trượt.

Ngược lại, cát tạo ma-sát khi rải lên trên băng hoặc trộn lẫn trong tuyết, không cần phải có nhiều xe cộ lưu thông, không làm hoen rỉ và lại rẻ mạt. Tuy rẻ hơn muối, lượng cát cần dùng cho cùng một đoạn đường phải gấp ba lần so với muối. Thợ rải đường phải chạy đi chạy lại lấy thêm cát, cộng thêm chi phí chuyên chở thành thử so giá cả thì hai phương pháp coi như tương đương. Nói tóm lại, cát dùng để trị cái trơn của băng trong khi muối ráng trị tận gốc: không cho đóng băng. □

● Bác Học

Mỗi bông tuyết mất từ 8 đến 10 phút để rơi từ trên trời (khoảng 300m) xuống đất.

Tôi làm công trong một xí nghiệp tư. Gọi là xí nghiệp bởi dịch từ chữ Na uy “firma” chứ thật ra đó chỉ là một cơ sở rất nhỏ gồm ông chủ, cô thư ký, bác tài xế và sáu nhân viên. Xí nghiệp này chuyên phục dịch các công việc tại tư gia như hút bụi, giặt thảm, đánh bóng sàn nhà, sơn hoặc dán giấy tường... Nhân công làm việc một ngày tám tiếng, nhưng xí nghiệp luôn luôn có người túc trực từ bảy giờ sáng tới chín giờ tối để nhận giờ

những năm trước đây tôi vẫn tìm lối này hay cách nọ để tránh nỗi cô đơn khi phải thu mình trong căn phòng nhỏ lạnh lẽo.

Chiếc đồng hồ treo trên tường báo hiệu hết giờ trực, nhưng tôi vẫn điềm nhiên tiếp tục lật từng trang tờ đặc san để xem những hình chụp các biến cố quan trọng trong năm. Chán chê tôi mới thông thả đứng dậy đi tắt các ngọn đèn rồi lững thững bước ra hành lang.

Tôi mở máy xe rồi chờ cho sức nóng thổi tan hơi nước bám mờ trên mặt kính. Thỉnh thoảng đã có vài tiếng pháo nổ lẻ tẻ giữa tiếng mưa rơi và gió rít.

Tôi cho xe từ từ lăn bánh. Tôi nghe tâm hồn trống vắng vô cùng. Không một ý niệm gì về thời gian dù rằng chỉ còn ít tiếng đồng hồ nữa là lại hết một năm. Tôi có cảm giác thời gian thuộc về người bản xứ chứ không dính dáng gì đến tôi. Giờ này gia đình Na uy nào thì cũng đang quây quần vui vẻ bên bàn tiệc, ly rượu, trong tiếng cười nói ròn rã. Còn tôi, năm cũ hay năm mới thì cũng chẳng có gì khác. Một ngày như mọi ngày!

Vì không muốn về nhà vào lúc này cho nỗi chán chường gặm nhấm tâm não, tôi cho xe chạy vào trung tâm thành phố. Cả thị xã vắng tanh, sùng sục. dường như không một bóng người qua lại. Sự sống động thường nhật đã biến mất từ bao giờ. Những “tàn dư” của lễ Giáng sinh vẫn còn đó — đèn mắc như sao sa khắp con phố chính, hàng hóa trưng bày dưới ánh đèn đủ màu trong các cửa kính — không làm giảm bớt vẻ cô tịch của buổi tối cuối năm. Xứ này như thế đó, ngày thường, cứ khoảng bốn giờ chiều trở đi, mọi sinh hoạt từ trong các công sở, xí nghiệp, cơ xưởng cho tới các cửa tiệm, cửa hàng... đều ngưng đọng. Cuộc sống lắng xuống, im lìm. Ngày lễ, tết đường xá càng trống vắng. Thành phố “chết” trong hoang lạnh buồn thiu.

Mãi nghĩ ngợi, tôi cho xe chạy ra ngoại ô lúc nào không hay. Giá như ngày thường vừa lái xe vừa để đầu óc suy tư vợ vẫn thế này chắc khó mà tránh tai nạn.

Trời bỗng dưng chuyển mình, đổ mưa lớn. Tôi có cảm tưởng trời còn dư bao nhiêu nước vội trút hết xuống trước khi chấm dứt năm cũ. Tuy tiếng máy xe của tôi nổ đã lớn, hệ thống thổi hơi lên mặt kính kêu ù ù thế mà tôi vẫn nghe rất rõ tiếng gió rít liên hồi bên ngoài xe. Những giọt mưa nặng hạt thi nhau nhảy múa điên cuồng trên mui xe khiến đầu óc tôi chỉ còn lúng búng những âm thanh hỗn loạn. Hai cái gạt nước chạy xối xả cũng không kịp gạt hết nước trên kính xe. Tôi phải giảm bớt tốc lực vì đường ở ngoại ô không đèn lại quanh co. Hơn nữa mắt tôi cũng

Quyên

• Hoài Mỹ

hẹn của khách hàng. Bởi vậy vào chiều cuối năm, trong khi mọi người đã nghỉ từ 12 giờ trưa, còn mình tôi ngồi lại trực điện thoại. Đúng ra không phải đến lượt tôi, nhưng tôi tình nguyện nhận ca này để những người Na uy đồng nghiệp được về sớm với gia đình hầu sửa soạn đón mừng năm mới. Họ cảm ơn tôi rồi rít và gọi tôi là người Việt nam tử tế nhất nước. Tôi mỉm cười đón nhận lời khen đồng thời bắt tay chúc họ năm mới tốt đẹp — Godt nyttaar! Chắc hẳn không ai biết rằng tôi rất sợ phải trở về nhà vào những giờ cuối cùng của năm tàn tháng tận. Như

Cửa vừa mở, khí lạnh ập lấy người khiến tôi rùng mình mạnh, liên tiếp mấy lần.

Trời vẫn mưa rả rích. Thành phố tôi ở vốn nổi tiếng mưa nhiều — Bergen regnby. Mưa quanh năm suốt tháng. Bởi thế biểu tượng của thành phố mới là cây dù dương lên. Thiên hạ cứ ra khỏi nhà lại cấp dù theo, dẫu lúc đó trời đang nắng, coi cây dù che mưa như vật bất khả ly thân. Tôi ở đây đã lâu rồi, dĩ nhiên chẳng còn lạ gì thời tiết của xứ này thế mà khi chạy vội ra xe tôi cũng phải lăm bắm sau câu chửi thề: — Trời đất chi lạ đời, mưa hoài!

đã bị giới hạn tối đa bởi hàng hà sa số tia nước mưa trắng xóa trước mũi xe.

Trời vẫn không ngớt trút nước.

Bỗng — do phản ứng hoàn toàn tự nhiên — tôi hoảng hồn vội đạp thắng. Chiếc xe đang ngon trớn bị giật gập lại, gần như xoay ngang giữa đường. Tôi giật nảy mình lắc đầu mạnh để trấn tĩnh đồng thời ý thức hiện tại. Tôi nghe tim mình đập thình thịch. Tôi nhào người về phía trước, mở căng mắt nhìn qua cửa kính xe: Một người mặc áo quần trắng toát từ trong lề đường trườn cả thân mình ra vẩy xe tôi — hay nói đúng hơn chặn xe tôi lại. Nếu tôi không phản ứng kịp thời chắc chắn kẻ đó đã bị mũi xe hất tung lên rồi. Tay nắm chặt vào vô lăng xe, tôi cố gắng định thần để lấy lại bình tĩnh. Sau đó tôi điều chỉnh lại chiếc xe và lái gần vào lề đường. Tự nhiên có một luồng điện chạy dọc theo sống lưng của tôi. Chắc người này muốn xin quá giang. Tôi nghĩ vậy rồi quay cửa kính xe xuống. Gió lạnh ủa vào xe. Mấy hạt mưa bắn trên mặt tôi giúp tôi tỉnh táo hơn. Bấy giờ tôi mới nhìn rõ người đã chặn xe tôi lại. Đó là một thiếu nữ. Tôi càng ngạc nhiên hơn khi nhận ra cô gái này không phải là người Na uy như tôi đã định ninh, nhưng chắc chắn phải là một người Á đông. Những mảng tóc đen rũ rượi xuống khuôn mặt trắng bệch của nàng. Trong khi tôi chưa biết phải dùng ngôn ngữ gì để hỏi thì nàng đã lên tiếng:

— Ông có đi về hướng phi trường không, cho em đi nhờ.

Đúng là người Việt. Nhưng giọng nói của nàng lơ lơ như người ngoại quốc nói tiếng Việt. Tôi nghĩ ngay rằng có thể vì lạnh quá mà quai hàm của nàng cứng lại nên phát âm không còn tự nhiên. Tôi mở chốt cửa xe. Nàng vội vã leo lên ngồi. Tôi mỉm cười tỏ dấu thân thiện. Nàng cũng nhếch môi như định cười đáp lại, nhưng miệng nàng méo xệch nhìn đến thảm hại. Khuôn mặt trông ngang của nàng mang vẻ thanh tú. Chiếc áo đầm trắng ướt đầm dán vào da thịt nàng. Tôi nói một câu bằng quơ để xóa đi những ý nghĩ vẩn đục vừa chợt nảy sinh trong đầu:

— Mưa lớn quá sức!

Nàng đáp, vẫn giọng run run lơ lơ:

— Vâng. Hồi chiều lúc ra khỏi nhà, em vội quá, không kịp đem theo dù và mặc áo ấm. May ghê gặp ông.

Lúc đó tôi mới sực nhớ nàng đang bị lạnh lại không ăn mặc đầy đủ. Tôi vội cởi chiếc áo khoác đưa cho nàng:

— Cô mặc tạm

— Ồ cảm ơn ông em làm phiền ông quá.

Tay nàng đỡ áo, môi nàng như chúm chím cười. Tôi thấy đôi mắt nàng long lanh trong ánh sáng mờ đục của ngọn đèn trên trần xe.

Tôi rờ máy cho xe chạy tiếp. Trời tối đen như mực, chỉ trừ phía trước mũi xe hai ngọn đèn pha vạch thành hai đường sáng dài, chiếu những tia mưa chém xéo xuống mặt nhựa ngập nước. Đường có nhiều khúc quẹo gắt

giữa một bên là triền đá, bên là rừng cây. Tay tôi nắm chặt vô lăng, chân liên tục hết đặt trên thắng lại trên bàn ga, tuy nhiên đầu óc tôi không ngừng quanh quẩn với hàng bao câu hỏi. Người con gái này là ai? Nàng thuộc gia đình nào? Tôi cư ngụ ở thành phố này đã lâu năm, người Việt nào mà tôi chẳng biết. Tôi cố lục lọi trí nhớ xem đã gặp nàng lần nào chưa, nhưng chịu. Nàng hoàn toàn xa lạ. Tôi bắt chuyện bằng cách tự

giới thiệu tên mình. Nàng cũng đáp lại:

— Còn em là Kristin Berge, nhưng em là người Việt.

— A...

Có lẽ đoán ra sự ngạc nhiên của tôi, nàng phá lên cười. Lại một luồng lạnh chạy lướt trên da thịt tôi. Tiếng cười của nàng nghe như thủy tinh vỡ. Tôi cũng không hiểu sao nàng lại cười lớn như vậy. Thú thật tôi không có thiện cảm với giọng cười của nàng. Nghe rờn rợn. Nhưng khi nói nàng lại nhỏ giọng:

— Em là con nuôi của một gia đình Na uy từ hồi còn bé xíu. Em chả biết tí gì về Việt nam cả.

Tôi liếc mắt nhìn Kristin đúng lúc nàng cũng quay sang ngó tôi. Nàng cười. Tôi thoáng thấy hàm răng của nàng trắng rợn dù trong xe ánh sáng rất mờ. Tóc nàng còn ướt dính lại từng bết xóa sơ xác xuống bờ vai. Tôi muốn nói một câu gì đó để bày tỏ niềm cảm thông của mình, nhưng không tìm ra lời nào thích hợp, Kristin kể tiếp, giọng nàng hồn nhiên, thân mật hơn:

— Em muốn tập nói tiếng Việt. Chắc em nói dở lắm phải không ông?

Tôi đỡ lời:

— Nói được như cô là hay lắm đó, hơn hẳn nhiều người sinh trưởng ở Việt nam mà khi ra ngoại quốc mới có mấy năm đã quên tiếng nước mình.

Giờ tôi đã hiểu nguyên nhân giọng lơ lơ thiếu âm sắc của Kristin. Tôi hỏi nàng:

— Chắc cô cũng có tiếp xúc với nhiều người Việt?

Kristin khẽ chép miệng:

— Không. Lúc những người Việt nam đầu tiên tới thành phố này thì em con nhỏ lắm, biết gì đâu, lại cứ nghĩ mình hoàn toàn Na uy chứ. Nhưng khoảng từ ... ba bốn năm nay, em thấy mình dần dần trở về nguồn gốc Việt nam của mình. Em tìm sách báo viết về Việt nam để đọc, nhưng dù sao em cũng không dám gặp người mình.

— Sao vậy?

— Em không nói được tiếng Việt, sợ người ta cười.

— Thì cô cứ dùng tiếng Na uy, hầu hết những người Việt ở đây đã nói được ngôn ngữ này.

— Em biết chứ, nhưng em vẫn

thấy kỳ kỳ sao ấy khi giữa người cùng một nước nói chuyện với nhau mà phải dùng tiếng nước khác.

— Trường hợp bất đắc dĩ mà cô.

Kristin lắc đầu giọng nghe xa vắng, mông lung:

— Em tự hứa sẽ chỉ tiếp xúc với người Việt khi nào em đã nói rành tiếng Việt.

Tôi định hỏi Kristin học tiếng Việt ở đâu và đã học bao lâu rồi mà nói thông thạo như vậy, nhưng tôi lại đổi thành câu pha trò:

— Nay cô đã nói hết sẩy rồi đó.

Tức thì Kristin bật cười giòn, nói như để phân trần:

— Bởi vậy đêm nay em mới chọn ông để gặp và cũng để thử vốn liếng tiếng Việt của mình.

Tôi liếc nhìn Kristin lần nữa, lâu

hơn. Tôi để ý thấy mỗi lần nàng cười lớn tiếng, mắt nàng lại long lanh lạ kỳ.

— Ông là người Việt đầu tiên và có thể là ... duy nhất em gặp đây.

Tôi thấy ông mình bắt đầu có cảm tình với nàng. Hồn nhiên và ăn nói duyên dáng. Nếu cái giọng của Kristin không lơ lớ, đố ai dám nghĩ nàng đang tập nói tiếng Việt, một ngôn ngữ đa thanh, sắc gọn lại trầm bổng phong phú. Tuy nhiên tôi lại thấy chính cái giọng lơ lớ của nàng có sức quyến rũ, độc đáo như xoáy nhẹ vào hồn người nghe.

Chợt Kristin khựng khựng ho.

Nàng cúi đầu ôm mặt trong ống tay áo dài quá khổ của tôi. Tôi ái ngại nhìn nàng. Có lẽ nàng đã bị cảm lạnh. Tôi sực nhớ những miếng mứt gừng mà mẹ tôi mới gửi từ Việt nam qua. Tôi bảo Kristin mở nắp hộp chỗ để thẻ chủ quyền xe cùng một số giấy tờ linh kính. Nàng lấy ra một gói tròn bọc trong bao ny lông và quần bên ngoài bằng hai ba sợi thung.

— Cái gì thế này? Kristin tò mò hỏi.

— Kẹo ngậm cho ấm người, hết ho.

Kristin cầm một miếng mứt gừng cho lên gần sát mặt như thể quan sát một vật gì lạ lùng, rồi đưa vào mũi ngửi:

— Ngộ quá, em chưa thấy bao giờ.

— Gừng. Ingefaer.

— Làm sao mà nó ra thế này?

— Đại khái người ta thái gừng thành những lát mỏng, ngâm muối chừng một đêm. sau ướp với chanh rồi cho vào chảo thắng với đường cát trắng cho tới khi khô lại.

Nàng rút rờ cẩn nhẹ miếng mứt gừng, miệng xuýt xoa.:

— Cay dễ sợ! Ở đâu mà ông có được thứ này? Các butik Na uy chắc chắn không có bán phải vậy không ông?

— Quà mẹ tôi gửi từ Việt nam qua đây. Năm nào bà cụ cũng cho ít mứt kẹo để ăn tết, trong đó mứt gừng bao giờ cũng nhiều hơn cả. Bà cụ bảo bên Na uy lạnh, tôi phải ngậm gừng luôn cho khỏi ho.

— Ông sướng nhỉ.

— Tôi đã bằng này tuổi mà lúc nào bà cụ cũng vẫn thấy tôi còn nhỏ. Không thư nào gửi qua mà bà cụ không nhắc tôi phải mặc áo ấm đây đủ, ăn uống đàng hoàng, bớt hút thuốc và đi ngủ sớm.

— Các bà bà mẹ Việt nam thương con quá nhỉ... Em tiếc em không còn mẹ.

Câu nói bất ngờ của Kristin làm tôi bối rối. Tôi thường rất vụng về trong việc an ủi người khác. Gặp ai tâm sự điều gì nhất là chuyện buồn, tôi chỉ biết ngồi ngây người lắng nghe. Lòng tôi xao động, hòa nhịp với nỗi niềm của họ nhưng miệng lưỡi tôi lại không chịu mở ra những câu thích hợp chia sẻ. Cũng như lúc này đáng lý tôi cần nói đôi lời dịu dàng thông cảm với hoàn cảnh và số phận

của nàng, tôi lại nín thinh, bìm môi. Đột nhiên giọng Kristin run lên:

— Em nghĩ có thể mẹ em còn sống.

Rồi không kịp để tôi có ý kiến gì, nàng nói tiếp ngay:

— Em nhớ mờ mờ rằng sau khi bố em chết trận, mẹ đem em cho cô nhi viện. Ba má nuôi em hiện nay còn giữ được một giấy khai sinh cũ của em khi ông bà ấy nhận em làm con nuôi do cơ quan Caritas chuyển. Hôm nào ông có dịp tới chơi, em sẽ cho ông đọc.

Tôi bắt ngay đề tài này, nói như reo:

— Hay quá. Tôi sẽ được biết tên Việt nam và nguyên quán của cô.

— Nguyên quán? Em không hiểu tiếng này.

— Nơi mình sinh ra. Foedested.

— À...Để em nhớ xem nào. Đúng rồi, tên Việt của em hình như là Q...uyên. Quyên. Quyên có nghĩa là gì hở ông?

— Tên của một loài chim. Chim Đỗ Quyên. Ngày xưa, có một ông vua vì ham vui mà để mất nước. Sau buồn mà chết, hồn ông biến thành chim Quyên. Chim này thường buông những tiếng kêu sầu thảm. Người ta nói đó là những tiếng thương nhà nhớ nước của một linh hồn cô quạnh.

Kristin im lặng sau câu chuyện tôi kể. Tôi cũng không biết nói gì thêm nữa. chợt nàng hỏi một điều mà tôi không ngờ tới:

— Có phải người nào chết trong lúc còn mang nỗi uất ức gì thì linh hồn sẽ vương vấn mãi trên cõi trần này phải không ông?

Tôi không biết phải trả lời nàng ra sao, đành lấp lửng:

— Tôi cũng nghe nói như vậy. Riêng tôi thì chưa có kinh nghiệm. Sau tiếng thở dài, Kristin nói thật nhỏ, nhưng vẫn rõ từng âm thanh:

— Em thì em tin.

Tôi không muốn để Kristin rơi vào trạng thái suy tư với những vấn đề siêu hình rắc rối mà đã từ lâu người ta vẫn chưa thể tìm ra nổi câu trả lời thỏa đáng, hơn nữa tôi cũng không muốn mất một giây phút quý hiếm nào được cận kề một cô gái đẹp như Kristin, nên tôi tìm cách nói cho nàng vui lại:

— Cô thì lo gì. tôi dám bảo đảm là bất cứ lúc nào hôn cô cũng được siêu thoát ngay lập tức.

Nhưng nàng không cười. Nét mặt nghiêm trọng gần như khắc khoải tiếp tục đượm trên khuôn mặt và giọng nói của nàng:

— Ông biết không, em đã mất cha, lạc mẹ, lại bỏ cả quê hương từ thuở bé. Gần 19 năm làm con nuôi Na uy, em không biết mình là người Việt,

— Em về trễ, chắc ba má nuôi trông em lắm.

giọng nói của Kristin đã trở lại bình thường, nghe như làn gió nhẹ.

— Chỉ còn ít tiếng đồng hồ nữa là sang năm mới, ông nhỉ. Người Na uy cũng giống như người Việt mình, cha mẹ con cái thường đoàn tụ để đón giao thừa. Bởi vậy hồi tối đám tiệc ở nhà bạn em dù đang vui, em cũng phải ra về. Lát nữa ba má nuôi em

— Tiếc rằng không có đường rộng, nếu không tôi cũng muốn đưa cô vào tận nhà.

Kristin nhướn miệng cười:

— Ông lúc nào cũng tử tế. Mà không sao đâu, em vẫn thường xuống xe buýt ở gần đây rồi đi bộ vào nhà. Mất chừng một phút chứ mấy.

Nàng định cởi trả tôi chiếc áo khoác, thấy vậy tôi vội nói:

— Cô cứ mặc, trời còn mưa. Cô cần áo ấm cho khỏi lạnh.

— Nhưng...

— Không sao, tôi ngồi xe có hệ thống sưởi về đến tận nhà cơ mà.

— Từ đây về nhà ông có xa lắm không?

— Chừng năm, sáu cây số.

Bỗng Kristin nắm lấy bàn tay phải của tôi, lúc đó đang đặt trên cần số. Tay nàng lạnh ghê gớm. Tôi rùng mình mình như vô tình chạm phải một tảng tuyết băng. Kristin như không để ý gì, vẫn cười tươi:

— Nếu mai ông rảnh, mời ông lại nhà chơi. Chắc chắc ba má nuôi của em sẽ vui lắm. Và lại, em cũng muốn hoàn áo này lại cho ông.

Tôi thoáng nghĩ trong đầu, dĩ nhiên rồi, ai dại gì bỏ mất dịp may để gặp lại Kristin. Tôi vui vẻ đáp nhanh:

— Vâng, thế nào tôi cũng lại thăm ... ba má cô.

Tay mở cửa xe, mặt vẫn quay nhìn tôi, Kristin vừa cười vừa nói:

— Ông nhớ lại nhé, còn xem nguyên quán của em ở đâu nữa chứ. có thể em với ông dám cùng quê lắm đấy.

-Kristin đã quay gót mà tôi vẫn chưa cho xe chạy. Mắt tôi không ngừng theo dõi bóng nàng đang di chuyển về phía ngôi nhà trắng đục. Dáng đi của nàng nhẹ nhàng quá khiến tôi có cảm tưởng rằng đôi chân của Kristin không chạm mặt đất. Nàng như đang bay bổng, như tiên nhẹ lướt trên làn mây mỏng. tự nhiên tôi cảm thấy mến Kristin quá chừng. Nàng có vẻ gì quyến rũ, huyền bí.

Tôi vào số, đạp mạnh chân ga. chiếc xe lao đi. Chợt tai tôi lại nghe văng vẳng tiếng cười của Kristin. Tiếng cười nghe như thủy tinh vỡ.

Đêm cuối năm, căn phòng độc thân của tôi bỗng sáng hẳn lên và ấm cúng vô cùng. Tôi vui. Một niềm vui

không được nói tiếng Việt. Khi ... chết, em mong hôn em sẽ biến thành chim Quên để em bay về với quê hương.

Bầu khí giữa chúng tôi trầm hẳn xuống. Nặng nề. Kristin không nói gì nữa, nhưng hẳn vẫn đeo đuổi những ý nghĩ riêng tư. Tôi cũng làm thinh, mắt không ngừng nhìn về phía trước mà bóng đêm đang đè nặng trên vạn vật. Chiếc xe tiếp tục nuốt vội những chặng đường loang loáng nước. Mưa bớt nặng hạt nhưng vẫn mau.

— Kia, nhà em kia rồi!

Tiếng Kristin bỗng reo lên. Hướng theo tay chỉ của nàng, từ phía xa tôi thấy hiện ra lơ mờ một ngôi nhà đứng trơ trọi giữa khoảng trắng đục của một ngọn đèn. Hàng ngày lái xe qua lại chỗ này ít nhất hai lần, nhưng sao lúc này tôi không nhận ra nổi một nét quen thuộc nào của khung cảnh. Ngôi nhà hoàn toàn xa lạ đối với tôi.

sẽ ngồi trước lò sưởi. Ông bà uống rượu với thịt trầu hun khói, còn em thì ăn hạt dẻ.

Tôi cúi đầu đáp:

— Nghe cô kể, tôi cảm thấy thêm không khí gia đình quá.

Nàng nhìn tôi:

— Ông cũng có thân nhân ở đây chứ?

Tôi lắc đầu, xót xa:

— Không. Cha mẹ và các em tôi ở cả Việt nam.

— Chắc ông nhớ họ lắm nhỉ?

— Dĩ nhiên. Nhiều lúc buồn kinh khủng cô ạ, nhất là vào những dịp lễ tết như hôm nay.

Nàng ngập ngừng một thoáng rồi nói, giọng nhỏ nhẹ thì thầm:

— Hoàn cảnh của ông với em giống nhau, mình bị mất mát nhiều, ông nhỉ.

Tôi nén tiếng thở dài:

— Chỉ vì mình tha hương!

Tôi cho xe chạy chậm lại, ghé gần vào lề đường:

lâng lâng khó tả. Hình ảnh người con gái có sắc đẹp liêu trai tiếp tục sống động trong tôi. Giọng nói tiếng Việt lơ lơ của nàng còn âm vang mạnh. Kể cũng lạ, bằng này tuổi đầu mà tôi lại có thể chao đảo vì một bóng hình thiếu nữ mới gặp. Có phải vì sống độc thân lâu ngày mà nay như đất khô được nước, trái tim tôi dễ dàng xao động? Tôi chẳng thể xác định được bây giờ. Tôi vẫn nhớ rằng ngày xưa tôi cũng đã yêu và được yêu lại. Chỉ tiếc phần kết thúc cuộc tình đã xảy ra không đúng như chúng tôi dự tính và ước nguyện. Nàng chết thảm trên đại dương trong chuyến vượt biên. Từ đó tình cảm tôi đóng khung, khô cằn. Hàng ngày tôi sinh hoạt gần như một cái máy, vùi đầu vào công việc. Nếu không có những lá thư của mẹ từ quê nhà gửi sang có lẽ tôi đã đắm chìm mãi mãi trong những phi lý của cuộc sống. Dù vậy trái tim tôi cũng vẫn nguội lạnh. Cho tới đêm cuối năm này với một cuộc gặp gỡ bất ngờ, ngăn ngủ nhưng kỳ thú với thiếu nữ Việt nam con nuôi Na uy — Quyên — tâm nào tôi khởi sự cựa quậy trong lớp vỏ cô quạnh của mình.

Tôi vốn không tin định mệnh, nhưng linh cảm rằng sẽ có những ràng buộc giữa tôi và nàng. Tôi nghĩ chẳng phải vì nói đùa mà do trực giác thúc đẩy nên nàng mới nói tôi là người Việt đầu tiên và có thể là người duy nhất mà nàng ... chọn gặp. Nàng bảo nàng đã đánh mất gần 19 năm làm người Việt nam, và nếu chết, hồn nàng sẽ biến thành chim để bay về Việt nam. Không, nàng sẽ không chết. Nàng còn trẻ lắm, chết sao được. Tôi muốn mai này nàng cùng với tôi tìm lại những gì đã mất. Tôi sẽ tập cho nàng nói nhuần nhuyễn tiếng Việt, để đến bù cho nàng những thiệt thòi và sẽ cùng nàng trở về quê hương, nhưng không phải bây giờ mà vào một ngày huy hoàng, khi đất nước thật sự thanh bình.

Ngày mai gặp lại nàng, tôi sẽ gọi nàng bằng tên Việt: Quyên, và sẽ tập cho nàng quen xưng tên Việt của mình: Quyên. Nhất là tôi sẽ chỉ cho nàng cách sử dụng đại danh từ “anh” thay cho tiếng “ông” khi gọi tôi.

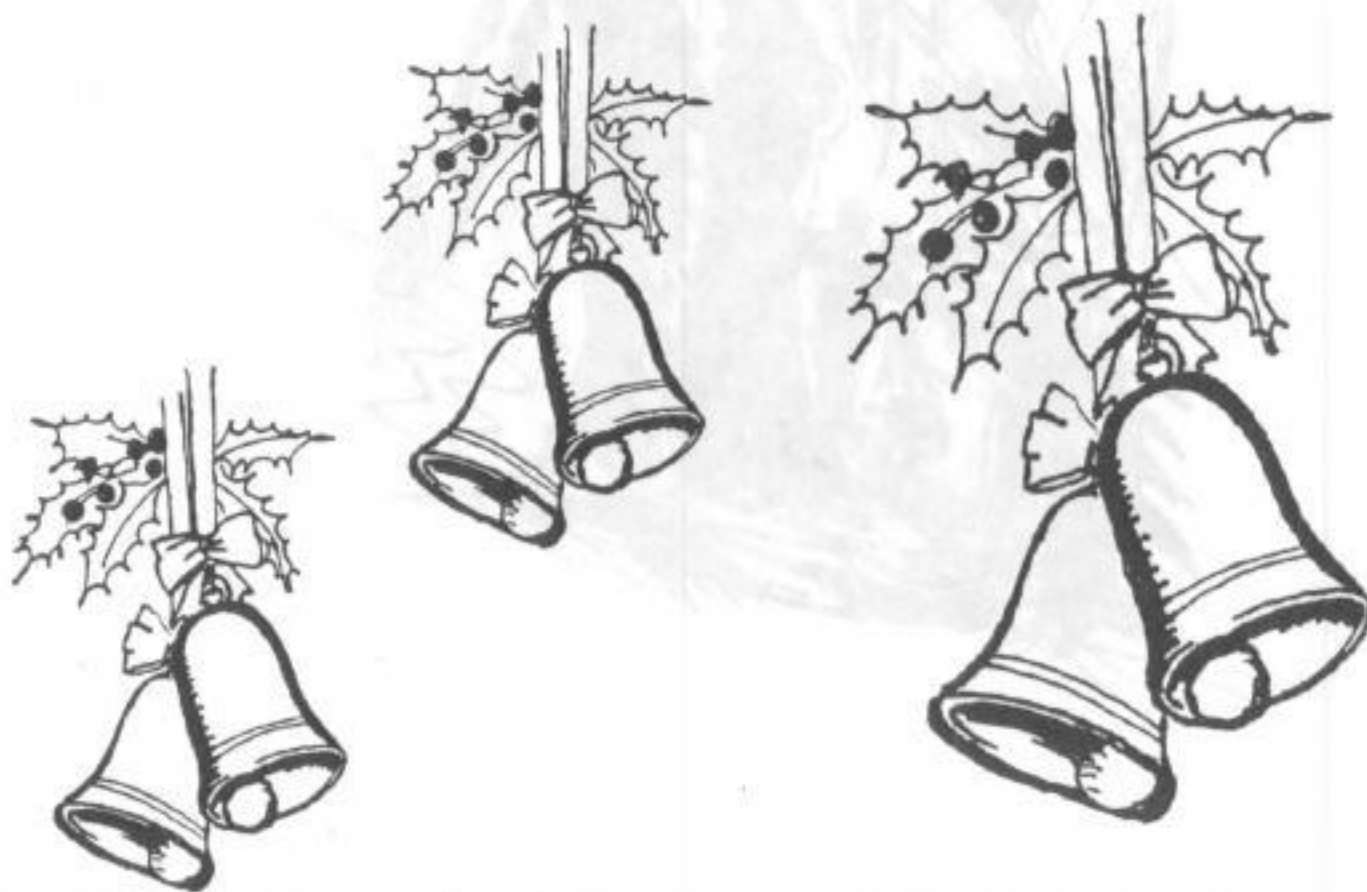
Tắm rửa xong, tôi mở tivi. Vua Na uy đang đọc lời chúc năm mới. Băng tầng Thụy điển: thủ tướng đang tổng

kết chuyện đất nước. Các đài khác cũng không hơn gì, cũng lặp lại những tiết mục văn nghệ quen thuộc, nhạt nhẽo. Chẳng có gì đáng xem, tôi đành chọn một đĩa nhạc. Là lòng, âm thanh vừa trỗi lên đã thấm ngập tâm hồn tôi. Không gian chìm đắm trong những cung điệu trầm bổng. Tôi ngồi mơ màng bên ly rượu cho tới khuya.

Giao thừa. Vùng tôi ở chỉ lác đác mấy căn nhà nên pháo đón năm mới nổ thưa thớt. Dưới thành phố và những nơi đông dân cư chắc hẳn những trận pháo bông đang bay ngập trời. Tôi hình dung — Theo lời nằn kể — Quyên đang ngồi trước lò

thấy gói mứt gừng mà Quyên đã để lại trên bàn xe đối diện chỗ nàng ngồi tối qua. Tôi như còn nghe tiếng xuýt xoa kêu cay của Quyên khi nàng nhấm nháp miếng mứt gừng. Tôi cho gói mứt vào túi áo, nghĩ lát nữa sẽ “bắt” Quyên “ăn mứt gừng cho ấm phổi, hết ho”. Để được nghe nàng xuýt xoa kêu cay.

Không đầy mười phút sau, tôi đã thấy căn nhà màu trắng đục hiện ra. Tôi cho xe đậu ngoài đường cái rồi theo con đường nhỏ tiếng về ngôi nhà. Lúc này tim tôi mới khởi sự đập mạnh, sai nhịp. Trời quang đãng, nhưng gió nhiều và trở lạnh gay gắt. Thời tiết thay đổi bất thường không

sưởi ăn hạt dẻ bên cạnh ba má nuôi Na uy. Tôi nghĩ nàng cũng nhớ đến tôi. Đôi mắt nàng long lanh nhưng không phải do ánh lửa mà bởi những dao động nội tâm. Miệng nàng chum chím, nhưng không phải để ăn hạt dẻ mà như mời gọi một nụ hôn. Mặt nàng hồng lên, rạng rỡ sung sướng.

Và tôi đem trọn vẹn hình ảnh này của nàng vào trong giấc ngủ.

Khi tôi giật mình tỉnh giấc, chiếc đồng hồ ở đầu giường đã chỉ con số 11. Tuy nhiên tôi vẫn nằm thêm để tận hưởng dư vị của giấc mơ tuyệt vời đêm qua. Bên ngoài khung cửa sổ, trời trong nhưng lát phát bay những bông tuyết nhỏ.

Uống xong ly cà phê tôi vào tắm chải tóc, cạo râu. Sau đó tôi chọn một bộ quần áo tương đối bánh bao để sửa soạn đến nhà Quyên. Tôi không cảm thấy hồi hộp lắm như đã tưởng.

Vừa ngồi vào xe, mắt tôi chợt nhìn

chi phối tôi, bởi cả tâm trí tôi đang bận rộn với những giây phút xốn xang sắp tới khi lại gặp Quyên. Biết đâu tôi với nàng lại không cùng quê, như nàng đã nói đêm qua.

Mặt đường đóng những lớp băng mỏng, trơn nên tôi không dám đi nhanh. Cuối cùng, sau những bước dò dẫm, tôi cũng đã tới nơi. Tôi đứng trước một căn nhà tương đối cổ. Vách tường bên ngoài bằng gỗ sơn màu vàng nhạt mà nhiều chỗ đã loang lổ. Chung quanh nhà có mấy luống hoa mà mùa này chỉ còn trơ những gốc mộc. Một vài dụng cụ làm vườn nằm ngổn ngang bên cạnh những đóng đá và những khúc cây móc meo. Cảnh tượng cho thấy chủ nhân hoặc đã già yếu không còn đủ sức dọn dẹp hoặc không tha thiết đến việc làm đẹp ngôi nhà. Một làn khói mỏng uốn mình bay lên từ một trụ gạch trên sống lưng mái nhà. Đó là

dấu hiệu sinh động duy nhất ở đây.

Tôi do dự mãi, mới giơ tay nhấn chuông. Phút sau tôi nghe tiếng dép lép xẹp bên trong nhà vọng ra. Một ông già ra mở cửa. Mắt ông ta nheo lại, hấp háy sau làn kính lão. Ông tỏ vẻ ngạc nhiên khi thấy tôi. Sau khi lịch sự chào chúc "Riktig godt nyttaar - Năm mới đây tốt đẹp", tôi hỏi thăm:

— Thưa ông, cô Kristin có nhà không ạ?

— Kristin nào? Ông già tròn xoe mắt hỏi lại, tay vịn vào thành cửa, như để chống đỡ cho thân hình gầy ốm của mình không bị những luồng gió bên ngoài cuốn đi.

Sợ mình phát âm không đúng giọng Na uy, tôi lặp lại câu hỏi thật chậm:

— Dạ, cô Kristin Berge, gốc người Việt.

Đôi lông mày của ông già cau lại, giọng nói hơi gằn xuống:

— Cậu nói Kristin Berge?

— Vâng Kristin Berge. Tôi có làm nhà không thưa ông?

— Không, nhưng ...

Lúc đó từ trong nhà bước ra một người đàn bà cũng đã lớn tuổi. Trái với ông chồng, bà có dáng người đầy đặn, xò xề, tuy nhiên da mặt vẫn còn hồng hào tươi mát. Tôi cũng chúc bà năm mới theo tục lệ rồi kể:

— Tối qua cô Kristin đã quá giang xe tôi về đây, tôi cho Kristin mượn chiếc áo khoác của tôi vì cô bị mưa lại quên mang theo áo ấm. Kristin hẹn tôi lại đây trước hết để thăm ông bà, sau nữa để xin lại cái áo khoác.

Hai ông bà hết nhìn nhau rồi lại nhìn tôi chằm chập như để phân tích diện mạo, cách phục sức của tôi, hoặc như để đo lường mức độ thực hư tôi vờ kể. Tôi còn đang phân vân không biết có nên giải thích thêm gì nữa không, thì bà vợ đã nhỏ nhẹ mời tôi vào nhà. Vật đập vào mắt tôi đầu tiên là bức hình phóng lớn của Quyên đặt trên bệ lò sưởi trong phòng khách. Nụ cười tươi và hồn nhiên trong ảnh không khác gì nụ cười đêm qua khi nàng ngồi trong xe với tôi. Ông chồng lên tiếng trước sau khi cho thêm hai ba khúc củi vào lò sưởi:

— Cậu nói là cậu đã ... gặp con gái của chúng tôi đêm qua?

Tôi gạt đầu quả quyết:

— Thưa ông, vâng.

Rồi tôi chỉ vào bức hình của Kristin:

— Chắc chắn là tôi không lầm, thưa ông bà. Thấy ảnh này là tôi nhận ra Kristin liền.

Ông chồng bỗng cười lớn trong khi bà vợ lại có vẻ đăm chiêu, còn tôi thì chẳng hiểu gì cả. Tôi khó chịu thái độ của ông ta, tuy nhiên bề ngoài tôi vẫn không tỏ ra dấu hiệu gì khiếm nhã. Cuối cùng tôi đánh bạo hỏi:

— Thế cô Kristin có nhà không ạ?

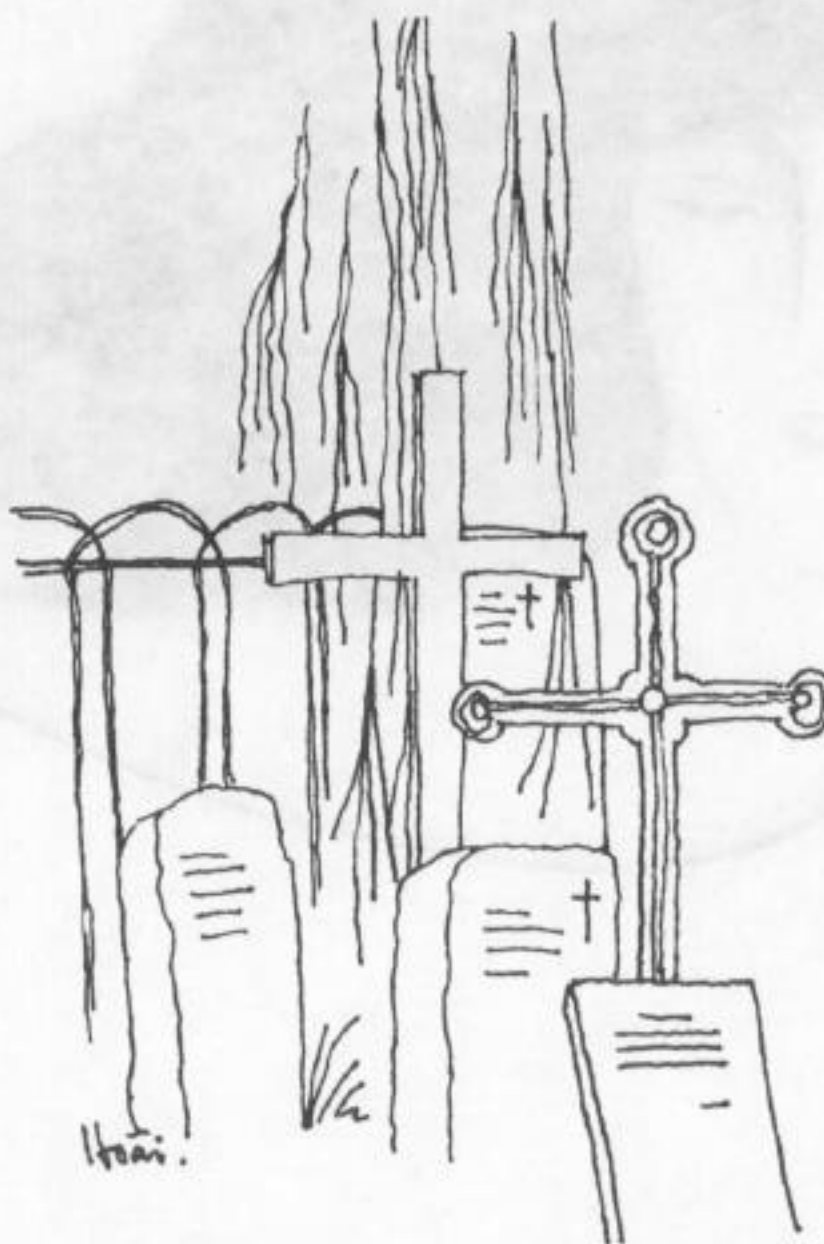
Giọng bà vợ chùng xuống, run run:

— Con gái của chúng tôi đã chết cách nay ba năm rồi!

Đến lượt tôi trượt tròn mắt, không tin ở thính giác của mình. Tôi ấp úng hỏi lại:

— Sao? Kristin ... chết ba năm rồi?

Miệng hỏi vậy, nhưng đầu óc tôi chợt nghĩ ra rằng có thể cặp vợ chồng này thủ cựu, không muốn con

mình giao thiệp với người lạ nên bày đặt chuyện này để đuổi khéo tôi.

Nhưng từ khóe mắt của bà vợ đã ứa ra hai dòng lệ. Bà nghẹn ngào:

— Phải con tôi chết rồi ... cũng vào buổi tối cuối năm... Nó bị xe cán ở Fjellsvingen sau khi dự tiệc tất niên... ở nhà người bạn cùng lớp.

Fjellsvingen — khúc quẹo gắt của quảng đường về đây. Phải, đúng chỗ này, Quyên đã vấp xe tôi lại. Tôi nhìn lên ảnh Quyên, Nàng như đang cười

với tôi. Tiếng cười vẫn như thủy tinh vỡ. Câu chuyện bất ngờ quá khiến tôi không còn biết mình hiện hữu ở đâu nữa. Nếu không có tiếng của người cha nuôi Quyên vọng lên có lẽ tôi vẫn mãi chơi vơi trong trạng thái thất thần.

— Thôi dù sao cũng là số mệnh cả. Chúng tôi hiếm muộn, nuôi Kristin từ khi nó chưa đầy hai tuổi ... nên thương nó như con ruột. Ai ngờ...

Bà mẹ nuôi Quyên bật khóc thành tiếng. Thân hình bà rung lên theo nhịp xúc động. Ông chồng lại gần, đặt tay lên vai bà. Hai người như quên hẳn nguyên nhân tôi tới nhà này. Lúc sau, ông chồng quay sang tôi run run giọng:

— Theo tục lệ Na uy, chúng tôi vẫn thăm viếng mộ phần của người thân quá cố vào chiều ngày đầu năm mới. Nếu cậu muốn, bây giờ cậu có thể cùng chúng tôi ra thăm mộ của Kristin. Không xa đâu. Dòng họ tôi có nghĩa trang riêng ở gần đây.

Tôi như kẻ mất hồn, lầm lũi đi theo hai ông bà. Họ cũng lặng lẽ bước từng bước chậm. Đầu óc tôi quay cuồng với bao câu hỏi. Tôi vốn chẳng bao giờ tin có những chuyện liêu trai thần thánh. Tôi cố tìm một giải đáp dựa trên những suy luận thực tiễn, nhưng càng nghĩ, tâm trí tôi như càng chìm sâu vào cõi mê.

— Chúng ta tới rồi!

Sợng lại, tôi ngẩng đầu lên. Trước mắt tôi, hiện ra một cây thập tự với hàng chữ màu đen R.I.P. và Kristin Berge. Tôi lạnh toát người khi chợt thấy trên ngôi mộ chiếc áo khoác mà đêm qua tôi đã đưa cho Quyên mặc. Nó được gấp lại ngay ngắn.

— Ủa áo của ai bỏ đây?

— Thưa bà, của ... tôi

Áp úng được mấy câu, tôi định bỏ chạy, nhưng như có một sức mạnh huyền bí nào đã giữ chặt tôi lại. Mơ hồ tôi nghe văng vẳng giọng nói tiếng Việt lơ lơ của Quyên: "Hồn em sẽ biến thành chim để bay về với quê hương"...

Đột nhiên một luồng gió mạnh thổi lên, lướt trên ngôi mộ, cuốn theo những hạt tuyết trắng lên cao...lên cao. □

Hoài Mỹ

(Bergen, 13.02.91)

Nước mắt mùa thu

Trời trở lạnh, gió heo may hiện hữu đâu đây. Sau nhà mấy bụi chuối lá già khô để lại những cuống lá dài mà má Thu và bà con dùng làm lạt. Thu và Loan không còn siêng ra ngoài chơi như mấy hôm trước nữa vì trời trở lạnh. Hơn nữa mùa thu là mùa nhập học, mà Thu phải ở nhà để học bài vở. Bây giờ, tụi nó đi học phải mặc thêm một chiếc áo len vì má Thu bảo thu đã đến. Thu thắc mắc hoài: Mùa thu là mùa gì nhỉ? Mà ông ngoại nó, lúc nhỏ - sau khi kể chuyện cổ tích ông hay ngâm gì là: Thu ăn măng trúc, đông ăn giá hay chữ xuân, hạ, thu

đông. Mai, lan, cúc, trúc gì đó trên mấy tấm sơn mài có vẩy trai óng ánh mà ông giải thích hoài nó chả hiểu.

*

Rồi bỗng đi nó đã học lên trung học. Nó hỏi má nó tại sao đặt cho nó tên Thu. Có phải nghĩa là mùa thu? Má nó ậm ừ nói phải. Ủ! Vậy thì đúng rồi, mùa thu có nghĩa là ở miền bắc Việt Nam cũng có lá vàng rơi và mưa phùn. Nhưng có ở miền nam nó chỉ nghe cô giáo địa lý giảng

qua như thế. Riêng nó, nó cũng chả có cảm tình gì với mùa thu vì thu trời u ám quá. Đôi khi gió lạnh mỗi độ nó đạp xe tới trường hay dắt mấy em nhỏ đi học.

*

Mấy em Thu năm nay, có đứa bắt đầu lên lớp 6. Thu đã bắt đầu lớp 10. Con Uyên, con Xuân em Thu bắt đầu biết mặc quần áo sạch sẽ hay mỗi khi đi chợ với má vùi mua cho được một cái cài tóc hay đôi guốc. Thu nay ra về con gái - người ta bảo vậy. Có đúng vậy không? Dầu gì Thu đã 16 rồi còn gì. Ờ! mà nó cũng thấy mình yêu mùa thu ghê đi vì thu tiết trời thật mát mẻ và cảnh sắc có vẻ lãng mạn hơn vào những chiều mưa thu hay những khi Thu và Loan cùng mấy đứa bạn gái đạp xe trên con đường rợp bóng cây Trần Phú - Nha Trang và bị mấy tên con trai đón đường gạ hỏi lăng nhăng. Thật đáng ghét. Nhưng cũng chính lúc này đây Thu đã hiểu thêm nhiều điều hoặc là tại sao chữ lót của Thu là Lệ mà lệ nghĩa là nước mắt. Tên Thu là nước mắt mùa thu. Hèn gì! Thu thường hay khóc cho thân phận của Thu. Ba Thu đã tham gia vào QLVNCH, giờ ông phải ngồi tù vì ông là “ngụy quân” của chế độ. Ông ngoại giờ đã mất. Thu bỏ học để học nghề phụ má nuôi nấng mấy em. Từ nay, Thu sẽ chẳng còn mơ mộng nhiều như thuở còn đi học. Thu vẫn mong đợi có một anh chàng áo trắng hay đạp xe theo sau cho đến trước cửa nhà, cho đến khi Thu đã gài khóa cửa, người ta vẫn còn đứng đó. Giờ Thu, trưởng thành hơn, Thu không còn thấy mùa thu thật đẹp với những trưa mặc áo hoa dạo phố hay lúc anh chàng hái hoa sứ trong sân trường tặng Thu lần đầu mà Thu đã dấu tụi bạn ép ký trong nhật ký. Thu đã ra nghề uốn tóc, một nghề phục vụ cho phái nữ. Vậy mà lúc nào Thu cũng đề phòng bọn thuế vụ, hay công an cứ ngứa chân thì ghé vào “thăm”. Nếu có tiền thì mọi việc trôi chảy. Không thì phải dùng “võ miệng”. Đời phải vậy. Sống trong chế độ cộng sản hầu như con người chẳng bao lâu mất hết tính người. Cái chế độ mà nó đúc ra những người chỉ biết hận thù thế thôi. Bao phiên nhà Thu gần như tán gia bại sản cũng vì hể bọn công an, bọn tai to thấy có cái gì tốt là thu mua làm “tài sản chung của nhân dân”. Nhưng gia đình Thu may mắn hơn không bị “đày” lên vùng kinh tế mới. Dân tìm đường trốn ra nước ngoài.

Thu biết đời là thế, nói vậy có nghĩa Thu đã trưởng thành hơn. Mà không sao được? Em Thu, đứa nào cũng lớn ra cả. Trừ hai đứa mà Thu chưa biết đích xác thực tế lớn bao nhiêu hiện đang sống ở Na-uy. Số là má Thu có gởi gắm nhờ mấy cậu bảo bọc thằng Tuấn, con Uyên trước khi xuống ghe. Má Thu can đảm thật, bà đã lo liệu hết mọi việc trong khi ba Thu ngồi tù. Nếu trường hợp Thu chắc Thu chỉ biết khóc thôi. Đúng mà. Lệ Thu.

Năm năm sau, ba Thu ra tù. Rồi thì một năm nữa gia đình Thu nhận giấy bảo lãnh sang Na-uy. Loan, bạn Thu đã có chồng. Thu chả dám để lại con tim. Thu đã lớn sao Thu thấy mình nhút nhát khi đón nhận tình cảm của con trai. Thu nói thẳng là mình không có can đảm. Thật là khờ và đôi lần Thu đã khóc khi nói ra câu này. Chính Thu cũng chả hiểu Thu khóc gì. Vô duyên thật.

Gia đình Thu cũng chả khá gì lắm nhưng được cái

tiếng là có thân nhân nước ngoài nên mấy tên công an phường, quận trở nên có cảm tình với ba má nó và thích nhậu nhẹt chung(?) Chả bù với khi hay tin mấy cậu và em Thu vượt thoát chúng kêu lên gọi xuống thăm vấn đủ điều.

Hai năm chờ đợi, gia đình Thu nhận giấy đi thật. Thu thấy buồn ghê đi. Tuổi của Thu sinh ra hình như để buồn hơn để vui. Thu đành lìa xa tất cả.

*

Đứng tựa cửa sổ giờ lâu, cửa sổ mở hé nên gió từ sông đêm hắt lên hơi lạnh cóng cộng thêm sương đêm làm tê mảy ngón tay. Thu thấy tay chân bủn rủn. Mấy ngày, mấy tuần nay cứ mỗi lúc rảnh và chờ anh Khải ngủ vì cả ngày làm ở xưởng dệt nhọc, Thu thích len lén dậy đứng tựa cửa sổ nhìn xuống dòng sông xa xa nơi ánh đèn yếu ớt còn vương vãi mấy mảng xanh nhạt trên dòng sông xứ Moss, nơi Thu đã quyết định theo chồng. Đứng đây Thu nghĩ về gia đình ở Trondheim, Thu ngậm khẽ:

*Tiếng em khóc! Mùa thu trở giấc
Giọt u tình khuya động hồn thơ
Cho chữ nghĩa rơi vào cung điệu
Làm náo nùng giây phút biệt ly.
Người đi gói trọn một niềm nhớ
Chấn gối đêm nay gọi tên người
Chấn gối đêm nay mở dư lệ
Em khóc thương người, khóc thương thân?
Phương ấy giờ đây nắng hay mưa?
Phương này nghe rõ tiếng mưa khuya
Mưa khuya đệm giọt dài, giọt ngắn
Làm vỡ mùa thu ở trên cao.
Phương ấy mùa thu có lá rơi
Có còn dáng nhỏ người em gái
Bước khẽ trên đường đạp lá khuya.*

Trời khuya, gió lạnh làm Thu rùng mình. Trời trở thu, mấy cây phong bắt đầu vàng lá. Dưới hàng cây có một đôi tình nhân trẻ diu nhau đi. Thu nghĩ tới mấy em gái nhiều lắm. Thu thấy buồn lắm, có lẽ chưa quen cảnh xa nhà. Bỗng Thu thấy mắt mình cay cay, mấy giọt lệ bỗng đua nhau rơi. Thu nghĩ đã đành mình có chồng và khôn lớn nhưng vẫn nhớ nhà và khờ dại hướng hồ con Uyên, Xuân và mấy em rồi đây ai sẽ hướng dẫn tụi nó đi, ai an ủi chúng. Còn ba, má ai sẽ lo cho đây? Ai giúp ba xây chí hướng... Có đôi bàn tay đặt nhẹ trên vai Thu. Thu nghe câu nói bên tai: “Em đã mệt rồi, đi nghỉ nhá em?”

— Anh Kh...Khải.

Thu nức nở trên vai người chồng mới. Gió ngoài trời trở lạnh thoang thoang hơi đông. □

Tường Vi

Khung trời mơ mộng

do cô Thanh Tâm phụ trách

Hỏi: Chị Thanh Tâm thương mến!
Em có một chuyện nhờ chị giúp đỡ. Vốn là trước kia em có để ý một người, nhưng anh ta tỏ vẻ rất vô tình và lạnh nhạt với em. Vì thế, nên em nghĩ rằng chắc anh ta không thích em, nên em đã cố quên đi chuyện đó. Nhưng gần đây, em thường hay bắt gặp ánh mắt anh ta nhìn em rất kỳ lạ, và nụ cười của anh dường như muốn tặng riêng em. Em không biết anh ta có thích em thật không, hay chỉ chọc ghẹo em cho vui thôi. Chị nghĩ em phải làm sao để biết anh ta thương em thật?

Bạch Vân

Đáp: Bạch Vân mến!
Qua thư của em, chị rất hiểu và đồng ý với em là khi tình yêu của mình cho đi mà không được người ta đáp lại, hoặc họ không biết, thì rất là bứt rứt và khổ tâm phải không em?

Trường hợp của em, trước kia đã để ý thương thầm một người, nhưng họ đã vô tình lạnh nhạt với em. Hôm nay chẳng biết thế nào mà chàng ta bỗng dưng lại có tình ý với em qua ánh mắt mà anh ta hay nhìn em rất khó hiểu. Về chuyện này Thanh Tâm cũng nhận thấy là lạ lùng không kém gì em.

Đừng lo quá mà sụt cân Bạch Vân nhé! Xét cho cùng thì Thanh Tâm loại hết chỉ còn lại hai vấn đề để giải quyết với anh chàng khó hiểu này. Có thể trước kia lúc em để ý đến anh ta, thì lúc đó anh chàng ta đang có người con gái khác ở trong tim, thì sự hiện diện của em lúc đó không có ký lô nào đối với anh ta cả. Nhưng bằng đi một thời gian nay anh ta lại có ý thích em thì chắc có lẽ giờ này trong trái tim của anh ta không còn bóng hình nào ngự trị cả vì "thất tình hoặc vì anh ta thất vọng với thần tượng của mình chẳng?"

Chị khuyên em nên "án binh bất động", cứ giả làm như không để ý để xem anh ta phản ứng như thế nào, nếu anh ta có ý chọc ghẹo em thì chỉ trong một thời gian ngắn anh ta sẽ chán cái cảnh "phốt tỉnh Äng lê" của em ngay. Còn ngược lại nếu anh ta mà có ý thích em thật sự thì anh ta sẵn sàng theo em sát gót cho tới khi nào anh ta đạt được nguyện vọng.

Hãy can đảm và bình tĩnh trong trường hợp này Bạch Vân nhé! Thanh Tâm chúc em luôn trẻ đẹp và luôn tự tin trong cuộc sống.

Hỏi: Chị Thanh Tâm mến!
Em có một chuyện muốn hỏi ý kiến chị. Chuyện là như vậy: em không đẹp như Hằng Nga hoặc Tây Thi, nhưng chắc có lẽ em cũng có nét dễ thương nên được nhiều chàng để ý. Hè vừa qua em có quen với một người, anh ta ở xa chỗ em ở khoảng mấy trăm cây số, nhưng chúng em liên lạc với nhau bằng thư từ.

Gần đây em được biết là anh chàng cũng có ý riêng với em. Còn em chỉ coi anh ta là bạn thôi. Như vậy chị nghĩ em có nên tiếp tục liên lạc với anh ta hay không? Vì em nghĩ nếu em còn tiếp tục liên lạc với anh ta thì người ta sẽ hiểu lầm và bàn tán. Nhưng nếu em cúp liên lạc thì em cũng tiếc vì mất đi một người bạn tốt.

Xin chị cho em biết em nên làm gì mới đúng?

Biển buồn

Đáp: Biển buồn ơi!
Chị mới nghe tên em lần đầu là chị buồn xo liên hà.

Chị chưa giáp mặt Biển buồn lần nào cả nhưng chị cũng đoán được rằng chắc có lẽ em là một cô gái có nét lấm phải không? Có thể mới làm cho nhiều anh chàng phải ngẩn ngơ chứ bộ.

Chị thật sự chưa biết rõ tình cảm của em với anh chàng kia giờ này như thế nào nhưng được biết sự liên lạc của em và anh ta vẫn thường xuyên qua những lá thư trao đổi.

Biển buồn ơi! Từ tình bạn dẫn đến tình yêu rất là dễ em à, tình yêu chớm nở trong tình bạn đi theo một con đường tắt rất lặng lẽ nhưng khá mau lẹ, đến nỗi có người cũng không ngờ nữa đấy. Em và anh bạn chỉ quen nhau trong vòng mùa hè, nhưng anh ta bắt đầu có tình ý riêng muốn ngõ với em, có nghĩa là anh ta đã chọn em làm người bạn gái "đặc biệt" rồi đó. Vấn đề này chị thấy em nên tự hỏi lòng mình là tốt nhất, anh ta ngõ ý trong thơ, nhưng em có ý gì với anh ta khác hơn ngoài tình bạn chẳng???

Em đừng vội viết thư từ chối hoặc giãi bày với anh ta, nhưng em hãy suy nghĩ cho kỹ trước khi khước từ. Nếu em coi anh ta thật sự là bạn 100% thì giải quyết rất là êm xuôi. Nhưng nếu em có một chút nào nhớ nhung và chờ đợi thư của anh ta trong thời gian hai người quen nhau, thì chị tin chắc rằng em cũng đang

ở trong giai đoạn “tình bạn dẫn đến tình yêu” rồi đấy, chắc em chưa nhận ra nó đấy thôi. Còn chuyện em sợ mất đi một người bạn tốt hoặc sợ mọi người hiểu lầm em với anh ta có gì với nhau, thì theo chị nghĩ chuyện đó không ăn nhập gì cả, miễn là em và anh ta hiểu nhau là được rồi, đừng sống theo dư luận mà khổ đấy! Cuối cùng chị chỉ nhắc em một điều là: mất đi một người bạn còn tìm lại được chứ mất đi một người yêu mình thì khó lắm mới tìm lại được...

Thanh Tâm mến chúc Biền buồn vui vẻ hơn và gặt hái được nhiều thành công trong cuộc sống.

Hỏi: Thanh Tâm thân mến!
Điền vừa đọc qua những lời hỏi đáp của các độc giả trên Vượt Sóng do Thanh Tâm phụ trách và những câu hỏi của bài đầu tiên có phần giống như tâm trạng của Điền đó Thanh Tâm ơi!

Điền nhờ Thanh Tâm trả lời hay giúp ý kiến cho Điền với, Điền cũng đang bối rối trong chuyện tình yêu nhưng chẳng biết phải làm cách nào.

Gần đây có một cô gái thương Điền nhưng cô ta không có nói cho Điền mà Điền nhìn cử chỉ lo lắng và săn sóc cho Điền rất tốt nhưng ác quá, Điền là người không có học, không thân nhân, không công ăn việc làm và học thức kém hơn cô ta nữa đó Thanh Tâm. Cho nên Điền mặc cảm không dám bước tới để đón nhận mối tình của cô ta dành cho Điền dù là Điền vẫn biết lúc nào cô ta cũng tốt với Điền. Điền là kẻ trắng tay, liệu có đem đến cho nàng được hạnh phúc không? Còn gia đình nàng thì theo Điền biết là một gia đình có uy tín và học thức khá.

Mong nhận được ý kiến tốt nơi Thanh Tâm và cầu chúc Thanh Tâm được khỏe mạnh để giúp các bạn trẻ như Điền.

Thân,

Quang Điền

Đáp: Điền thân mến!
Thanh Tâm đã đọc qua lá thư với nỗi lo âu và thắc mắc của Điền. Thanh Tâm rất cảm kích qua những gì mà Điền đã bày tỏ.

Lời đầu tiên mà Thanh Tâm muốn nói với Điền là: thật sự Điền đã có được một điểm phúc mà các chàng trai khác hằng mong ước: được một người con gái tỏ

lòng thương yêu qua lời nói, cử chỉ và hành động mà Điền đã đón nhận từ nơi cô ta.

Điền à! Thanh Tâm hỏi thật nhé: Điền có thật sự yêu cô ta không? Có sẵn sàng để đón nhận tình cảm của cô ta dành cho Điền không? Nếu có thì Điền hãy can đảm lên để xua tan đi sự mặc cảm mà nó đang có cơ nguy làm cản trở tình yêu của hai người. Điền nên biết rằng, khi người ta đã thật sự yêu một người nào đó rồi thì tình yêu đó vượt lên tất cả những tiên tài, danh vọng, địa vị, học vấn để họ đạt được điều mình mong muốn mặc dù họ mất tất cả. Chắc có lẽ Điền cho rằng Thanh Tâm nói hơi quá đáng phải không? Không quá đáng đâu Điền à! Lời nói này chỉ dành cho những người đang yêu thật mới thấy ý nghĩa của nó. Theo như Điền kể thì cô bạn của Điền rất quan tâm và chăm sóc cho Điền rất tốt, Thanh Tâm nghĩ rằng cô ta đã đặt tình cảm nơi Điền rồi đó. Khi một người con gái để ý thương ai, thương họ rất tế nhị và không vồn vã như nam giới. Cử chỉ chăm sóc, lo lắng chính là sự bộc lộ một phần nào tình yêu của họ đó.

Mặc cảm của Điền là học thức không bằng cô ta ư? Không việc làm, không thân nhân ở xứ người và nhất là gia đình của cô ta thuộc mẫu gia đình trí thức ư?

Hãy cố gắng lên Điền à, dù biết rằng những mặc cảm của Điền rất là thực tế, nó cũng gây chút ít khó khăn trong việc Điền muốn tiến đến với cô ta trong tương lai. Nhưng Điền đã có một lợi điểm là đã chiếm được trái tim của cô ta rồi, chỉ còn bước thứ hai là về gia đình của cô ta nữa mà thôi. Thanh Tâm có chút yêu cầu với Điền về điểm này. Phải cố gắng tạo ấn tượng tốt về mình với bố mẹ của cô ta qua những lần tiếp xúc gặp gỡ. Vì có như thế Điền mới có thể xóa đi những ấn tượng không tốt về mình ở phía gia đình của cô ta.

Điền hãy nhớ tư cách và lối cư xử nó đóng một vai trò rất quan trọng trong việc chinh phục nhân tâm. Đừng ngại mình với hai bàn tay trắng. Sự nghiệp có là do tài năng của chính mình tạo ra mới quý Điền à! Mến chúc Điền luôn lạc quan và yêu đời, đừng thất vọng nhé!

LTS: Vào một ngày đẹp trời kia, ban biên tập nhóm trẻ trong lúc soạn các bài để lên khuôn đăng cho số này, bỗng phác giác ra một bài thơ có một nguồn gốc thật là lạ lùng. Lạ lùng là tại vì tác giả bài thơ này không có ý sáng tác để đăng báo mà người gửi bài thơ cho tòa soạn cũng không phải là chính tác giả nữa. Kèm theo bài thơ, có một lá thư giải thích tại sao. Nhóm trẻ xin trích đăng một đoạn để giải đáp mọi thắc mắc:

...Em trai của em năm nay đã 15 tuổi, là người yêu thích văn học Việt Nam lắm. Lần này không biết là lần thứ mấy cậu ta làm thơ và muốn gửi lên tòa soạn. Khổ nỗi thi sĩ "tý hon" này không và chưa bao giờ tin tưởng ở tài năng "nhỏ mọn" của mình nên cứ làm thơ rồi quăng vào đồng sách!

Hôm nay, thật tình cờ, em đã tìm được một bài thơ "thật ngộ nghĩnh" của cậu ta nên "bạo dạn" gửi thư cho tòa soạn kèm theo bài thơ...

Nhóm trẻ xin hoan hô cô chị đã có lòng "bác ái" muốn khuyến khích tài năng của em mình vì bài thơ này rất hay, nội dung thực tế, dễ hiểu, không "cao siêu", nếu vớt vào đồng sách thì uống quá. Rất mong tác giả nên tự tin ở mình và cho nhóm trẻ thêm những bài thơ như vậy nữa.

Bài thơ không tựa đề số 1

Một mình trong phòng mà đọc sách
Lòng tôi cảm thấy thật thanh thoi
Câu chuyện đang tới lúc hấp dẫn
Thì người mở cửa ở đâu vô.
Không ai lạ, chính thằng Tâm 'méo'
Cùng Thọ 'óm' và Sơn 'trán cao'
Sau lưng lại thêm thằng Rẻng 'cối'
Chung Hưng 'chuột' và Cường 'mini'.

* *
*

Đồng thanh chúng ta lên một lượt:
"Đá banh không hời thằng Tuấn 'lừa'"
Nhanh như chớp tôi liền đứng dậy
Trả lời 'ja' không phải nghĩ suy.
Đọc chuyện, à, kể ra hấp dẫn
Nhưng đá banh có sức hút hơn
Càng hấp dẫn khi nghe tin đá
Với bọn Na-uy ở khu A.

* *
*

Nhắc tới bọn này tôi còn ớn
Vì chúng nó đá hay quá trời
Ba lần không thắng cũng không thua
Làm bọn tôi cũng hơi nể nể.
Nhưng lần này tụi tôi nhất trí
Ra quân phải lấy chiến thắng về
Để nở mặt người dân Nam Á
Hơn Vi-kìng xa lắc xa lơ.
(Hề...hề...hề)

• Tuấn - Sandbekken ungdomskole 9C

V S

Nr. 007
Toretag
28. november
1991
Uke 48
Kr. 7,00

LANH LÙNG

Nga

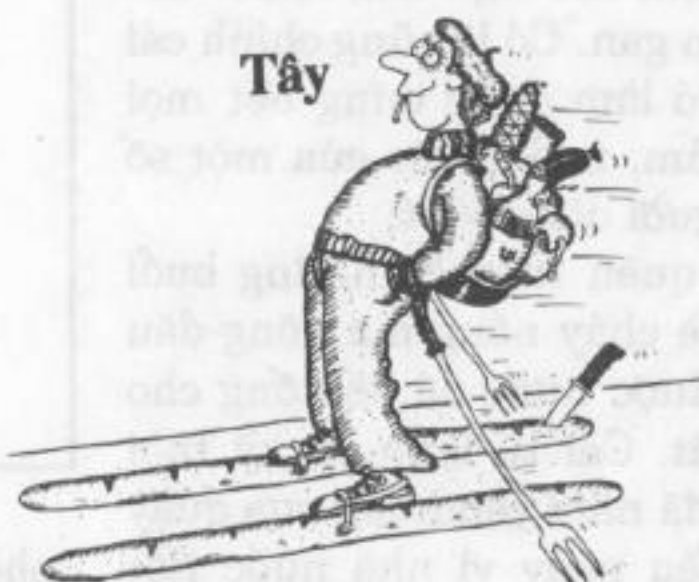
Đức

Á Rập

Tàu

Tây

Úc

Mỹ

VS000001

VS

Thiết
nghĩ

VERDEN SANG

Partipolitik og økonomisk frit og uafhængig dag-
blad. Udgitt av Verdens Sang A/S, Postboks 8376
Hammerborg, 0129 Oslo 1.

Ansvarlig redaktør: Phi Đỗ Ham Bét

Politisk redaktør: Anh Bét Nút Xanh

Redaktør: Đỗ run Hán Xanh

Lạnh lùng câu chuyện tủ lạnh

Oánh chết cũng hông có một tên An Nam nào dám nghĩ tới chuyện chui đầu vô trong tủ lạnh. Siêu lắm là vớt vài cục nước đá cho đã khát. Giỏi lắm là le lưỡi liếm cà rem cho đỡ ghiền. Trời mới có hơi chuyển mùa là bà con lòi áo lạnh áo len ra bận ào ào. Dân An Nam nổi tiếng là sợ lạnh mà dè đầu phe ta tại Na uy hay tại Bắc Âu lại phải ướp đá như chuối kem đều chi sáu tháng mỗi năm.

Ông Trời thiệt là nhớ dai! Cứ tới khoảng tháng mười là lại bắt đầu mở vô lym. Cái tủ lạnh khổng lồ cứ mỗi ngày một lạnh hơn. Lúc đầu còn dễ chịu nhưng rồi lạnh quá, lạnh hết chịu nổi, lạnh buốt hết tim gan. Có lẽ cũng chính cái lạnh đó làm đông cứng hết mọi tình cảm, mọi kỷ ức của một số con người dòng Việt.

Họ quên lửng đi những buổi trưa hè cháy nắng mà hông đâu kiếm được nước đá để uống cho đã khát. Cái tủ lạnh cũ kỹ thời trước đã nằm yên hông cửa quây từ nhiều ngày vì nhà nước tiết kiệm nhiên liệu. Điện chỉ để dành cho sản xuất nhưng hông ai biết sản xuất cái gì. Nhà nước cộng sản thì chỉ có ăn rồi phá hoại hay phá đám người khác chứ đâu có biết làm ăn cái giống gì! Trong khi dân chúng thiếu thực phẩm thì tại các vùng duyên hải, ngư dân đành phải bấm bụng đổ bỏ cá ươn vì thiếu tủ lạnh. Rồi còn biết bao các thứ khác như thịt, trái cây tươi cũng theo chung số phận.

Phương pháp cất giữ thực phẩm duy nhất còn lại là phơi khô của thời tiền sử. Có anh chàng nón cối ăn cà rem hong hết, muốn để mai chiều đớp tiếp bèn đem ra

phơi nắng! Kết quả ra sao chắc ai cũng biết rồi. Có anh chàng dép râu khác khi mới vào Nam, muốn khoe cái tiến bộ của xã hội chủ nghĩa, liền tuyên bố là ở ngoài Bắc, "phi gi đê" chạy đây đường.

Anh chàng đó hông biết "phi gi đê" là tủ lạnh cũng hông có gì lạ lắm vì tủ lạnh thấy vậy chớ đâu phải bỏ. Hiện nay chỉ có đảng viên cao cấp mới có. Thường dân thì chắc còn phải chờ hong biết bao nhiêu đại hội đảng hay kế hoạch năm năm nữa.

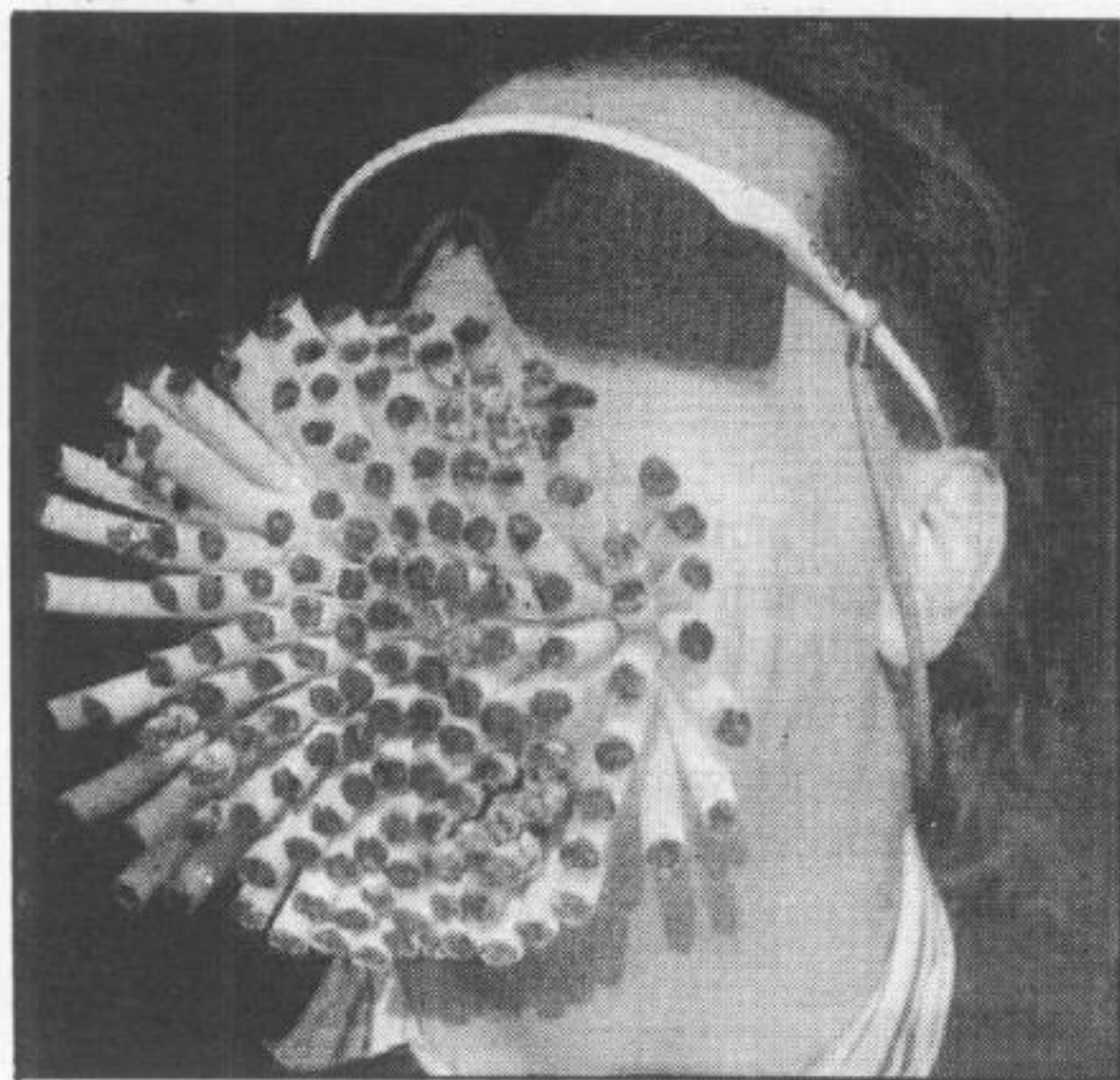
Câu chuyện tủ lạnh tuy tầm thường nhưng thật lạnh lùng sương gió. Cứ thử tưởng tượng một thế hệ Việt Nam hoàn toàn hông biết là nước có thể đông

thành nước đá, một thế hệ hoàn toàn hông biết cà rem là gì. Rồi tới các món lạnh trứ danh khác như đá bào xi rô, kem chuối và nhất là cà phê sữa đá thiệt nổi với biệt danh là cà phê Việt Nam tại Pháp Mỹ cũng bị tuyệt tích luôn. Có phải là một mất mát lớn hay không?

Hy vọng các người đang sống trong tủ lạnh thiên nhiên tại Bắc Âu, hông để trái tim, khối óc và nghị lực bị đông đá, hông bỏ quên khung trời đỏ lửa mà cả thế giới quên lửng từ lâu.

điều cầm điều hút điều sơ-cua...

Điều cầm, điều hút, điều sơ-cua...

Bạn đọc VS hãy nhớ mặt anh chàng này, chớ có mời anh ta hút thuốc mà vỡ nợ. James Purol, còn có biệt hiệu là “lớn họng”, biểu diễn ngâm 153 điều thuốc một lúc, trong một buổi trình diễn ở Las Vegas, Huê Kỳ. James bình thường không hút nhưng cho biết là anh biểu diễn màn này để cho thấy sự lỗ bịch của việc hút thuốc.

CÁI BANG

Báo “The Economist” vừa qua đã ra một cuộc thi cho độc giả đặt tên lại cho Liên bang cộng hòa xã hội chủ nghĩa Xô viết, sau khi liên bang càng ngày càng teo lại khi các cộng hòa lần lượt tuyên bố độc lập.

Trong số những đề nghị có: đổi tên tất USSR thành “UFR”, Union of Fewer and Fewer Republic (“Liên bang càng ngày càng ít cộng hòa”) hay lấy chữ đầu trong tên 12 cộng hòa còn lại (Russland, Ukraina, v.v...) sắp lại thành “Rumbagak-kutt”. Cuối cùng tên “Gorbistan” được chấm nhất, với lý do là tên này biểu hiện được khoảng thời gian ngắn ngủi trước khi liên bang hoàn toàn tan rã.

Coi chừng chó dữ

Các bạn sinh viên còn ở trọ trong cư xá nếu cần chó giữ nhà mà nhà cửa chật chội thì nên chú ý đến loại Chihuahua này. Chỉ cần khoảng 2000 kroner là bạn có ngay một người bạn trung thành sẵn sàng xả thân để bảo vệ tài sản của chủ. Nếu tính theo ký-lô thì loại chó này mắc nhứt thế giới vì một con Chihuahua trung bình còn nhỏ hơn cả con chuột cống. Các tay sinh mộc tồn thì nên tránh xa, tốn tiền mà không đủ nhét kẻ răng.

Càng già càng dẻo càng dai...

Càng già càng dẻo càng dai...

Một cụ bà 100 tuổi ở thủ đô Asjtsjabat của cộng hòa Turkmenistan, Liên-sô, đã đâm đơn xin ly dị anh chồng trẻ trung hơn cụ những 23 tuổi. Lý do đơn giản là đấng phu quân đã hết pin không còn đủ sức lực để thi hành bổn phận của một người chồng nữa. Quan tòa không cho cụ toại ý mà bắt phải chờ sáu tháng để suy nghĩ lại.

Hải quân Mỹ tặng gia sản xuất

Hàng không mẫu hạm USS Acadia của hải quân Huê Kỳ sau chuyến hành quân ở vùng vịnh Ba-tư được nhiều người đổi tên là “Mẫu Hạm Tình Yêu”. Lý do là 36 nàng sĩ quan và thủy thủ trên tàu đã soạn “đi biển một mình”. Điều này cho thấy lệnh cấm giao du thân mật giữa thủy thủ đoàn không được tôn trọng triệt để. Đây cũng chẳng phải là chuyện lạ lùng gì trong giới hải hồ, hằng năm có khoảng một phần sáu trên tổng số 8600 nữ thủy binh Huê Kỳ vượt cạm sau các chuyến hành trình dài hạn trên biển tức là khoảng 1300 tiểu người nhái ra đời hằng năm. Dân An Nam ta biết vụ này từ lâu rồi nên mới có chữ “mẫu” hạm, phải thế không quý vị?

Batman đại chiến Catwoman

Michelle Pfeiffer, đang đóng vai Catwoman (miêu nữ) trong cuốn phim Batman mới. Hồng biết tại đồ quá bó sát vì thiếu vải hay tại chỉ mục mà trong khi bay nhảy bộ đồ của Michelle đã rách toạc ngay chỗ hiểm!

Cởi mở I

Ursula Andress, cô đào nổi tiếng "cởi mở", đã từng thủ vai đào thơm trong cuốn phim James Bond 007 "Dr. No", nhận được thư của một hội từ thiện xin

đồ để bán đấu giá lấy tiền làm phước. Vốn tánh cởi mở trời cho, nàng liền chụp một bức hình cha mẹ sanh sao để vậy, gửi đến hội từ thiện với lời dặn là ai trả giá cao thì lấy nhưng tuyệt đối không được đem đăng báo!

Đồn khảy tai trâu

Nữ danh ca Paula Abdul mới nhận được lời hỏi cưới của một bác nông dân yêu nghề. Paula kể là trong lá thư

tình đầu tiên chàng cho biết giọng ca truyền cảm của nàng đã làm cho bầy bò cái cảm động cho sữa ào ào. Sang bức thư sau chàng ngỏ lời xin cưới nàng về làm vợ để ngày ngày trở tài nơi chuồng bò. Ai dám kêu "đồn khảy tai trâu"?

Cởi mở II

Nữ đấu thủ tennis số một thế giới Monica Seles, năm nay vừa tròn mười tám cái xuân xanh, nhứt định hổng chịu bận nịt ngực trong lúc tranh tài. Giới sành thể thao có lời bàn là khán giả đi coi Monica đánh tennis thiệt ra chỉ chờ coi Monica đổ mồ hôi ướt áo!

Ngày mai em lên xe hoa hay là ngày mai em lên xe tăng...

Elizabeth Taylor muốn gây ngạc nhiên thích thú cho anh chồng thứ tám Larry Fortensky của mình nên đã nhờ "Terminator" Arnold Schwarzenegger mới lái mua dùm một chiếc xe tăng mini, thứ mà Arnold vẫn thường chạy. Chiếc "The Humvee", đã từng tham dự trận chiến "Bão Sa Mạc" vừa rồi, trị giá khoảng hơn nửa triệu kroner và chỉ dành riêng cho giới sành điệu. Không biết Liz có nghĩ đến chuyện phải thay bánh mùa đông không?

Cánh Hồng Anh Quốc

Hội Hồng Hoa Hoàng Gia Anh vừa qua đã quyết định lấy tên cựu Beatle Paul McCartney để đặt cho một loại hoa hồng trong vườn thượng uyển.

Con cóc

Một chiếc xe “con cóc” chở được bao nhiêu người? 20 người lớn ở Hồng-kông. Coi cũng không đến nổi chật chội lắm. Đi đường xa thì cẩn thận một chút, coi chừng mấy thầy phú-lít.

Nhớ dai

Dominic O'Brien chắc chắn không bao giờ quên được cái ngày mà anh ta được tôn làm người nhớ dai nhất thế giới. Chàng công nhân phi trường 34 tuổi ở London này đã dứt đẹp 6 đối thủ khác trong vòng chung kết của “Đại Hội Trí Nhớ - 91.” Trận đấu quyết định là khi O'Brien nhớ thứ tự của nguyên bộ bài trong vòng 2 phút 29 giây. Ngoài “bài vớ”, các thí sinh còn phải qua các vòng thi nhớ các bài viết,

mặt mũi, tên tuổi v.v... (nhiều quá nhớ không hết!) O'Brien đã từng biểu diễn nhớ thứ tự 35 bộ bài (tổng cộng 1820 lá) xào lộn xộn, chỉ trật hai lá. Vua trí nhớ O'Brien cho biết là trí nhớ có một không hai này chỉ là do tập luyện mà ra: — Hồi đầu tôi phải mất cả nửa tiếng mới học thuộc hết bộ bài. Bây giờ trong khi tập dợt ở nhà tôi chỉ cần có 1 phút.

Vua xâm mình

Vua xâm mình Dân An Nam ta có tục xâm mình từ xưa, để hù thủy thần, nhưng có ai dám xâm mình đấu với sư phụ Walter Stiglitz, 54 tuổi, người ở New Jersey, Huê Kỳ, này chăng? Trên thân thể màu mỡ của Stiglitz có đến 5551 bức hình xâm. Cũng chẳng lạ lòng gì khi Stiglitz được quyển Guinness về kỷ lục thế giới tôn là vua xâm mình từ 12 năm nay. Chỉ sợ dân ta ốm o thiếu chỗ xâm thôi!

ELVIS

Ca sĩ Elvis Phương rất được ái mộ bên Mỹ, chỉ nội ở New York trong năm ngoái đã có ít nhất 50 em bé sơ sinh ra đời được cha mẹ cúng hăm-bơ-gơ đặt tên là Elvis.

Một em bé tên Elvis...

Lắm cảm

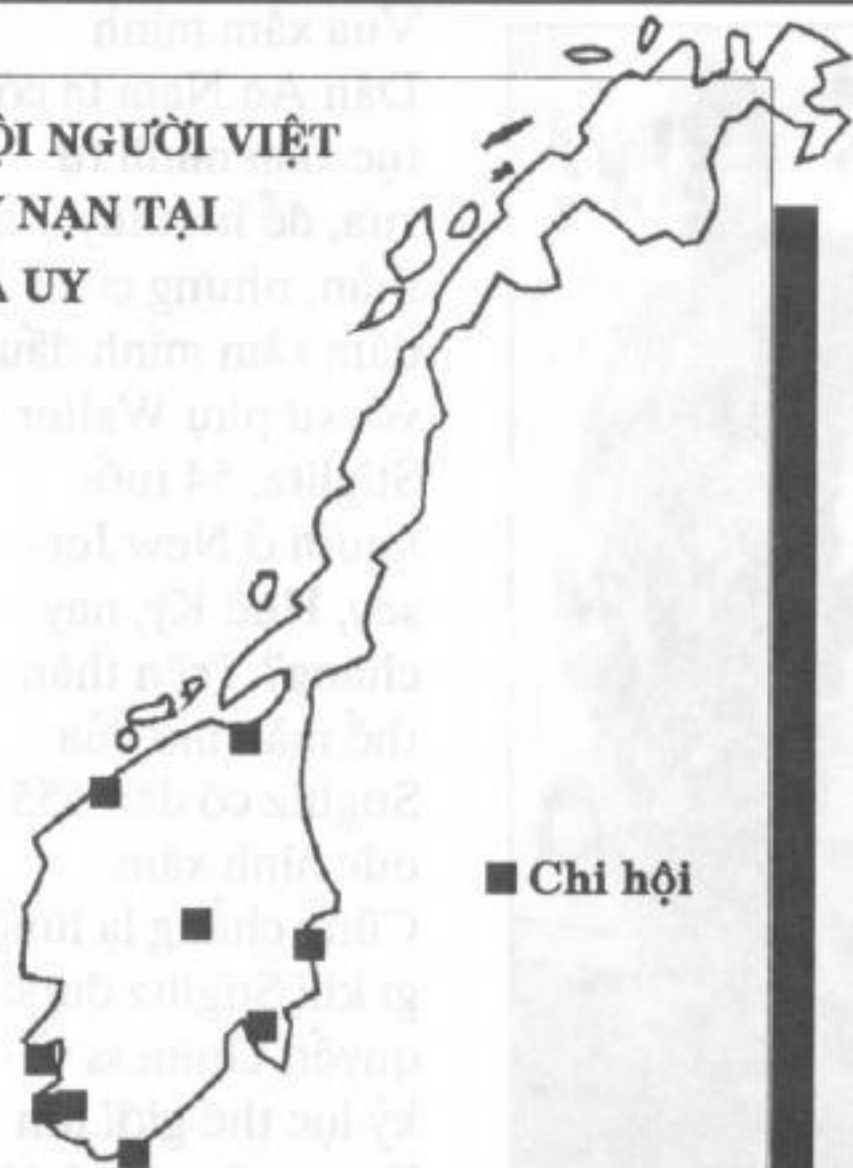
Kẻ giàu chẳng qua là kẻ
nghèo có nhiều tiền

PSSST!

47 ngày nữa

Tôn Ngộ Không
cầm tinh

HỘI NGƯỜI VIỆT
TỶ NẠN TẠI
NA UY

Rúng động xứ Hồi

Tổng trưởng văn hóa Shaikh Rashid Ahmed của Tây Hồi (Pakistan) thềm nghe nhạc Rock nên đã gửi thư mời Madonna và Michael Jackson qua Tây Hồi trình diễn. Hồng biết các nhóm Hồi giáo trong xứ có phải tại mới coi cuốn phim "In bed with Madonna" (tạm dịch là "đồng sàng với Madonna") thành ra hoảng nên lên tiếng dọa là sẽ lật đổ chánh quyền đương nhiệm nếu hai ca sĩ "hót" nhứt hiện nay được phép vô xứ Hồi làm bại hoại (hay "bại hoại") giáo phẩm.

Hoa hậu lên phim

Hoa hậu Na Uy năm ngoái, tiểu thư Lene Ornholt, người xứ Lorenskog, vừa được tuyển chọn trong số 250 mỹ nhân để thủ vai chánh trong một vở tuồng cơ bự của Hô-ly-vọng tên là "The Obsession" (ám ảnh). Ai coi hình mà hồng bị ám ảnh mới là lạ!

Bái bai...

LẠNH LÙNG?

**Đón đọc
VS
năm con
khỉ**

Xoay tới xoay lui năm con dê sắp hết, VS kết thúc năm xồm bằng một bức hình oai phong lẫm liệt của bác Dương.

Vượt Sóng chân thành
giới thiệu cùng quý độc giả
tập thơ

DƯƠNG-KIỀN

mùa gặt giữa hư vô

tiếng việt phát hành 1991

Địa chỉ liên lạc:
DƯƠNG-KIỀN
Krabbedalen 25
5073 SKAALEVIKNESET

Dương Kiên

Mùa Gặt
Giữa
Hư Vô

Tho 1991

Chúc mừng

Chúc hai bạn

Lâm tiến Dũng
và

Đỗ Xuân Thiều

nghìn năm hạnh phúc

Ban biên tập Vượt Sóng

Kina Peking Restaurant

Jernbanegt. 14
1700 SARPSBORG
tlf. (09) 15 04 22

**KHUNG CẢNH LỊCH SỰ
THỨC ĂN NGON RẺ
TIẾP ĐÃI NỒNG HẬU**

Đám cưới - Liên hoan - Sinh nhật

Nhận nấu các món ăn tại nhà:
Oslo và các tỉnh khác

ĐẶC BIỆT

Một phần ăn 5 món, giá 120 kr.

Một phần ăn 4 món, giá 105 kr.

Quý khách có thể tùy ý lựa chọn gia vị hay rau cải

Muốn biết thêm chi tiết, xin liên lạc về địa chỉ trên,
mỗi ngày từ 11g00 đến 23g00

Xin lưu ý: Chúng tôi có sẵn chén đĩa

**PHÙNG VĨ CƯỜNG
KÍNH MỜI**

LỮ HOÀNG

Samfunnplass TL1

0181 Oslo 1

Tel. (02) 36 31 29

Giờ mở cửa:

Thứ ba - thứ bảy 10.30 - 17.00

Thứ hai & chủ nhật đóng cửa

Ngoài giờ mở cửa xin

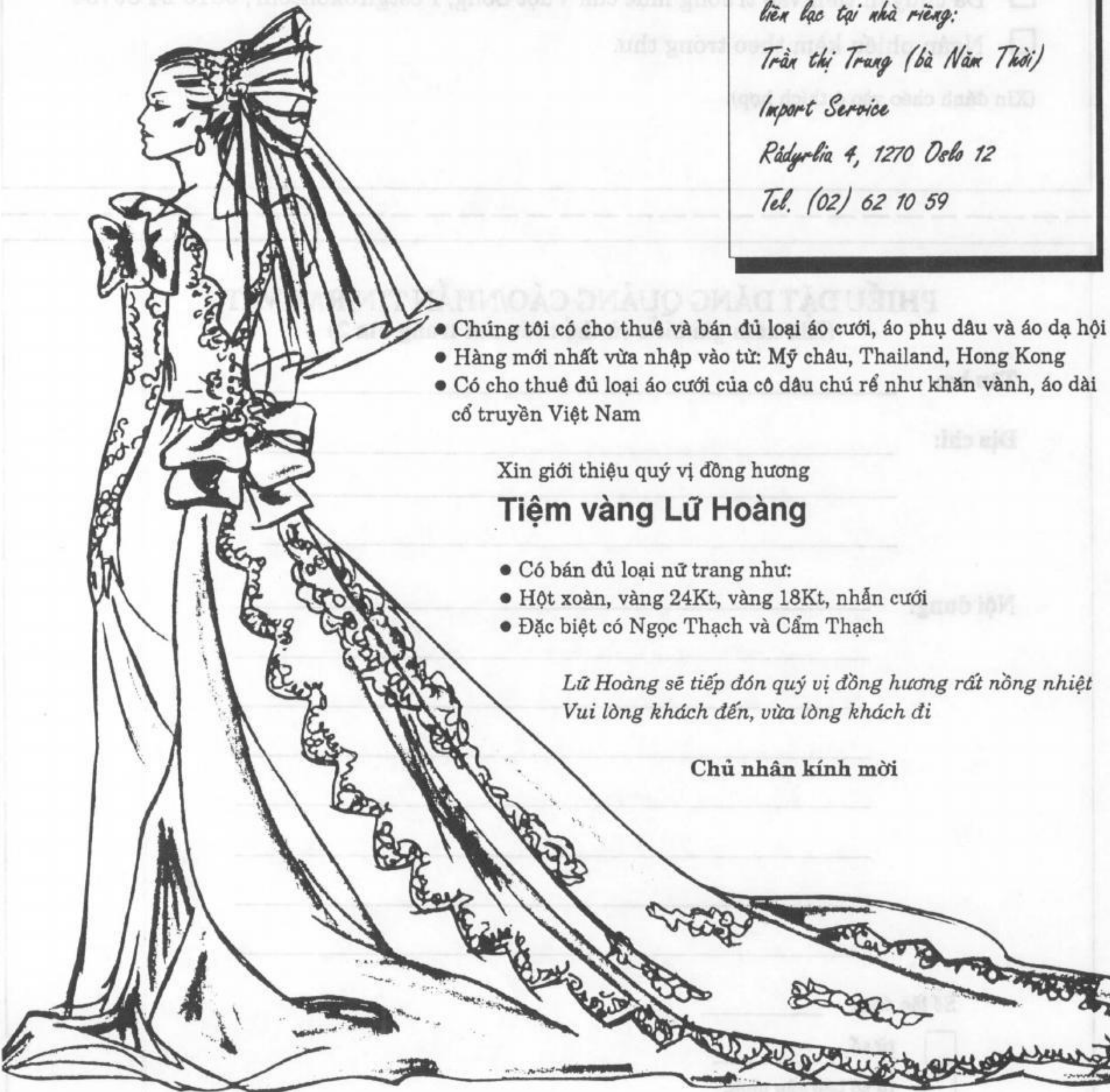
liên lạc tại nhà riêng:

Trần thị Trang (bà Năm Thời)

Import Service

Rådylia 4, 1270 Oslo 12

Tel. (02) 62 10 59

-
- Chúng tôi có cho thuê và bán đủ loại áo cưới, áo phụ dâu và áo dạ hội
 - Hàng mới nhất vừa nhập vào từ: Mỹ châu, Thailand, Hong Kong
 - Có cho thuê đủ loại áo cưới của cô dâu chú rể như khăn vánh, áo dài cổ truyền Việt Nam

Xin giới thiệu quý vị đồng hương

Tiệm vàng Lữ Hoàng

- Có bán đủ loại nữ trang như:
- Hột xoàn, vàng 24Kt, vàng 18Kt, nhẫn cưới
- Đặc biệt có Ngọc Thạch và Cẩm Thạch

*Lữ Hoàng sẽ tiếp đón quý vị đồng hương rất nồng nhiệt
Vui lòng khách đến, vừa lòng khách đi*

Chủ nhân kính mời

PHIẾU ĐẶT MUA BÁO DÀI HẠN

(Xin xem giá biểu và thể thức nơi trang bìa 2)

Tên họ: _____

Địa chỉ: _____

Đặt mua dài hạn Vượt Sóng trong ... năm.

- ☐ Xin gửi kèm phiếu trả tiền trong số báo đầu tiên.
- ☐ Đã chuyển tiền vào trương mục của Vượt Sóng, Postgirokontonr, 0813 24 80754
- ☐ Ngân phiếu kèm theo trong thư.

(Xin đánh chéo vào ô thích hợp).

PHIẾU ĐẶT ĐĂNG QUẢNG CÁO/NHẮN TIN/RAO VẬT

(Xin xem giá biểu và thể thức nơi trang bìa 2)

Tên họ: _____

Địa chỉ: _____

Nội dung: _____

Số lần đăng _____

☐ từ số _____

☐ từ số báo gần nhất.

- Nếu quý vị:
- * Bị ức hiếp, ngược đãi, gian lận bởi bất cứ ai
 - * Bị thương tật, đau ốm vì bất cứ tai nạn gì
 - * Bị bắt giữ vì bất cứ lý do nào

xin mời đến

Văn phòng luật sư

Aksel Haugnes

Kongensgt. 6, 0153 Oslo 1

Điện thoại (02) 33 45 60

Thành viên MNA - Tận tâm - Cần mẫn - Kinh nghiệm

Hớt Tóc - Dọn Tóc Nam Nữ

Tại tư gia
Elgetråkkt 3c
Blystadlia

Cô Hạnh kính mời

Nếu cần đặt giờ trước
xin điện thoại đến
Cô Hạnh (06) 838943

B

BẢO BIỂU

VƯỢT SÓNG

tiếng nói của người Việt tỵ nạn

- Nơi trao đổi tâm tình và phổ biến các tin tức sinh hoạt của cộng đồng người Việt
- Bảo tồn và phát huy văn hóa Việt nam

Mỗi
người
Việt
nam

ĐỌC VÀ CỔ ĐÔNG VƯỢT SÓNG

Đóng góp bài vở

Đặt mua VƯỢT SÓNG dài hạn

Giới thiệu VƯỢT SÓNG với bạn bè và gia đình

Một
từ
Vượt
Sóng

VƯỢT SÓNG

Cơ quan ngôn luận của Hội Người Việt Tỵ nạn tại Na uy

utgitt av Det Vietnamesiske Flyktningeforbund i Norge

Postboks 8376 Hammersborg
0129 Oslo 1 - NORGE
6 nr/år - Løssalg: kr. 30
Abonnement: Norge: kr. 150/år
Andre land: kr. 200

Ansvarlig redaktør: Đỗ văn Thành
Redaktør: Lâm viết Trường
Redaksjonssekretær: Dương Khuê
Regnskap: Lâm Tiến Dũng
Layout: Nguyễn thị Lệ Hằng